

Velja po pošti:

celo leto naprej	28
na pol leta	13
na četrti	6-50
na en mesec	2-20
na nedeljo celoletno	29
na ostalo inozemstvo	35

V upravištvu:

za celo leto naprej	22-40
na pol leta	11-20
na četrti	6-50
na en mesec	1-90

Za pošiljanje na dom 20 v. na mesec. — Posamezne šteje 10 v.

SLOVENEK

Inserati:

Enostopna petlitvra (72 mm):

na enkrat	po 15 v
na dvakrat	13
na trikrat	10
na več kot trikrat	9

V reklamnih noticah stane enostopna garmondvra 30 vinarjev. Pri večkratnem objavljanju primeren popust.

Izhaja:

vsak dan, izvenredno nedelje in praznike, ob 5. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod.

Upravištvu je v Kopitarjevih ulicah šteje 6.
Sprejema naročila, inserate in reklamacije.
Upraviškega telefona šteje 188.

Današnja številka obsega 14 strani.

Nemoteno dalje.

Smo v dobi tihega, a živahnega dela. To zimo je zlasti naša izobraževalna organizacija veliko storila, zlasti po tečajih, ki so se v več krajih naše domovine vršili. Lina ima tudi že svoje lastne tečaje po deželi in jih z lastnimi močmi oskrbuje, tako te dni v Kamniku za vse fantovske organizacije kamniškega okraja. Pozabiti pa ne smemo tudi krščanskega izobraževalnega gibanja na Koroškem, kjer se je zdaj začelo realno delo. Štjerci se učvrstjujejo čezdalej bolj in kažejo velik napredek tudi na častniškem polju. Sploh smo katoliški Slovenci, kar se tiska tiče, še vedno na vrhuncu, in bomo, tako upamo, tudi ostali.

Parlamentarno delo navidez počiva, v resnici pa se pravkar vrše najvažnejši pogovori in dogovori, ali pa se bodo saj kmalu začeli. Nemci bi radi Čeha pridobili za spravo, koje račun naj bi plačali Slovenci, ki so Nemcem najbolj nevarni. Ali bodo Nemci dosegli kak uspeh ali ne, to se bo kmalu pokazalo. Jugoslovani stavljajo vse svoje upe na poslance S. L. S., ki so bili in so prvi faktor v boju Slovanov za enakopravnost, in upravičeno upajo, da se bodo nemškoviadne nakane razbile ob solidarnosti vseh Jugoslovancev ter bratov Čehov, v prvi vrsti pa njihovih kmečkih poslancev.

Pri nas je politična zavednost ljudstva od dne do dne večja in inteligentnega naraščanja imamo vedno več, vsi so pa izborni izšolani. Zato je vpitje pobitih nasprotnikov le bob v steno, kakor pravi pregovor. Nihče jih ne sliši, liberalne laži ne vlečejo nikogar več in naj so še tako mastne in pikantne. Deželnozborna razprava te dni so jasno pokazale, da je delovanje sedanje deželne uprave premišljeno in vzorno, vsi očitki pa laž majhnega krdela, ki se zbira okoli »Naroda«. Sklepajo se nove postave velikega gospodarskega značaja in pri vsaki priliki se pokaže, da je edina ovira za še intenzivnejše delo to, da je prejšnje liberalno gospodarstvo spravilo deželo do občutne izgube. Pa tudi to se bo odpravilo.

Najvažnejše pa je to, da se bo izpremenil občinski red in volivni red za Ljubljano. Liberalnemu črvu bo potem strta glava. Sicer pa se bodo liberalci tudi brez glave dalje lagali, v tem oziru jih nihče ne premaga. Naša stranka

in z njo naše ljudstvo pa bo šlo nemoteno dalje kakor dozdaj po poti, ki jo osvetlujejo vzori odzgoraj!

Kako je bilo na Koroškem pred 60. leti.

Dne 8. februarja 1851 je razpisal »šolski svetovavec in začasni ogleda ljudskih šol« Simon Rudmaš v listu »Slovenska Bčela«: »Učiteljem ljudskih šol na Koroškem« več denarnih nagrad za uspešno delovanje. — Iz dotičnega oglasa povzamemo: »Tih do sedaj imenovanih daril zamorejo deležni postati vsi učitelji na Koroškem, naj so na nemški ali na slovenski strani. Le samo to je treba, da to kar sem zgoraj rekel: učenci znajo v svojem materskem jeziku, to je v tistem, v katerem se v cerkvi pridiga in keršanski navk derži. Unih dvesto rajnišev sem namenil na povzdigo svojega materskega jezika obniti. Sto rajnišev se bode razdelilo med tiste slovenske dehan-tije, v katerih bodem, kedar prejškovat pridem, vidil in našel, da so učiteljske skupčine po vilji in ukazi visokega ministerstva najlepše uravnane in da učitelji, naj bodo duhovnega ali svetnega stana, najboljše voljo imajo, sami sebe omikovati in izobraževati. S tim denarjem se imajo knjige in časopisi, posebno slovenski nakupiti.

Polovico poslednjih sto rajnišev odločim za deset daril in sicer dva po deset rajn, tri po pet rajn, ino pet po tri rajniše. Ta darila imajo prijeti tisti učenci latinskih šol v Celovcu, kateri na koncu šolskega leta, ali kedar iz slovenskega nauka stopijo, kaki lep so-stavek v slovenskem jeziku napisati znajo, zraven pa tudi književno-ilirski jezik zastopiti in kirilico berejo in pišejo.

Druga polovica tih sto rajnišev se bode ravno tako razdelila med tukajšne šolske pripravniče možkega ali ženskega spola, kateri na koncu šolskega leta ali kedar iz pripravištva stopijo, vse to kar je v vsakdanjem življenju potreba, poslavim; liste, izpiske itd. v slovenskem jeziku pisati, in tiste slovenske umetelne (tehničke) besede, posebno lepo vpotrebovati znajo, katerih se mora učitelj poslužiti, kedar svoje učence keršanski navk, slovensko slovnico, pisati in iz glave rajtati uči.

Na strani 62 (II. tečaj) pa poroča »Slovenska Bčela« o zaključku šolskega leta v Celovcu: »Latinske šole v Celovcu štejejo 286 učencev, med njimi

se je 150 učencev slovenski jezik učilo, 95 rojenih Slovencev in 55 rojenih Nemcev, in vsi tako pridno in dobro, da med svimi nobeden ni dobil slabe klase. Učil je slovenski naš slavni Anton Janežič; in ko je on bil na Dunaj odšel, so naš premilostljivi gospod knezoškof dovoliti blagovolili, da sta ga gg. bogoslovca IV. leta, Zumper in Ferčnik, nadomestovala. — Naši častiti bravci bodo se še spomnili na darila, ki so jih naš ljubljani šolski svetovavec, gospod Rudmaš, obljubili tistim dijakom, kateri na koncu šolskega leta kak lep sostavek v ilirskem jeziku napravijo in kirilico berejo in pišejo. 12 učencev se je za to skušno, ki se je posebj deržala, oglasilo. Sostavek, ki ga je gospod Zumper za nalogo povedal: što je slavjanska vzajemnost? je li potrebna? i kako ju čemo doseči, so nekateri s kirilico napisali, vsi pa izvrstno sostavili. Ilirska slovnica in ilirske pripovedi so šle kot bi rezal in Vukov »Novi svet«, ki ga prej nobeni učenec ni videl, so nekteri tako gladko in lepo čitali in poslovenili, ko bi bili rodjeni Rusi ili Srbi. Razdelili so gospod Rudmaš osem daril: dva po deset fl., tri po pet fl. in tri po tri fl. srebra v dvajset, ah in lepih mošnicah. Veseli se mati Slava, ki tako pridne in iskrene sinove šteje!

Za krošnjarje.

Poslanec Jaklič in tovariši so v včerajšnji seji kranjskega deželnega zbora stavili naslednjo interpelacijo.

V krošnjarskem zakonu z leta 1852 stoji v § 7. izrečno, da se izdajajo dovolnice za izvrševanje krošnjarske obrti za dobo enega leta in da se potem na prošnjo veljavnost dovolnic zopet podaljša.

C. kr. okrajno glavarstvo v Kočevju pa pri izdajanju dovolnic za izvrševanje krošnjarske obrti postopa čisto samovoljno. Izdaje namreč take dovolnice samo za pol leta, dasi morajo krošnjarji plačati davek takoj za celo leto. Neprilike imajo krošnjarji tudi zaradi tega, ker postopa c. kr. okrajno glavarstvo pri reševanju prošenj za podaljšanje veljavnosti dovolnic silno počasno in zanikrno. Po eden do dva meseca pretečeta, predno dobi krošnjar na svojo prošnjo tudi odgovor. Krošnjar, ki svoji prošnji navadno tudi dovolnico priloži, ima večkrat sitnosti, ker se ne more izkazati z dovolnico, zaradi tega se krošnjarjem godi krivica in trpe dostikrat občutno škodo.

Vprašamo gosp. dež. predsednika:

1. Ali hoče ukreniti vse potrebno, da bo c. kr. okrajno glavarstvo v Kočevju izdajalo dovolnice za izvrševanje krošnjarske obrti za celo leto kakor stoji v zakonu?

2. Kaj namerava ukreniti, da bo c. kr. okrajno glavarstvo v Kočevju v bodoče poleg drugih prošenj tudi prošnje krošnjarjev za podaljšanje veljavnosti dovolnic hitreje reševalo.

Napredek katoličanstva na Ruskem.

Ob svojem času so pisali listi, da je ruski razkolniški duhovnik (starobredec) Susalev prestopil v katoliško cerkev. Zdaj pa poroča glasilo starobredcev ali razkolnikov, »Cerkev«, ki izhaja v Peterburgu, podrobnosti o napredku katolicizma med razkolniško sekto. Kakor znano, se imenujejo razkolniki ali starobredci oni Rusi, ki se ne marajo pokoriti vladajoči ruski pravoslavni cerkvi, ampak so se od nje odcepili in se drže bolj starih navad in obredov. Njihovo število znaša mnogo milijonov, so delavni in pošteni ljudje in žive največ na severu Rusije in v manj obljudeh gubernijah, kamor so se umaknili, ker jih je ruska vlada grozovito preganjala.

Glavno vlogo pri propagandi med razkolniki igra — tako pripoveduje gori navedeni list — lvovski rusinski metropolit grof Szeptycki. Svoje delovanje je začel že leta 1904. Najprej je šel osebnost v Belokrinico v Bukovini, kjer je stopil v zvezo s tamošnjim razkolniškim škofom. Potem je stopil v dogovore s papežem Pijem X., ter je prosil, da bi jim pripoznal veljavnost razkolniške duhovščine. Njegovo prizadevanje je imelo popolen uspeh. V Rimu niso pripoznali samo, da je pri razkolnikih veljavno duhovniško posvečenje, ampak so tudi dovolili, da smejo razkolniški duhovniki, ki prestopijo h katoliški cerkvi, obdržati svoj vzhodni cerkveni obred. Proti temu odloku, pravi »Cerkev«, ni v Rimu nikdo protestiral, niti kardinali, niti vzhodni patrijarhi, niti zahodni.

Na podlagi tega odloka je prestopil razkolniški duhovnik Susalev h katoličanstvu in metropolit Szeptycki ga je poslal v Peterburg, kjer je ustanovil katoliško občino iz spreobrnjenih razkolnikov. Ta cerkvena občina ima svojo cerkev v Polozowi ulici v oddelku mesta, ki se imenuje Peterburskaja

LISTEK.

Švedov pot v nebo.

Pripoveduje Lea Fatur.

Do neba kipeče gorovje Norvežke, kako vas ljubi Norvežan! Dolge večere ostre zime razburja kri svojih otrok z povesti o bojih, ki so se bili pod nepristopnimi prirodnimi mejami drage domovine in omenja posebno rad kako je pokazal Alf Stavenger zemlje lačnim Švedom pot v nebo. — Švedska in Norvežka, ljubosumna sosedica, sta si segala rada v lase. Leta 1612. so se zvezali Švedi s Škoti in napadli Norvežko. Radi bi se bili polastili dežele, pa branili so do neba kipeči mejniki, branila so budna norveška srca. — Pozne jeseni so se izkrcali Škoti na zahodnem norvežkem obrežju, da bi se združili s švedsko vojsko. Po ozki soteski, ki je edina pot v Norvežko, so se pomikali — v globinah doline Golbran so prežali nanje norvežki kmeti in pobili švedske vojake do zadnjega moža.

Nič niso vedeli o tem Švedi. Da pridejo pričakovani zavezniki čim preje in varneje k njim, jim je poslal glavni poveljnik naproti izbranih junakov tristo, cvet švedske vojske. Ko so našli v

dolini Golbran samo trupla zaveznikov Škotov, so razumeli da ne opravi švedska vojska ničesar proti Norvežanom, katere branijo poleg lege njih gorate zemlje, junaštvo njenih sinov. Premišljevalje svoj, po porazu Škotov izpremenjen položaj, so prišli Švedi do drznega sklepa: Norvežani zbirajo vojsko na jugu, kjer stoji Šved. Severno, z visokim snegom pokrito gorovje, ostane gotovo brez obrambe. Kaj ko bi se napotili Švedi preko gora in prišli tako sovražniku za hrbet? V vasi ob meji, pri rudenski soteski, dobijo vodnika in potem hajd v nevarnost, v boj! Kak ponos in radost jim bo polnil dušo, ko bodo oni vzrok švedske zmage, maščevalci pobitega zaveznika! S takim sklepom prikorajajo junaki pod sotesko Pruden, ki je na glasu, da je Švedom nesrečonosna. »Naj pa prinese enkrat Norvežanom nesrečo,« se je smejal Erich Dalvin, vojvoda drznih vojakov, ko so se ustavili na švedski meji v vasi pod sotesko. V vojski je čas drag. Vojvoda se je ustavil pri vaškem prvaku gostilničarju Svynu in zahteval vodnika za pot preko gora. Gori jim je treba še nocoj, sicer pove kak Norvežan o njihovem prihodu in jih doleti usoda ubitih Škotov. Toda zaman je iskal Svyne vodnika. Irbe Lidens, edin mož, ki bi bil zmožen voditi voja-

ke varno po nevarni poti, je bil že iz vasi — bi prišel šele drugi dan. Množ vaščanov je bilo sicer že preko mejnih gora, toda nikdo njih ni zaupal sam sebi toliko, da bi prepeljal vojake sigurno preko grozečih velikanov.

»Za vraga!« se je jezil Dalvin v Svynovi pivnici, nizki, umazani sobi, »ne kaže drugoga kot ostati tu čez noč. A ti, Svyne mi boš odgovoren če prejde kak norveški klatež gore in vzbudi tam sove in čuke. Gorje tebi, Svyne!«

»Hudiman ti!« se udari gostilničar po kolenu, »da nisem mislil na to... Saj sedi v kuhinji Alf Stavenger, ki pozna gore bolj kot svojo torbo. Njemu je res preklicano malo treba, da poleti tja gor. Ob noči in dnevu najde on pot. Pošten, odkrit fant je to, živi od love in hodi na dvor bogatega Skjalda pod Tydalom — ker ima Skjald lepo hčer, veste,« pomežikne Svyne vojvodu. »No, lepo Cmlen snubi bogati Harald iz Tjube in Alf bo potegnil krajša slamič. Morebiti je že. Vso noč sedi pri ognjišču, strmi v plamen, ne pregovori, izliva kozarec za kozarcem vase.«

»Poklič ga!« ukaže Dalvin. — Švedski vojvoda je udaril po hrastovi mizi. ko je zagledal norvežkega mladeniča. »Za vraga!« je vskliknil, »tako lepega fanta nisem videl svoj živ dan. Hej lovec, škoda te je, da ne nosiš vo-

jaške suknje — škoda, da moraš biti nocoj naš jetnik.«

Alf Stavenger je stresel plave lase raz ramen in napel prezirno ustni, kot bi hotel reči: »Kdo bo zapiral in ustavljal sina gor!« Pa močno se je začudil Svyne, ko izpregovori Alf nemarno: »Necoj ali vedno — meni je vse eno.«

»Oho! Ze vem, po čem je mast,« reče Svyne. »Cmlinin oče te je užalil.«

»Ne imenuj brezdušneža,« zarohni Alf in si odpenja usnjato kratko suknjo, kot da ga hoče zadušiti jeza. »Zapodili so me sramotno,« je vzklikal ježno, ne meneč se za vojvodo in tolkel po mizi. »Žal bo Skjaldu, da ni dal loveu Alfu svoje hčere. Pri Bogu! Z grozo bodo imenovali Norvežani moje ime... Harald, tresi se! Nikdar ne objameš Cmlene. Ha, kaj storim? Vi hočete v gore, Šved? Maščujte me — jaz vas popeljem še to noč preko Tydela! Maščujte me in jutri bote onostran belih vrhov, ki se vam posmehujejo zdaj z nebosklona.«

»Ti, Alf?!« se začudi Svyne. »Bog s teboj — ne hotel bi nositi tvoje glave.« Pljunil je pred mladeniča. Dalvin je bil vesel, da je dobil takega vodnika, vendar je motril sočutno mladeniča. Le strašna boleost je mogla skloniti Norvežana, da služi sovražniku domovine. Svyne pogleduje dvomeče Alfa. Kaj, če

storona, kjer se redno vrši služba božja.

Tako se je katoličanstvo vedno bolj širilo med razkolniki. Ker je pa ruska pravoslavna duhovščina razkolnikom silno sovražna, so ti pričeli dvomiti, ako je Rim zanje res tako obziren in jim je dal tolike pravice. Radi tega so se obrnili pismeno na metropolita Szeptyckega, ki jim je odgovoril s pismom, datovanim z dnem sv. Dimitrija leta 1909, v katerem naznanja, da je vse to resnično. List »Cerkve« prinaša odgovor metropolita Szeptyckega dobesedno.

V taboru ruskih nacionalistov je ta napredek katolicizma med staro-obredci povzročil veliko razburjenje. »Novoje Vremja« n. pr. napada besno lvovskega metropolita Szeptyckega:

»Premalo mu je bilo — piše — pismene propagande na Ruskem; preoblečen v svetno obleko, je prepotoval vse razkolniške župnije Vitebske gubernije, — ter je povsod pripovedoval, kako naklonjena jim je rimska cerkev, čisto drugače, kakor pa ruska pravoslavna duhovščina.

Zares — to ni cerkven dostojanstvenik, ampak nek proteus sedi na metropolitanski stolici v Lvovu. V boju s pravoslavjem mu je vsako sredstvo dobro. Veliko je že dosegel. — Dovolj samo, da spomnimo na velehradski shod »za združenje cerkev«, kjer je predsedoval obdan od cele vrste izobraženih ruskih ljudi, katere je spreobrnjal na katoličanstvo. Zdaj pa naj še kdo gre na praznik v unijatsko cerkev v Peterburgu pri Polozovi ulici. Lanskega leta je po njegovem prizadevanju prešel na katoličanstvo sivi knez Biesielskij-Bielozierskij, kar je povzročilo v naši uradni cerkvi veliko pohujšanje. Toda zelotni pristaši pravoslavja so se tolažili, da se ruska aristokracija nagiba h katolicizmu samo radi tega, ker je papizem bolj aristokratski v primeri z demokratično rusko cerkvijo. Kazali so na take slučaje kakor: Gagarina, Martynova i. dr. Tako so se pomirili, toda ni se pomirila katoliška propaganda na Ruskem in metropolit Szeptycki ne odpočiva na pridobljenih lavorikah. Posvečuje nove pravoslavne duhovnike (Tolstoja, Syrojedova i. dr.), pridobiva nove pristaše, kakor profesorja Sipjagina, čegar sin je že dovršil duhovno semenišče v Rimu in je bil v Rimu posvečen; dalje je spreobrnjal duhovnika Verigina, predstojnika pravoslavne cerkve v Niceji, profesorja V. N. Zagubina, ki namerava izdajati časnik, ki bo služil katoliški propagandi med pravoslavnimi Rusi in staroobredci. Za to skupino katoliških Rusov je že izšla molitvena knjiga pod naslovom »Gospodu pomolimsja«. Povsod je čutiti roko metropolita grofa Szeptyckega.

Anarhisti na Rumunskem.

Iz Bukaresta se nam poroča dne 11. t. m.: Napad na ministrskega predstojnika Bratianu je obrnil pozornost vsega inozemstva na Rumunsko, v kateri je že več let široko razpredena anarhistovska organizacija. Gotovo je še marsikomu v spominu, da so v letih 1899 in 1900 izvršili bolgarski anarhisti v rumunskih mestih več političnih umorov, ki naj bi bili prehod k velikiemu revolucionarnemu načrtu. Tudi proti kralju Karolu se je takrat nameraval napad. Ko se je potem izkazalo,

da so kolovožje vsega tega gibanja v Sofiji, je nastala resna nevarnost vojske med Rumunsko in Bolgarijo, ki se je pa odvrgla le vsled posredovanja dunajskega kabineta. Ze takrat je bilo jasno, da je anarhistovsko gibanje v Rumunski bilo v inozemskih rokah in ko se je zopet pojavilo čez osem let to gibanje, se je zopet opazilo inozemske roke in inozemski denar. Pred štirimi leti nastali kmečki nemiri, pri katerih so s početka sodelovali anarhisti, so zavzeli drugo smer, ki se je obrnila proti židovskim najemnikom. To so hoteli sicer anarhisti prepričati, vsled česar je najnovejše gibanje naperjeno proti krščanskim veleposestnikom in kraljestvu. Glavna voditelja sta Reichmann in Rakovsky, židovska revolucionarja iz Rusije, ki razširjata hujskajoče letake in imata svoje zavetje pri zelo razširjenem listu »Adeverul«. Napadalec, ki je poizkušal umoriti ministrskega predstojnika, je bil orodje teh revolucionarjev, kot se je dognalo. Ve se tudi, da so bile tudi druge številne osebe najete za atentat, dalje je tudi policija dognala, da se je že ob priliki obiska avstrijskega prestolonaslednika nameraval nek atentat. Tedanje načrte je preprečilo samo to, da je policija aretovala več sumljivih oseb in izgnala Rakovskega. Glavni namen vsega tega gibanja pa je seveda ta, da se prisili rumunsko vladu in parlament, da spremenita svoje stališče glede na židovsko vprašanje. Ker je pa za to premalo upanja, se hoče privedi Rumunsko do splošnega prevrata. Ko je bila proklamirana aneksija Bosne, so ravno isti anarhistovski elementi povzročili protiaustrijske izjave in deloma tudi poulične demonstracije in nemire, medtem ko sedaj hujskajo proti vladu in dinastiji, ker je vnovič postala Rumunska odvisna od Avstrije, kakor pravijo. Gotovo pa kažejo ti dogodki, da gotove sovražne oblasti hočejo s pomočjo rumunskih revolucionarjev ustvariti zunanje zapletljaje.

Biološke skupine v kranjskem deželnem muzeju v Ljubljani.

V zadnjih letih se je pojavila v prirodoznanstvu sploh biološka metoda. Vpeljala se je z velikim uspehom v šole, pa tudi v muzeje. Prirodopisne zbirke v obče občinstvo zelo zanimajo, v katerih so razstavljene v »lepih vojaških vrstah« različne živali in okostnice. Korake pa pospeši mimo omar, ki so napolnjene s školjkami, hrošči ali rudninami. Kljub temu se pa nahaja v teh zbirkah čisto mnogo dragocenih vrst, ki so stale velike vsote denarja.

Vse drugače pa vplivajo na občinstvo biološke skupine, ki predložujejo nazorno zanimive pojave iz življenja posameznih živali. Občinstvo rado postoji pred njimi in jih opazuje. Nikakor ni potrebno, da bi nam te skupine kazale celo življenje ene živali ali pa celo, da bi bilo razstavljeno vse živalstvo v skupinah — ne — to bi bilo preveč utrudljivo in dolgočasno za gledalce — izgubilo bi učinek, ki ga ima sicer v majhnem številu. Seveda mora biti biološka skupina kolikor mogoče natančno izvršena. Naloga muzejskih zbirk ni samo podati obiskovalcem kolikor največ znanja, one jih morajo tudi vzgajati k samostojnemu premišljevanju in opazovanju narave.

Prva večja skupina se je začela razstavljati v kranjskem deželnem muzeju leta 1908 pod naslovom »Živalsko kretanje«. Razstavljena sta dosedaj dva oddelka te skupine, in sicer: »Kretanje sesalcev« in »Kretanje ptic«. Premikanje na kopnem, v vodi ali v zraku je v tesni zvezi z razvojem cellega živalskega telesa. Vzemimo ožjo skupino vretenčarjev-sesalcev. Normalno rašično okostje sesalca ima drugo obliko, ako se mora kakor mačka plaziti za svojim plenom. Postava je podaljšana, telo je gibko, noge nizke, splošno rečeno: ves ustroj kaže, da je razvit za plazenje. Popolnoma druga je pa oblika zveri, ki si v skoku vlovi svojo žrtev: močne noge podpirajo hrbtenico, ki je krajša in močnejša kakor pri prvih. Pri poljskem zajcu ali veverici nam takoj pokažeta način gibanja zadnji dve, močno razviti nogi, ki se na nje opira žival pri skoku. Istotako so iz ptičje skupine vzeti zastopniki za glavne ptičje kretanje: letanje, tekanje in plavanje. — Ta skupina se letošnje leto nadaljuje.

V letu 1909 sta se razstavili v kranjskem deželnem muzeju dve veliki biološki skupini: »Divje koze na paši« in »Divji petelin spomladi«.

Divje koze žive v družbah po naših planinah. Na paši so zelo oprezne in postavljajo vedno varuha, ki jim v nevarnosti zabrizne in jih tako opozori na nevarnost. Tozadevna skupina nam kaže sledeči prizor: Na strmi pečini stoji star kozel na straži — v majhni gorski kotlini se paseta med skalovjem brezskrbno koza in kozlič. — Divje koze za to skupino je daroval gospod dr. Karol baron Born iz Sv. Katarine pri Trzinu.

Skupina divjega petelina nam predločuje snubljenje te naše največje in zelo zanimive gozdne kure. Živi najraje v samotnem iglovju — pazi se glasno pojoč spomladi — poje vedno zgodaj jutraj na drevesu — vrat stegnemo naprej — krovno perje na glavi in vratu naščepiri, peruti pobesi, rep postavi v kolo — pod drevesom se nahajajo kokoši — mnogokrat je na enem mestu več petelinov, posebno skušajo mladi petelini odvzeti in izneveriti starcem družice. — Divje peteline za to skupino sta darovala g. iur. Ivo Tavčar iz Ljubljane in g. A. Mejač iz Komende.

Dr. Gv. S.

Iz ribniške doline.

r Po Ribnici se širijo vesti, da namerava odstopiti ves občinski odbor v celoti. To pa na inicijativo našega gospoda župana samega — Kakor slišimo, jih boli kritika, ker uvidevajo, da se ne morejo poboljšati. In krona vsem nerodnostim in nerednostim je sedaj še ovadba državnega pravdnštva, oziroma žandarmerijske ovadba zavoljo zadnjih nesreč. Prav je! Kdor je kriv, naj le gre! Trg in sploh cela občina je sita tega gospodarstva. — Zadužnikrat so se dali naši zavedni kmečki možje zapeljati od brezvestnih liberalnih podreptnikov, seveda če smemo to imenovati »zapeljati«. Vsega je bil kriv le nesrečni in neumni razdor in pa trgoglavost nekaterih. Kmetje so se že zdavnaj med seboj pobotali in zravnavali vsa nasprotstva in se dobro zavedajo, pri kateri stranki so vedno sodelovali in bodo tudi v prihodnje. Treba je le še bitke, katere že komaj čakajo. Tedaj se izkaže, v katerem taboru je naša

ribniška dolina, pred vsem še naša ribniška občina.

r V Ribnici so bili začeli govoriti, da je zadnjič ponesrečenega Franca Kluna, vulgo Matevžlja, tedaj, ko je padel čez podrti ograjo pod škarp, zadela kap. — Nekateri so celo prerokovali, da bi ga bila prav gotovo še ta večer, ko so sedeli z njim v gostilni pri Miklovih. Seveda so to govorili še-le drugega dne po nesreči. Pred vsem je to prav živahno in prepričevalno zatrjeval naš dični trški podoče Fr. Pirker; in pri vsej nesreči je le ta sreča, da je bil zraven trški oče Marko Bugar. Zdravniško spričevalo in pa sodnijska obdukcija pa je jasno dokazala, da je imel pokojni razbito lobanjo in bil poškodovan na drobu. Radovedni smo, če bo vdova pokojnega nastopila sodnijsko pot proti trškemu gospodarstvu in zahtevala njej pripadajočo odškodnino po ponesrečenem možu.

r Iz Ribnice. Most čez Bistrico so začeli popravljati in odpravljati nedostatke, ki so povzročili smrt dveh oseb. Prvega, kjer se je ponesrečila Marijana Drobnič so zaplankali in zaprli, a pri drugem so danes postavili ograjo. Škoda, da le prepozno! Dveh mrtvih žrtev ne bodo sklicali k življenju. — Kaj je pa s tretjim mostom pri cerkvi in njegovo ograjo? Ne vedo li ribniški očetje, da bi bil tudi ondi kmalu utonil Franc Gorše iz Mlake, da ga ni rešil neki posestnik iz Jurjevice?

r Pri Ribnici v Goriči vasi je pri mostu podrti mostnica. Je li to znano slavnemu načelnstvu cestnega odbora? Radovedni smo, na čigave stroške se bo to popravilo. Škoda je napravil načelnikov hlapec. Naj gleda torej g. načelnik, da kmalu popravi, da ne bo tudi tukaj kakšne nesreče! — Sploh bi si usojali opozoriti okrajni cestni odbor na nedostanke pri cesti iz Ribnice do Male Hruče. Zakaj se ne postavijo pri cesti ograje? V slučaju povodnji bi tudi tukaj lahko kdo utonil. Napravite vendar tudi tukaj ograje, kakor ste jo tam pri »konfinu« pri oni dolini, kjer se je ponesrečilo lansko leto nekaj Kočvarjev! Ali morda tudi tukaj čakate nesreče?

r Za Ribnico pri kolodvoru je nastanjena sedaj c. kr. žandarmerija. Ni čuda, da ne vidi čez policijsko uro odprtih gostilen. — In prepovedane igre se igrajo kakor nikjer drugje. Naj res postane Ribnica drugi Monte Carlo? Žandarmerija naj vendar nadzira red in policijsko uro.

Ali ste pridobili „Slovenca“ kakega novega naročnika? Upoštevajte upliv dobrega dnevnika in agitirajte povsod za nove naročnike!

PREPIR ZA MANDŽURSKO ŽELEZNICO.

Zedinjene države Severne Amerike so stavile predlog, da se mandžurska železnica nevtralizira. Predlog je vzbudil na Japonskem in Ruskem veliko nevoljo; obe državi se čutiti žaljeni na svojem ugledu in pravicah. Zlasti japonska vlada ne skriva, da je pripravljena smatrati za vojno napoved, ako bi se nevtraliziranje hotelo proti njeni volji izvršiti. Združene države pa na drugi strani groze z zgradbo konkurenčnih prog.

hoče voditi Švede v zasedo? »To bo grozna pot,« odmajuje z glavo Dalvin, »lune ni in predno pridete čez Naeroeja, bo gluha noč.«

»Kaj noč! Kaj je nam noč!« se je smejal prevzetno mlad vojak, ki je stopil v pivnico. »Mi se ne bojimo vaših škrlji in grebenov, če bi držali tudi naravnost v nebo. Med skalami smo preživeli vse svoje dni, zato nam pravijo pri nas donebesni skakalci. Mi skačemo na take vrhove — priskačemo v nebo.«

»Molči!« je velel Dalvin vojaku in rekel odločno Alf: »Zaupam ti, Norvežan! Ranjen ponos in zaničevana ljubezen povzročita čestokrat, da prestopi prevarani k sovražniku lastne domovine. Čuj, mladenič! Mi te maščujemo — ti pa ostani v naših vrstah. In če nočeš — bogato plačilo ti omogoči stopiti pred Skjalda — Alf, prijatelj zmagovitega Šveda, bo dobrodošel zet trmastemu Skjaldu, veruj mi.«

Silneje je zaplamenelo Alfovo oko. »Maščujem se,« je škripal z zobmi. »A zdaj ni čas govorjenja. Zberite svoje vojaške, vsak naj vzame svoje smuči s seboj, nekaj kruha in žganja na dolgo pot.«

Naporna je pot v strme visočine. Mrzel veter ti brije nasproti, sneg ti blišči pred očmi, gorske ptice ti na-

znanjajo nesrečo, začuden se ustavi vitkorogi jelen: kam gre tristo oboroženih švedskih junakov, kam jih vodi sin teh gor, lovec Alf Stavenger? O, Alf, ti rdi mladeniško lice sramote nad podlim činom, ali jeze nad Skjaldom? Ti obešaš glavo, Alf — ti si ne upaš pogledati v obraz gor, ne v obraz Švedov, katere vodiš v pogubo. Ustavi se, Alf, na nesrečni poti . . .

Pa Alf se vzpenja naprej, pogleda včasih občudovaje tovariše, ki skačejo res tako vztrajno in veselo po težavi poti, kot da gredo res v nebesa. In tudi Švedi gledajo mladega vodnika s pogledom priznanja. Resnično, on jih popelje k slavi. Nikdar ne bi prevladal Šved in če norveškega gorovja, grčavega ljudstva. — Na belem vrhu gore Naeroe se ustavi Alf. Tmina se je spuščala naglo. Alf je velel vojakom, da si privežejo smuči in si nalomijo vej od smrek, ki stoje temne in žalostne med skalami. Razlagal je Švedom, da nastopi zdaj nevarna pot ob brezdanih breznih. Stopiš, kreneš le malo v stran — letiš, se razletiš, izgineš . . . Zdaj se odkrije Švedu čudež Norvežke: Soteske ozke in dolge, strme in zdrse. V njih se vije kurja steza navzgor, navzdol, po ozkem grebenu gor. Drug za drugim moraš stopati po taki stezi, le zdrav, pogumen potnik naj se predrzne

nanjo. Brezno za brezno preži na potnika. Nad brezno kroži veliki orel puščav — iz njih vstajajo orjaške pošasti. Kamenček zdrkne, skala se odvali . . . Grmenje iz nižin, čudni ostri glasovi v višini gluše potnika, mrzel veter mu jemlje vid. —

»Strašna pot,« je rekel Dalvin, »je pred nami, a zanesljiv vodnik nas popelje srečno preko nje. Le naprej, Alf, naprej vojaki, da dospemo čim preje na bojišče.«

»Naprej!« se je zasmejal čudno Alf in drgnil smrekovo vejo ob skalo. Baklja je zagorela in oblila z rdečim plamenom njegov obraz. Dalvin ga pogleda, zastane: To ni več jezni zavrženi snubec, to ni drzni lovec, to je človek, ki se boji nečesa — človek, ki se pripravlja na zločin. Vest peče Norvežana . . . »Alf, misli na svoje maščevanje . . .«

Vseh tristo mož je prižgalo svojo bakljo, smrekovo vejo. Nemi, neustrasni stoje pred vodnikom. »Kaj ti je, Alf Stavenger? Ne boj se! Junaki smo, vajeni nevarnih poti . . .«

Zagrljeno izpregovori vodnik: »Prižgali ste svoje baklje. Naj vam svetijo k sreči . . . Najnevarnejši pot je pred vami. Zdaj izkusite usodo tistih, ki hočejo podjarmiti Norvežko. Zdaj vam je prilika dana, da pokažete,

da ste vredni imena skakalcev. Skačite do nebes slave! Hitro — drug za drugim. Kdor zaostaja, je izgubljen, ovinek, greben mu zakrije tovariše.«

Plešejo duhovi po klancih Naeroeja? Zdaj se zasveti vrsta plamenov v višini, zdaj v dolu. Na smučih drče vojaki kot blisek po soteskah, mimo ovinkov. Dogorele veje mečejo v prepade, si prižigajo nove. Noč jim zakriva nevarnosti, ki preže na desni in levi, ostri veter gor jim daje krila.

Nevarnejša in ožja postaja steza. Dober, skrben vodnik si Alf, večkrat se ozreš, šteješ z očmi leteče zvezde. Da, ti slede vsi? Vsi Alf, še nikdo se ni ponesrečil, dober vodnik si. Pa zakaj si tako bled, Alf? Te je pogladila mrzla roka gorskega gospodarja, ti je poslala Morana svojega sla? »Brez strahu, Alf! Vsi ti sledimo, vsi! Vodi nas do nebes zmage — pridobi sebi nebesa ljubezni. Naprej!«

»Naprej, praviš, Šved?« se ustavi za hip Alf. »Grozna je ta pot — a rekel si naprej!« Alf zakliče tako glasno, da ga sliši poslednji mož — zavihiti bakljo, zdrči . . . Z vriskom polete Švedi za njim. Ne slutijo, da hitijo v smrt, ne vedo, da se je iztreznil Norvežan v mrzlem vetru svojih gor, da ga peče zdaj vest, boli v dušo njih poguba . . . Tristo mož, tristo junakov zaupa

Tedenski pregled.

Državni zbor bo zopet sklican na dan 10. februarja.

Deželni zbor kranjski deluje v tem času v odsekih. 11. januarja in 14. jan. je imel javne seje, v katerih so se sklepi odsekov potrdili in sprejeli. Na vrsti so bili proračuni za razne oddelke. Stavili so se samostojni predlogi proti odiranju kmetov po graških preskuševalcih mleka. Dr. Šusteršič je stavil predlog o volivni dolžnosti za državni in deželni zbor. Posvetoval se je odsek za povzdigo živinoreje in ukrenil mnogo koristnega za povzdigo živinoreje. Ustanoviti se mora živinorejski svet, ki bo skrbel za povzligo živinoreje, prešičoreje, ovčereje in kozoreje itd.

Zaradi gozda Podmolnikom, o katerem so liberalci nagromadili toliko laži na hrbet deželnemu odboru oziroma dr. Lampetu, je prišlo v razpravo v zbornici. Dr. Tavčar in Triller sta preklcala in priznala, da se je Lampetu godila krivica.

Kranjski liberalci uganjajo sedaj na eni strani grozovito gonjo zoper spremembo ljubljanskega mestnega statuta, na drugi strani ga pa hvalijo, da je tak, kakor ga je sklenila S. L. S., najbolj pravičen. Prihodnji teden pride ta občinski red v zbornici na vrsto.

Dolenjski krščanski železničarji so imeli prvi svoj shod v Zatičini. Za svoje delavce vseh strok so se krepko potegnili.

Zadružna zveza je priredila knjigovodski tečaj v Št. Petru na Krasu.

Novo Katol. slov. izobraževalno društvo se je ustanovilo na Uncu.

V Ljubljani so podrli slavni Hribarjev vodomet.

Domobranski polk v Ljubljani dobi v kratkem svojo godbo na pihala brez bobna.

Na Igu se je po petih letih in štirih mesecih vršila volitev župana. Izvoljen je župan S. L. S. in tudi štirje svetovalci.

V Zagrebu je nek urar iznašel aparat, po katerem bo vsako trčenje vlakov nemogoče.

V Pulju so se vršile občinske volitve. Socialni demokratje niso šli z delavsko stranko, ampak z laško liberalno. Pokazale so pa volitve, da Pulj ni laško mesto, ampak da je toliko Slovencev in Hrvatov, da bodo morali z njimi resno računati.

Na Ogrskem se Lukaču ni posrečilo sestaviti nove vlade. Zato je cesar imenoval Khuen Hedervarya za ministrskega predsednika, ki bo z železno roko naredil red.

Na Hrvaškem je nadškof Stadler sklical ugledne može, da se začne kaka enotna organizacija.

Na Agleškem se vrše volitve in se gre zato, ali bo še obstala gosposka zbornica ali pa bo za vedno padla.

V Štajerskem deželnem zboru je dr. Kukovec nastopil proti biri duhovnikov in cerkvnikov.

Goriški deželni zbor je sprejel načrt za regulacijo Soče. Proračun znaša 10 milijonov kron.

Japonska zopet napade Rusijo. Nenadoma se hoče polastiti Vladivostoka.

V Rablju na Koroškem se je pogreznila v zemljo bolnica. Zdravnik in strežniško oboje je mrtvo.

Umrli je v Ljubljani prelat Jožef Smrekar.

Godovi prihodnjega tedna.

Nedelja 16. jan., druga po razgl. Gospodovem: Ime Jezusovo.

Ponedeljek, 17. jan.: Anton, pušč.; Sulpicij, škof.

Torek, 18. jan.: Sv. Petra stol v Rimu, Priska.

Sreda, 19. jan.: Kanut, kralj; Marija in Marta.

Četrtek, 20. jan.: Fabijan in Bečljan, Majurad, opat.

Petek, 21. jan.: Neža, devica.

Sobota, 22. jan.: Vincencij, muč., Anastazij.

Deželni zbor kranjski.

XIX. SEJA DEŽELNEGA ZBORA KRAJSKEGA.

Popoldne po četrti uri se seja nadaljuje. V razpravi je predlog poslanca Barbota o napravi pristave za izrejo mlade živine na Gorenjskem. Besedo ima

POSLANEC DEMŠAR,

ki izvaja:

Predlog, ki je v razpravi, bi obsegal en del načrta za važno akcijo, ki se bo pri sedanjih ugodnih razmerah lepo razvila in dobro izvršila v korist povzdige naše živinoreje, če se napravi dober začetek. Ne bom trdil, da ni naš predlog gospoda poročevalca finančnega odseka nekaj dobrega na sebi, zlasti če se presoja iz stališča velikega agrarca, ki hoče kar mogoče hitro izrediti veliko število bikov. Če imam pa pred očmi naše razmere in našega kmeta, ki upa od izreje bikov dobiti največ zaslужka pri živinoreji, se s tem predlogom ne morem strinjati. Če v preteklem letu sem pri debati o zboljšanju pašnikov podal nekaj želja in zahtev za povzdigo živinoreje in sicer predlagal neko vsoto za splošno povzdigo, ki se je za polovico reducirala. Vendar se mi zdi, da so bile moje zahteve v primeri s tem predlogom zelo skromne. Mi imamo na Dolenjskem kmetijsko šolo na Grmu. Ta šola je bila in je še precejšno breme deželi. Vendar moramo sedaj s to šolo računati. Tam se učijo mladeniči praktičnega kmetijstva in je dobro, da se napravi poskušnje z izrejo govedi, bodi krav ali bikov. Če ni zadosti pašnikov, ki so zato potrebni, treba bo take prostore dobiti, kjer se bo živina pasla ali sprehajala, naj se že napravi iz travnikov, senožeti ali njiv.

Ker smo s to šolo imeli slabe skušnje, vem, da za Gorenjsko ali Notranjsko ni kmalu misliti na tako šolo, ki je združena z velikimi stroški. Za izrejo živine se pa dá nekaj doseči s tem, da se subvencionirajo vzorni hlevi in postajališča za prešiče. To bi bilo združeno z malimi stroški. Če se izpelje ta predlog, bi dežela morala nakupiti svet za visoke vsote. Gotovo je, da bi ne bil nikdo tako nepreviden, da bi dal deželi svet po ceni. Treba bi bilo zidati druge hleve, najeti za 50 glav živine poslov in delavcev, ki bi jih bilo mogoče dobiti le za visoko plačo. Naš kmet s svojo družino le veliko ceneje lahko izreja živino. Jaz dvomim, da bi dežela oziroma deželni odbor mogel biti dober živinorejec. Mi smo v zadnjem času tu potrdili, da dežela ne more biti lesorejec z gozdom 30 oralov, kar je pa veliko lažje kot biti živinorejec. Po nameravanem predlogu bi morala dežela nakupiti 50 mladih bi-

kov. Takih bikov bi v deželi sami ne mogla dobiti. Treba bi bilo iti ponje izven dežele v zgornje alpske kraje in jih kupiti za drag denar. S tem bi pa pravzaprav delala konkurenco našim živinorejcem. Mi moramo gledati, da ostane denar v deželi in da bo od tega naš kmet kaj imel. Gospod poročevallec je sam rekel, da so najlepše premije za živinorejce, če svojo živino drago prodajo. Mi te težavne naloge ne moremo naložiti sedaj na ramena deželnega odbora. Prej, ko se bo izdelal za to akcijo podrobni načrt, bo treba deželnemu odboru poklicati praktičnih kmetovalcev iz dežele k posvetovanju. Gledati bo na to, da se izognemo poznejim opravičenim pritožbam in da ne bo potem treba jahati starega konja kritika, ko že ne bo več dosti pomagalo. Vsi vemo, da je prepozna kritika samo kazni ali svarilo za napake. Iz navedenih tehtnih pomislekov predlagam: Deželni zbor skleni: Predlog finančnega odseka naj se odstopi deželnemu odboru, ki naj to vprašanje temeljito preuči in o tem deželnemu zboru poroča.

Pri glasovanju obvelja Demšarjev predlog.

OBČINSKA CESTA VELIKE BRUSNICE-GABRJE.

Poslanec Piber predlaga v imenu upravnega odseka:

Prošnja županstva občine Brusnice, da se uvrsti med okrajne ceste občinska cesta Velike Brusnice-Gabrje, se odstopi deželnemu odboru, da z ozirom na važnost te cestne proge zasliši okrajni-cestni odbor novomeški in v prihodnjem zasedanju predloži dotični zakonski načrt v končno sklepanje. — Obvelja.

USTANOVITEV KMETIJSKIH ŠOL ZA GORENJSKO IN NOTRANJSKO.

O samostalnem predlogu poslanca Ravnikarja in tovarišev glede na ustanovitev kmetijskih šol za Gorenjsko in Notranjsko predlaga v imenu upravnega odseka poslanec Piber:

Deželnemu odboru se naroča, da proučuje, v koliko bi bilo mogoče ustanoviti kmetijske šole tudi na Gorenjskem in Notranjskem. Dokler pa se to ne more izvršiti, naj se ozira pri podelitvi deželni podpor ali ustanov za obisk zimskih šolskih tečajev na deželni šoli grmski na prošilce iz Gorenjske in Notranjske.

O KMETIJSKI ŠOLI NA GORENJSKEM.

Poročevalec Piber

povdarja v svojem govoru, da je poleg živinoreje velikega pomena za Gorenjsko sadjarstvo in gozdarstvo. Naši kmetje bi imeli lepše dohodke, ako bi znali izkoriščati vse panoge kmetijstva. Za stanovsko izobrazbo je prepotrebna kmetijska strokovna šola za Gorenjsko. Z našim lesom po Gorenjskem kupujejo večinoma tujci, Italijani. Marsikateri naš kmetič dostikrat ne zna preceniti vrednosti svojega gozda, kar mu ni zameriti, ker se ni nikjer učil. Na visoki stopnji je na Gorenjskem čebeloreja in gorenjska čebela slovi daleč po svetu. Toda tudi glede čebeloreje bi mogla gorenjska kmetijska šola veliko koristiti. Na Grmu se ne morejo učiti tudi planšarstva, saj na Dolenjskem ni planin. Tudi iz tega ozira je potrebno, da se osnuje na Gorenjskem kmetijska šola. Deželni od-

bor naj to vprašanje proučuje in poroča deželnemu zboru. — Predlog se sprejme soglasno.

O USTANOVITVI ŽIVINOZDRAVNIŠKEGA MESTA ZA TRNOVO.

Poročevalec Piber

priloga predlog, naj se pri nameščenju živinozdravnika ozira na ilirsko-bistriški okraj. Poslanec Ravnikar pripomni k živinozdravniškemu vprašanju na Kranjskem, da imajo na Nižjem Avstrijskem to zadevo vzorno urejeno. Izreka željo, da bi dež. odbor proučeval vprašanje možnosti, da se nastavi v vsakem sodnem okraju na Kranjskem živinozdravnika. — Odsek predlog se sprejme soglasno.

Tečaji za odrasle ljudi.

Za to se predlaga 1000 kron. Triller želi višjo podporo. Ravnikar, naj se zviša na 2000 kron. Vsa zadeva se vrne na predlog posl. dr. Kreka finančnemu odboru.

POKONČAVANJE VRAN IN SRAK.

O prošnji županstva Prevoje, Lukovica, Krtina, Rafolce in Sp. Koseze za ustanovitev zakona glede pokončavanja vran in sarak predlaga poslanec Hladnik:

»Upravni odsek te prošnje ne more priporočiti, ker s premijami za pokončavanje škodljivih ptic bi bil deželni zaklad prehodno zadet. Občine naj same kaj store glede pokončavanja teh škodljivk. Da se bode dobilo za to potrebno dovoljenje, je poskrbljeno v novem lovskem zakonu.«

Na predlog dr. Krekova se prošnja županstva Prevoje, Lukovica, Krtina, Rafolce in Sp. Koseze odstopi deželnemu odboru z naročilom, da obvesti prosilke, da je že rešena z zborničnim sklepom glede na nagrade za pokončavanje škodljivk in s postavnim načrtom o lovski postavi. Pouče naj se prosilke glede na pokončavanje škodljivk.

ŠOLSKI DONESEK OD NEPREMIČNE IMOVINE.

O poročilu deželnega odbora z načrtom zakona o šolskem donesku od nepremične imovine, ležeče na Kranjskem, a spadajoče k zapuščini, razpravljani zunaj Kranjske predlaga za upravni odsek poslanec dr. Tavčar: »Zakonski načrt, kakor je sprejet v deželnozbornski prilogi 21 ex 1902 se dobesedno in nespremenjen predlaga v odobritev visokemu deželnemu zboru.

PONIŽAVA KLANCA NA DEŽELNI CESTI RIBNICA-SODRAŽICA.

Z ozirom na samostojen predlog poslanca Bartola, Jakliča, dr. Pegana in tovarišev glede ponižave klanca na deželni cesti Ribnica - Sodražica pri vasi Vinice, eventualno da se cesta preloži, predlaga za upravni odsek poslanec Jaklič: »Deželnemu odboru se naroča, da se zaradi znižanja, eventualno preložitve klanca pri Vinici na deželni cesti Sodražica - Ribnica dogovori s cestnim odborom ribniškega okraja in o uspehu poroča deželnemu zboru v prihodnjem zasedanju.«

Brez razprave obveljata oba predložena predloga.

ZA BELOKRANJSKO ŽELEZNICO.

Razprave o samostalnem predlogu poslanca Matjašiča in tovarišev, ki zahteva takojšnjo revizijo trase in ki poziva c. kr. železniško ministrstvo, so se

vanj . . . Dal jim je besedo, da jih popelje varno preko gor, s sočutjem so poslušali njegovo bōl . . . A teh tristo mož nosi njegovi domovini okove. Nikdar si ne osvoji Šved v odkritem boju Norveške — zahrbtni napad bi pač uničil hrabro norveško vojsko. Alf Stavenger! kliče veter — Alf Stavenger, izdajalec! Tako bi pela pesem po vsej Norveški, vse čase, njegovo kletno ime. Ne, ne! Minila je hipna jeza, draga kot vedno je domovina, drage so te svobodne gore, ob katerih se ustavlja tuja moč. Srečna bodi Cmlen! Alf Stavenger bo podil vse dni zver gozda, podil spomin na teh tristo mož od sebe. Škoda junakov, da umro tako! Pa zakaj hočejo nositi nemir v te drage, tihe gore . . . Bog sam je odločil Alfa za varuha visocin. Da je bil Irbe Lidens doma, peljal bi bil res Švede v deželo a on, Alf Stavenger, izpolni Švedom dano besedo in reši Norveško. Rekel je, da bo Skjaldal žal, da mu ni dal svoje hčere, in res bo to. Rekel je, da hite ob teje stezi oni, ki hočejo podjarmiti Norveško, svoji usodi nasproti, obljubil jim je, da bodo spali nocoj tostran mejnih gor, obljubil je, da se praznuje z groznim činom po vsej Norveški . . .

Na Naerju konča steza nakrat ob rtu, ki štrli daleč v prazen zrak, nad strašnim breznom. Tako tesno je treba stopiti ob robu, previdnosti in moči je

treba, treba jasne glave, da se prejde mimo te ovire, ovije okrog grozečega ogla. To mesto je bil izbral Alf v pogubo Švedov. Tu se strmoglavijo drug za drugim, če jih ne opozori poprej na nevarnost. Ubijejo se, izginejo v brezdanjem žrelu . . . Škoda junakov! V taki mučni misli je bil pogledal Alf nazaj. Blizu je smrt, in oni ne slutijo, ne vedo . . . Dalvinova vspodbudna beseda je opomnila Alfa, da ni časa k oklevanju. S klicem: »Naprej!« se zale, zdrči in vrže svojo bakljo v brezno. Ravno ob pogubnem rtu . . . In tako močno se je zaletel, da bi bil padel skoraj sam za bakljo — brez sape, z grozno bijočim srcem, se je tiščal za rto, široko odprtih oči je strmel v bližajočo se bakljo . . . kot nanizane zvezde lete . . . A zdaj . . . Nečloveški krik pretrese zrak, vzbudi grozo noči . . . Baklja za bakljo zamre v tmini — izgine . . . Nobeden od tristo mož se ni mogel ustaviti, se rešiti.

Brez zavesti se zgrudi Alf na nevarnem mestu. Vsaka žila je trepetala v njem, ko se je zavedel, divje je plesalo v možganih. In vsa leta svojega življenja ni pozabil Alf Stavenger smrtnega krika Švedov, ki so se bili zaupali njegovemu vodstvu. Noč in dan je slišal tisti krik, je videl, kako je ugašala baklja za bakljo v breznu . . .

Tku, zdej sm se pa spet enkrat vrgu na glonc. Murde um kermo zdej še bl ušēč, ke sm pulberan, kokr preh, ke sm biu kusmat. In kdu me je tku zrihtu? Kaj praute? I gespud ubčinsk svetnk Franketa me je pulizu, de sm se kar svetu pu glau, kokr gespuda fajmeštra Brceta škorni, ke se je zadne čase začeu tud neki bl ofrten nost, ud kar je urganiziru cela Dulejsnska, Notrainska na pu. Gurejsnska pa kulkr se je dal, kokr je men sam pravu.

In za kua sem se pustu tku zrihtat? Predpust je tle in ke sm se že na-

veliču fantuskega ruguvilejna, b pa rad spuznou kašna fletna punca, ke b mela tud kej pinka v šparka, al pa kašna taka služba, de b lohka h birtšoft kej zraven dala. Zatu sm s pustu mal ksiht gespud Franketat staušat. Kuštal me je tku mal.

»Kua uš tu!« m je reku gespud Franketa, ke sm mu vrgu na tist kamnitn pudl ena kronca. »Kar sprau ja spet. Ti prideš lohka zmeri, kedr te uja kucine kej šenerale, h men, pa te um zrihtu, de uja mele punce več dupadajejne nad taba. In zastojn te um zrihtu.«

»Kuku pridem pa jest du tega, de me uja uni tlela zasstojn pulberal in lase meštral?« sm ga prašu, ke se m je ta prjaznast use glih mal frdehtik zdela, ke kokr vem, še samga gespuda žepana neče zasstojn pulberat.

»Nč nej se t nekar tu na fržmaga,« m je reku na glas upriča ush drugeh gespudu; še gespud dohtar Zerjou je sedou notr in portihlnam pud brada in en ksel mu je tiste zeksarje, ke mu ud ušes dol mahaja, neki krtaču in iz ena trepetlinuva smola šmiru. »Nč s iz tega na stur! Tista kronca t u že na kašn druh plat prou pršla. Le uzem ja in sprau!«

Ke jest le nism tou spraut kronce, me je pa pucuku za rukau in me uleku

udeležili poleg poslanca Jakliča tudi poslanci Dular, Višnikar, Zupančič, Matjašič in dr. Šusteršič. Predlog je soglasno obveljal.

Glede na samostalni predlog poslanca Matjašiča in tovarišev glede zgradbe belokranjske železnice od Novoga mesta preko Metlike do Karlovca predlaga poslanec Jaklič:

C. kr. železniško ministrstvo se pozove:

1. da se sedaj, ko je izvršena revizija trase za belokranjsko železnico, takoj odloči za primerno traso, ki bi najbolj koristila prebivalstvu kranjske dežele;

2. c. kr. železniško ministrstvo se pozivlja, da z zgradbo belokranjske železnice takoj prične.

Poslanec Dular

pozdravlja, da se namerava zavzeti za prepotrebno belokranjsko železnico deželni zbor. Ljudstvo v Beli Krajini je ogorčeno, ker vlada ni držala obljube, da bo železnica že tekla leta 1910. Veliki promet v Beli Krajini že sam utemeljuje nujno potrebo belokranjske železnice, ki naj se začne graditi v najkrajšem času.

Posl. Višnikar pravi, da je bilo največ krivo zavlačevanje vlade glede zgradbe te železnice, ker se je izdalo preveč projektov celo takih, ki nikakor ne morejo priti v poštev. Odločilni faktorji na Kranjskem so o tej železnici edini in za žel. ministrstvo je najlažje to, ako se odloči za ono črto, za katero je večina. — Nato govori tudi o tej železnici Zupančič.

Poslanec Matjašič

govori o potrebi te železnice. Naredi naj se menjalni kolodvor v Metliki, da se ne bo ves promet na Hrvaškem, temveč na Kranjskem vršil. Ako bi bil menjalni kolodvor v Metliki, bi bilo to velikega pomena za Belo Krajino. Opozarja na to dejstvo, ker bi imela dobiček Kranjska, ne pa ogrska država polovica.

Dr. Šusteršič

naglašja, da so storili poslanci S. L. S. tako v državnem zboru kakor osebno za omogočenje te železnice več kot svojo dolžnost. Ne bili bi tako hitro pred odločitvijo, ko ne bi bili poslanci S. L. S. zastavili vse svoje moči za njeno izvršitev.

Govornik naglašja, da deželni zbor ni za to, da se izjavlja za eno ali drugo lokalno traso. Napravil bi se s tem le nevaren preudic. Na zavlačevanje zgradbe te proge so res vplivali kranjski spori, a vlada se jih je hlastno oprijela, ker z ene strani ni ogrska vlada izpolnila svoje obveze, na drugi strani je pa izdal finančni minister denar, ki ga je dobil po zadolžnicah, v druge namene. Upam, da zdaj dobi denar zanj, ko delajo dolgove v veliko.

Gangl

predlaga, naj se oškodovancem v Idriji po zadnji povodnji dovoli deželna podpora 6000 kron. Nujnost predloga se soglasno sprejme in se predlog odkaže finančnemu odseku.

Nato zaključil glavar sejo ob pol 7. uri zvečer. Prihodnjo sejo bo deželni glavar naznanil pismeno.

! Ako še niste, pošljite naročnino! !

ke za en pisan fernk in m začeu na ušesa šepat:

»Le tih bod, Pepe, pa kronca ubdrž. Sej t ja na pestim zastojn. Sej mende še veš, kulkat s mou iz mana že fret tkula pr Fajmeštre, al pa u kašn druh štari, kedr s mbiu mal bl fidel. Veš, men gre vin prec u glava, ke sm bil navajen na pumade in druge dišave, pol sm pa mal sitn in tekat sm ti zmeri prou pršou.«

»No, če čja, da se uva na ta viža uglihala, se ga pa žiher usak večer nacukaja; jest um že gledu, de na uja pr Fajmeštre kerkat tam zaspal, kamr b druh rad, kedr jm je treba. Če uja pa glih zaspal, jh um pa že zbudu, tku de uva za pulberajne kvit. Ampak en groš za tringelt, al pa za tista žauba, ke sa me pu glau iz no namazal, pa morja uzet, ke tu pa spet nečem, de b mel zavle mene kašna škoda,« in iz velika muja sm ga prpravu du tega, de je uzeu groš ud mene.

»Tku, zdej pa zdrau ustanite gespudi usi skp,« sm reku, pa se nubeđen še zmenu ni zame, ke sm šou, sam gespud dohtar Žerjou je neki zagudrnou, pa na vem, al m je nou let vošu, al m je reku u uh me piš. Tku neki je blu in tist se je vidl, de mu je pršiu tu ud srca.

Kumi stopm iz pulberarije in ja

Cerkveni letopis.

c Kanonična vizitacija in birmovanje v ljubljanski škofiji v letu 1910.

Kanonična vizitacija in birmovanje bo letos v nekaterih župnijah ljubljanske okolice in vseh župnijah dekanije kamniške, loške in cerkniške. — 1. Dekanija ljubljanske okolice. 1. Št. Vid v nedeljo, 10. aprila. — 2. Polje v nedeljo, 24. aprila. — 3. Rudnik v torek, 26. aprila. — 4. Ježica v sredo, 27. aprila. — 5. Črnuče v četrtek, 28. aprila. — 6. Št. Jakob v petek, 29. aprila. — 7. Sostro v nedeljo, 1. maja. — 8. Sv. Katarina v soboto, 16. julija. — 9. Preska v nedeljo, 17. julija. — 10. Šmartin v nedeljo, 24. julija. — 11. Sora v nedeljo, 7. avgusta. —

2. Dekanija Kamnik. — 12. Kamnik na vnebohod, 5. maja. — 13. Sela v petek, 6. maja. — 14. Vranja peč v soboto, 7. maja. — 15. Šmartin v nedeljo, 8. maja. — 16. Motnik v ponedeljek, 9. maja. — 17. Špitalič v torek, 10. maja. — 18. Zg. Tuhinj v sredo, 11. maja. — 19. Nevlje v četrtek, 12. maja. — 20. Mekinje v petek, 13. maja. — 21. Vodice v četrtek, 19. maja. — 22. Komenda v nedeljo, 22. maja. — 23. Tunice v ponedeljek, 23. maja. — 24. Stranje v torek, 24. maja. — 25. Gozd v sredo, 25. maja. — 26. Trzin v soboto, 28. maja. — 27. Mengeš v nedeljo in ponedeljek, 29. in 30. maja. — 28. Radomlje v torek, 31. maja. — 29. Ilomce v sredo, 1. junija. — 30. Rova v četrtek, 2. junija. — 31. Dob v petek, 3. junija. — 32. Domžale v nedeljo, 31. julija. — 3. Dekanija Loka. 33. Stara Loka v nedeljo, 5. junija. — 34. Št. Lenart v ponedeljek, 6. junija. — 35. Bukovščica v torek, 7. junija. — 36. Zabnica v sredo, 8. junija. — 37. Reteče v četrtek, 9. junija. — 38. Škofja Loka v nedeljo, 19. junija. — 39. Trata v ponedeljek, 20. junija. — 40. Lučine v torek, 21. junija. — 41. Stara Oselica v sredo, 22. junija. — 42. Nova Oselica v četrtek, 23. junija. — 43. Leskova v petek, 24. junija. — 44. Poljane v soboto in nedeljo, 25. in 26. junija. — 45. Javorje v ponedeljek, 27. junija. — 46. Selca v torek in sredo, 28. in 29. junija. — 47. Dražgoše v četrtek, 30. junija. — 48. Zalilog v petek, 1. julija. — 49. Sorica v soboto in nedeljo, 2. in 3. julija. — 50. Železniki v ponedeljek, 4. julija. —

4. Dekanija Cerkljica. 51. Cerkljica v nedeljo, 2. oktobra. — 52. Begunje v ponedeljek, 3. oktobra. — 53. Št. Vid v torek, 4. oktobra. — 54. Grahovo v sredo, 5. oktobra. — 55. Sv. Trojica v četrtek, 6. oktobra. — 56. Bloke v petek, 7. oktobra. — 57. Babno polje v soboto, 8. oktobra. — 58. Stari trg v nedeljo in ponedeljek, 9. in 10. oktobra. — 59. Unec v torek, 11. oktobra. — 60. Planina v sredo, 12. oktobra.

Jeseniške novice.

j Občni zbor kat. del. političnega društva za Gorenjsko se je izvršil preteklo nedeljo v najlepšem redu. Shodov je društvo priredilo v preteklem letu toliko, da mu moramo priznati najživahnejše delovanje. Da so ti shodi za mnogo povzdignili zavednost naše ga delavstva, je samoposebi umljivo. Društvu želimo tudi v tekočem letu vsaj toliko krasnih uspehov.

j Političen shod. Ob priliki občnega zbora je imelo politično društvo tudi dobro obiskan shod, na katerem je poročal g. državni poslanec Gostinčar.

j Delavsko strokovno društvo. Isto nedeljo je imelo strokovno društvo

zavijem ukul vogla du tiste štacune, ke u enmo rešet kufe žgeja, pa zagledam na tleh ena ženska torbca, kokr maja pu navad ženske šnajctihlne not spraulene; mejhn naprej pa ena saj ud uzad še precej fletna frajla.

»Holt, tula je pa en dobr cahn, sm s mislu, pubrau tista torbca in steku za frajla:

»Nej na zamerja, frajla; gvišn sa uni zgubl ta la torbca!« sm reku kulkr mugče frajndleh, ke sm prteku du ne.

»Oh, sej res! Hvala lepa, de sa bli tku prjazn,« m je rekla in se m tku sladku nasmehkala, de me je kar pugrel ukul srca, kokr ješkega žepana gespuda Vilfana tista »ročca« pu osemšterdeset.

»Frajla, a b jh žiher mejhen pusprenu, de se uva tkula kej fletnga puguvara, ke sa tku frajndleh iz mana?« sm prau frajla in stopu zraven ne na ta leva plat, kokr se šika.

»Oh, Buh na przaden! Tistga pa že ne! Za božja vola, kar hitr nej se zgebeja, de naj kašn pulcaj na vid!«

»Ni mugče! Kua pa ma pulcaj iz mana? Jest sm puštena duša, uni, kokr jm že iz ksihta berem, pa tud.«

»Tu je use glih! Ampak jest sm za pejomtarca na rotuže in rotuškem pejomtarcam je ud zdej za naprej bl štrenk prepovedan iz kašnmo fantam

občni zbor. S poročilom o delovanju tega društva smo bili vsestransko zadovoljni. Naj bi bili prišli nekateri socialni demokrati poslušat to poročilo. Koliko so v preteklem letu rjuli po svojem »Napreju« zoper to društvo, da ničesar ne dela, da spi, da postopa krivično. Prepričali smo se, da vsa socialno-demokratska organizacija ni storila oddaleč toliko dobrega, kakor je storilo samo to društvo. Do istega prepričanja je prišlo tudi mnogo takih delavcev, ki so doslej gledali to društvo bolj od strani; zato se jih je pa ob tej priliki lepo število na novo vpisalo v prekoristno društvo. Delavci, le skupaj! Čim več nas bo, tem lažje bodo potrebni dobivali podporo. Sociji bi pa seveda radi tam želi, kjer ne sejejo, in dobivali podporo, kjer ne plačujejo prispevkov. Da to ne gre, je vsakemu pametnemu človeku jasno.

j Glasbena šola. Ker smo mi otvorili glasbena šola na Jesenicah, so morali seveda tudi liberalci pricapljati za nami, in učitelj Pibrovce že naznanja v »Slovenskem Domu« otvoritev sokolske glasbene šole. Pri nas je poduk brezplačen, Pibrovce pa pravi, da bodo v njegovi šoli »mesečni prispevki zelo skromni«. Tudi mi vemo, da Pibrovce ne bo učil brezplačno, pa tudi to vemo, da bodo gotovo »mesečni prispevki zelo skromni«, pa bo skromna tudi šola in skromni tudi uspehi!

j »Mladost« se imenuje »drama«, ki so jo preteklo nedeljo uprizorili sokoli s tujimi priveski. O tem pohujšljive m pamfletu bomo še govorili. Kaj je bila ta »drama«, se vidi že iz tega, ker se je celo sokolom zdela prekosmata, da so dali na lepake tiskati: »otrok vstop zabranjen«. Kljub temu pa so tudi otroci imeli dostop, in ko smo enega vprašali, kako je prišel notri, se je odrezal: »Da sem le zeksar pokazal, pa so me pustili!« Torej o tem še govorimo!

j Predstavo priredi jutri v nedeljo zvečer »Katoliško delavsko društvo na Jesenicah« v dvorani »Delavskega Doma« na Savi. Vprizorilo se bo poleg »Kovačevega študenta«, burke s petjem v treh dejanjih, še pet zelo šaljivih prizorov, prav primernih za predpust. Pred in med predledki svira društveni orkester. Kdor se hoče enkrat prav pošteno nasmejati, naj ne zamudi te prireditve.

Idrijske novice.

i Konzorcij za železnico Ljubljana-Idrija-Sv. Lucija je imel v četrtek dne 13. t. m. v prostorih kmetijske družbe sejo. Dasi je bilo vreme skrajno neugodno, prišli so zastopniki iz raznih županstev. Člani idrijskega konzorcija so se podali na pot pol ure prej kakor navadno, a kljub temu so pri eraričnem vozu prvi vlak zamudili. Brzjavili so iz Logatca, naj se na nje počaka do brzovlaka, in člani so bili res tako uljudni, da so počakali. Predmet razgovora je bil dopis železničnega ministrstva, v katerem pravi, da je po karti in po specijelnem izvedencu, inženirju iz železniškega ministrstva,

vso progo ter nekaj predrugacijo in radi vojaških razmer, katerim bi ta železnica v prvi vrsti radi sedanjih napetih razmer z Italijo služila, nasvetovalo izpremembe. Po tej spomenici bi bila proga iz Ljubljane do Sv. Lucije dolga 93-9 km ter bi bila za 25 km krajša, kakor državna proga

guvort al pa ukul hodet, kokr pa psm brez torbe ukul letat. Pse šintar puluvi in jh ukul prnese, če jh narajma, rotuške pejomtarce pa prec iz službe spokaja, če se na ta viža pregrešeja.«

»Tu je pa use glih čudn! Kdu pa je tu na rotuže gor prpravu? Al je rotuškem pejomtarjem tud prepovedan iz frajlam guvort in ukul hodet?« sm vs začuden u en sap izprašou frajla, ke je tku žalastn glava pu stran nagnila, ke m je tu prpoudvala, kokr kašn cajtzc, če mu kunopla u grle ubteči.

»O ne! Rotuške pejomtari pa žiher pučnejja kar čja in žiher plaušaja iz dekletem, de se kar kadi, pa jm nubedn žou besede na u reku!«

»Kuku pa je tu?«

»Ta ta nova pustava vela sam za žensk spol.«

»Aha, zdej sa se m šele uči udprle! Zatu pa tudi Zancek tku merka na soja kuzlca, de se na kašna taka viža na pregreši čez ta nova rotuška pustava, de ja iz rotuža na ekspederaja. Če je tku, naj pa zdrau ustaneja, frajla, in pa na soja torba nej bl merkaja, de na prideja spet u kašna skušnava. Tam'a ud Figaberta že škil en pulcaj preke nama; zatu pa kar hitr narazen, de jh na u zapisu. Jest nečem bi uržah, de b služba zgubl. Z Bugam!«

Boltatu Pepe iz Kudeluga.

Ljubljana - Jesenice - Sv. Lucija. Torej precej ugodno stanje, ker alpinska železnica radi tunelov težko že sedanji promet preskrbuje. A proga bi imela precej težkoč. Treba bi bila 16 tunelov v dolgoti 7-5 km, 14 viaduktov, dolgih skupno 1250 metrov. Ker se po gorskem obronku večinoma izpeljuje, bode dala precej sitnosti inženirjem. Oni sicer radi sprejmo taka dela, ker so zanje silno interesantna, ker tu lahko pokažejo svojo spretnost in izurjenost, a v denarnem oziru to ravno ugodno ne vpliva. Zato bi za popolno izpeljavo stal kilometer povprečno 518.600 kron in vsa akcija bi stala 44-8 milijonov kron. Poročilo končava, da bi bila železnica precej draga, v tehničnem oziru delala dokaj sitnosti, a ni neizpeljiva. — Na to poročilo in na dogovor, katerega so imeli naši državni poslanci z železničnim ministrom Wrbo, se je sklenilo poslati posebno deputacijo k vojnemu ministru, da še on iz strateških ozirov tirja to progo, za katero se tako zelo zanimajo občine Dobrova, Polhov gradec, Horjulj, Sv. Jošt, Ziri, Idrija in goriška stran, ki je že na deželne stroške izvršila vse podrobne načrte. Ker pa naš konzorcij ne spravi toliko tisočakov skupaj, okoli 30.000 K, da bi sam izvedel vsa inženirska dela, zato bode deputacija v zvezi z našimi državnimi poslanci se potezala, da bi železnico in vojno ministrstvo prevzelo podrobno trasiranje proge in potem tudi izvršilo vso zgradbo. Koliko se bode doseglo, se bode svoječasno objavilo, da bode interesirani krogi vedno poučeni, v kakem položaju se nahaja vsa zadeva.

Goriški deželni zbor.

Včeraj je bila sedma seja goriškega deželnega zbora.

Po prečitaniu došlih vlog, večinoma prošnje za podpore, se je prešlo k dnevnemu redu.

Dovolilo se je izvanredni nadaljni prispevek 6000 K za protimalarično akcijo; nadalje 500 K za popravilo ceste od Logaršč do Ponikevske ceste; 1000 K podpore za zgrajeni občinski vodovod v Plužnah; 1000 K za zgradbo ceste Ponikve-Trušno-Bača.

Odobrili so se izplačani zneski: 1000 K obnovljenega prispevka, dovoljenega občini Biljana za zgradbo ceste Biljana-Križ; 1500 K za zgradbo vodovoda pri Jevščekih; 500 K za brambnodela ob Ausi; 500 K podpore dijaku Venceslavu Smrekar za obisk kiparskega in slikarskega oddelka tehnika Strelitz v Mecklenburgu.

Razni drugi predlogi so se odstopili odsekom.

Tako se je na primer izročil finančnemu odseku predlog o premembi lovškega zakona, tičoč se povišanja lovške takse od 6 na 8 kron na leto.

Posl. Meizlik (laška ljudska stranka) je predlagal, naj se cel lovski zakon izpremeni.

Nato je posl. Fon izjavil, da mu je ta predlog simpatičen, a da si on pridrži pravico, predlagati še tekom tega zasedanja nov zakonski načrt lovškega zakona, ki bi se potem izročil pravnemu odseku v pretresovanje.

Sprejela se je nujnost predloga glede ustanovitve od vlade že obljubljenih osrednjih mehaničnih delavnic državnih železnic.

Sprejela se je tudi nujnost prošnje občine Ročinj za podporo za poškodovanja po uimah. Ravnotako se je sprejela prošnja raznih kraških občin za popravilo ceste iz Renč na Kras.

Cestnemu odboru v Trzinu sta se dovolili dve podpori v skupnem znesku 1800 K za popravilo nekkih cest.

Po končanem dnevnem redu je bila seja zaključena in prihodnja napovedana za torek, 18. t. m., ob 5. uri popoldne.

Društva.

— Vrhnik. Kršč. soc. izobraževalno društvo je priredilo 9. januarja zanimivo javno predavanje. Pred mnogobrojnim občinstvom je predaval g. profesor Fran Pengov o pogubonosnem učinkovanju alkohola. Že itak interesantno predavanje je postalo še vabljivejšo po slikah, ki jih je proizvajal g. dr. Prešeren s pomočjo borovniškega skioptikona. Ljudstvo vedno bolj vzljublja podučne shode v »Društvenem domu«. — Trinajstletni šolar, o čigar tatvini je pred par dnevi poročal »Slovenec«, je bil sojen dne 7. januarja. Z ozirom na njegovo mladost mu je prisodilo sodišče šest tednov zapore. Ves čas preiskovalnega zapora je vedno priznaval tatvino, jo znal natančno opisati v podrobnostih, a priznati ni hotel, kam jo je dal. Pač je z najrazličnejšimi farbarijami skušal »potegniti« gosposko, a izkazalo se je vedno vse kot laž. Stvar je res zagonetna.

OBDOJENI RUSKI ČASTNIKI ZARADI PONEVERJENJA.

V Kazanu se je končala 13. t. m. pred vojnim sodiščem razprava o obtoženih ruskih častnikih, ki so poneverili velike vsote denarja v vojni upravi. Proces je trajal tri tedne. Bilo je deset obtožencev, med njimi dva podpolkovnika in osem drugih častnikov. Vsi obtoženci so bili obsojeni. Izgubili so vse častniške časti in pravice do vseh redov in odlikovanj. Oddali jih bodo v kazensko poboljševalnico. Poleg tega se bo od njih sodniško iztirjalo 170.000 rubljev v dobro kroni. — To je bil prvi javni proces te vrste. Nastal je vsled revizije senatorja Garina ter je pokazal ostudno sliko o podkupovanju in goljufijah, ki so jih povzročili višji in nižji uradniki v kazenski razpravi. Vojaški sodišče je obtožence strogo obsodilo, kar gotovo ne bo ostalo brez uspeha za rusko vojno upravo.

Dnevne novice.

+ **30.000 članov šteje** »Slovenska krščansko - socialna zveza« na Kranjskem. Pač velika armada zavednih delavcev na vseh poljih krščanske prosvete! Statistiko predavanja in drugo objavimo prihodnjik.

+ **Sapo smo zaprli »Narodu«** glede volivne reforme za Ljubljano tako, da je čudovito naglo umolknil. Glasilo liberalno-nemške zveze se ne upa niti ene same besedice več črhiniti o »narodnem izdajavstvu« in podobnih lepih rečeh, tudi s proporcijam sistemom kot takim so liberalci popolnoma zadovoljni, ko smo jim dokazali, da so ga sami proglasili za idealnega. Z eno stvarjo pa si le še pomagajo naprej: pravijo namreč, da bo po novem volivnem redu v občinskem svetu ostala liberalna večina, kar pa se tiče deželnega zbora, da bo morala S. L. S. konsekventno tudi zanj vpeljati sčasoma proporcijni sistem in to da bo pomenilo konec nadvladu prokletih klerikalcev. Jako slab je ta račun. Ali bo po proporciji v občinskem svetu ljubljanskem še napredna večina, to je strašno veliko vprašanje in o tem bomo najlažje govorili takrat, ko bodo končane volitve za občinski svet po novem načrtu. Kar pa zadeva deželni zbor, bo prišlo svoje dni do vprašanja, ali se izpelje splošna, enaka in direktna volivna pravica ali pa morebiti enaka in proporcijna ob enem. Najbrže se bo zgodilo prvo in v tem slučaju liberalci najbrže še enega mandata ne bodo dobili. Ampak mi nismo preroki, zato pa denimo, da se bo upeljal za deželni zbor proporc. Liberalci bodo tudi v tem slučaju ostali na dilih. Izginilo bo 10 nemških veleposestniških mandatov, liberalci pa bodo komaj tri ali štiri mandate rešili, kar ni težko zračunati. Liberalci so namreč v deželi tako neznatna manjšina, da jih naši glasovi tudi po proporciji čisto zadušijo. Nam je sicer vseeno, ampak kot olikani in humanitete vajeni ljudje liberalcem svetujemo, naj bodo le s sedanjim volivnim redom za deželni zbor zadovoljni, **ker po tem redu se jim je iz usmiljenja dalo saj polovico mandatov več**, kakor jim gre. Dr. Tavčar kot generalni inšpektor »Naroda« naj pa svojim urednikom pové, naj preveč ne zabavljajo zoper sedanjí volivni red, pri katerem je on tako vneto sodeloval in si izprosil od naših poslancev za svojo razbiti stranko toliko nezaslužnih mandatov.

+ **Zlata resnica.** Včerajšnji »Slovenski Narod« navaja izrek g. Frana pl. Šukljeja iz leta 1877., v katerem je povedano, da ljudje izpreminjajo svoja načela ali vsled duševne plitvosti in površnosti, ali pa vsled podlosti in nemoralnosti. — Načela je bistveno izpremenila sedanja napredna, nekdanja narodna stranka. Leta 1894. je ta stranka soglasno na svojem najimenitnejšem shodu proglasila kot načelo, da »katoliška vera bodi temelj razvoju slovenskega naroda«. Včerajšnji »Slovenski Narod« pa pripoveduje, da je bil v Žireh neki svobodomislec pokopan brez duhovna in brez zvonjenja, ker je sam tako želel, da se pokoplje brez nepotrebnih verskih ceremonij. »Narod« pravi, da je bil to prvi pametni pogrebni spreved, da je bila to najlepša mani-festacija napredne misli v Žireh, da je tam še dosti močna armada samostojnih ljudi, ki se nečejo in se tudi ne bodo klanjali kakemu cerkvenemu slugi, ki meni, da bo vse spravil pod svoje okrilje. »Narod« še dalje poje, da je bil pogreb v Žireh krasen, da jih je mnogo sklenilo, da nečejo pri pogrebu imeti duhovnika — nebodigatreba, da ti samostojni ljudje zaupajo več razumu, kakor pa popu in njegovim čarovnijam. Podpisan je pod dopisom Naprednjak. Tako daleč od katoliških načel je tedaj danes zabredla napredna stranka! Višji nadzornik« pri glasilu

te stranke nima nič besede, ko to glasilu potuhnjeno vprašuje: »Čemu nas je zapustil g. Fran pl. Šuklje?« Čemu neki? Zato, ker ste izpremenili načela! In prav Vam veljajo Šukljejeve besede, da se je to zgodilo, ali vsled duševne plitvosti in površnosti, ali pa vsled podlosti in nemoralnosti.

+ **To so narodnjaki!** Poziv poslanca Rybafa, naj se ohrani na Dunaju solidarnost med Jugoslavlani, je močno spekel liberalce, zlasti pa celjski »Dnevnik«. Liberalci imajo namreč glede te točke zelo slabo vest in če bi bilo šlo po njihovem, ne bi bilo ne »Narodne Zveze«, ne »Slovenske Unije«. Saj so tako po »Narodu« kakor po »Dnevniku« stranke v »Slovenski Uniji«, zlasti pa poslanca S. L. S. in češke agrarce vedno napadali in jim celo žugali z dunajsko ulico. Ravno »Dnevnik« in »Narod« sta vneto delala, da se »Narodna Zveza« razbije in sta priobčevala tozadevne članke. Oba lista sta se prav takrat, ko je »Unija« bila v najhujšem boju z vlado, za vlado potegovala in izvestni ljudje so venomer zahrbtno intrigirali, da bi »Slovensko Unijo« razklali in so zato od vlade pričakovali darila v obliki zlatoobšitih hlač. Dr. Rybaf je imel čisto prav, da je naglašal potrebo solidarnosti in mi smo takoj izjavili, da se s tem strinjamo. Naj se vse pozabi — za obračun je namreč še vedno čas — in Jugoslavlani naj stopijo kot ena skupina pred vlado, ker zdaj se gre za velike stvari. Toda liberalci tega nečejo. »Narodni Dnevnik« 14. t. m. se namreč v uvodnem članku obrača zoper dr. Rybafa in izvaja, da solidarnosti Jugoslavlani ni treba! Liberalci da nečejo biti skupaj s »klerikalci«, čujte, kakaj? — ker na Kranjskem »preganjajo« liberalce in hočejo ljubljanski volivni red reformirati! Kaj je Jugoslavlani mar, kako mi sami upravljamo svojo hišo? V Kranjski smo mi gospodariji. Solidarnosti na Dunaju je pa krvavo treba, liberalci pa se drznejo to tajiti, ker jim ni za stvar, ampak le za tistih par oseb, ki jih zastopajo! Takih »narodnjakov« je zadosti za vsakim plotom.

+ **Boj zoper pohujšljivce!** Kakor so bili Sokoli pri razširjanju umazane zelene brošure prvi, tako tudi zdaj pohujšujejo dalje mladino. Res strašno globoko je padlo slovensko sokolstvo, kojega ustanovitelji so postavili na sokolski program pravno krepost in treznost slovenske mladine! Zadnjič so jeseniški Sokoli priredili znano vlačugarsko igro Maks Halberjevo: »Mladost« na Jesenicah in so puščali k predstavi tudi šolske otroke. Zdej pa naj človek pomisli, kakšni diletanti so to že samonasebi smradljivo igra igrali, pa si lahko predstavlja, kake nežne rožice so stresali po odru! Za to služijo torej dandanašnji slovenski Sokoli, da predstavljajo na deželi igrokaze, ki so vsled svoje pohujšljive vsebine in tendence celo na mnogih mestnih odrih od oblasti prepovedani! Slovenski stariši povzemajo iz tega koristen nauk, da bodo svoje otroke še bolj kakor zdaj varovali pred Sokoli, kjer se jim le spridijo. Krščanski stariši priporočajo svojim sinovom, da vstopajo v Orla in se naročajo na »Mladost«, ki blaži mladeniška srca in jih vzgaja za pravost. Kdor je kristjan in Slovenec, ta se daleč ogiba sokolstva!

+ **Vodovod Mošnje-Brezje.** Deputacija občinskega zastopa mošenjskega, obstoječa iz župana Resmana in občinskih svetovalcev Gabrijelčiča in Pristavca, je izročila v deželnem dvorcu dr. Lampetu kot častnemu občanu mošenjskemu umetniško izdelano diplomo. Župan Resman je v svojem nagovoru omenil, da je le po izrednem prizadevanju deželnega odbornika dr. Lampeta prišlo do izvršitve tega vodovoda in da se je delo izvršilo v vsestransko zadovoljnost ljudstva, ki ne more prehlaviti te dobrodejne naprave. Dr. Lampe je odgovoril, da je zastopstvo občine Mošnje v dobrih rokah, kar se je dokazalo pri izvršitvi vodovoda, tako da si lahko šteje v čast biti mošenjski občan. Težave so bile pač izpočetka velike in premagati je bilo treba odpor proti napravi vodovoda, a z združeno močjo smo dosegli lep uspeh. Rešiti bo treba še za občino Mošnje važno cestno vprašanje in vprašanje savskih mostov, ki je že v tiru.

+ **Germanizacija na jugu.** Iz Pulja se nam piše: Ker je vse na delu, da se jug čim preje germanizira, ne smejo seveda pri tem zaostati tudi državni uslužbenci. Zato se je ustanovilo društvo nemških državnih uslužbencev za Primorsko s sedežem v Trstu. Predsedstvo v Trstu je že vzelo pravila na znanje. Slovenci in Hrvati, ganite se, dokler je še čas!

— **»Lovec«.** Slovensko lovsko društvo naznanja: V drugi polovici tekega meseca izide prva številka slo-

venskega lovskega lista. Ime mu bo »Lovec«. List bo izhajal po enkrat na mesec in bo stal za celo leto šest kron. Člani »Slovenskega lovskega društva« dobivali ga bodo brezplačno.

— **Sneg na Goriškem.** V noči od srede na četrtek je zapadlo na hribi v goriški okolici mnogo snega. To je prvi sneg v letošnji zimi.

— **Penkalov areoplan.** Zagrebški inženjer Penkala, iznajditelj Penkala-svinčnika, je dovršil aeroplan lastnega sestava. Penkalov letalni stroj je bipplan s Chauvierovim krilnim vijakom, ki ga je uporabljal tudi Bleriot pri svojem poletu čez Morski rokav. Samo ta vijak, ki je sedaj razstavljen v Zagrebu, stane nad 700 K, a cel aeroplan pa ceni- njo na 75.000 K. Penkala že gradi lo-po na vojaškem vežbališču in bo me-seca marca pričel s poizkušnjami; nje-gove nade na uspeh so neomajne. Tudi strokovnjaki, ki so na glasu, proroku-jejo Penkalovem aeroplanu veliko bo-dočnost.

— **Gosp. dr. Milan Amruš**, župan zagrebški, je pristopil kot ustanovitelj k »Matici Slovenski«.

— **Goriški deželni šolski svet** bode imel v torek sejo.

— **C. kr. pletarska šola v Radovljici** naznanja, da bo v kratkem praznih nekaj vajenških mest, ker dovrši več učencev svojo učno dobo. Stariši, ki hočejo dati svoje sinove učiti se pletarstva, se opozarjajo, da lahko zglove takoj vstop svojih sinov. Pouk traja dve leti; vendar se pa sprejemajo učenci tudi na krajšo dobo učenja, da lahko pridobe najglavnejše pojme o pletarstvu. Pogoji za vstop je dopolnjeno 12. starostno leto. Omenjamo, da je v Radovljici tudi obrtno - nadaljevalna šola, kamor pletarski vajenci lahko zahajajo. — Krajevni odbor te pletarske šole je obenem pripravljen preskrbeti vnanjim vajencem prav ceno stanovanja in hrano; priden učenec pa lahko zasluži že po preteku prvih dveh mesecev 4 do 6 K tedensko. a pozneje raz-meroma več. — Na ta zavod opozarja-mo še prav posebno vsa predsedništva »društev za varstvo in oskrbo sirot« ši-rom Kranjske. — Potrebna pojasnila dajeta L. Fatik, vodja c. kr. pletarske šole v Radovljici ali pa tajnik krajev-nega odbora Iv. Šega.

— **Tatvine na zagrebški realni gimnaziji.** Svoj čas smo poročali o tej stvari in sta bila kot krivca osumljena dijaka Engel in Kamenar. Proti njima bi se bila imela vršiti glavna razprava 14. t. m. Medtem pa je Engelov zago-vornik prosil, da se razprava na nedo-ločen čas preloži in obtožencu dovoli med tem časom položiti zrelostno iz-kušnjo, da bi ne izgubil pravice do eno-letnega prostovoljstva. Prošnjo dr. Schicka se je v polnem obsegu ugodilo z ozirom na olajševalno okolnost, da dijaka baje nista kradla iz koristolov-stva, marveč iz želje po znanju.

— **Prememba posesti.** Thurnsko-grajščinu v Preddvoru je kupil od g. Janko Urbančič-a gosp. deželnovladni svetnik O t o n p l. D e t e l a, bivši c. kr. okrajni glavar v Radovljici. S tem smo prav zadovoljni, da je prišla ta grajšči-na zopet v slovenske roke, saj je velika nevarnost, da bo zdajpazdaj Nemec ob-jel vse naše gorovje. Od Kokre doli sili milijonar Gilbert Fuchs, od Tržiča semkaj milijonar baron Born.

— **Obrambno društvo za založnike časnikov** je doseglo lep uspeh s tem, da je preprečilo pred Božičem izdano novo poštno odredbo, glasom katere bi se morala plačevati za takozvane dvoj-ne številke tudi dvojna poštšina. Za-slugu na tem uspehu ima edino dobra organizacija in vedna čuječnost nave-denega društva.

— **Slovensko društvo na Reki.** V soboto, dne 15. t. m., je zopet zaupni se-stanek pripravljalnega odbora za slo-vensko društvo. Ta sestanek bo zato zelo važen, ker se bodo obravnavale stvari, ki zadnjič niso mogle priti na dnevni red. Slovensko društvo bo za-čelo v najkrajšem času delovati.

— **Velikanski pontonski samotež-nik** si je nabavila naša vojna morna-rica. Ta samotežnik zamore vzdigniti 250.000 kg in je eden največjih te vrste na svetu. Rabil se bo ta velikan največ pri rešitvah akcijah.

— **Predavanje dr. Ilesiča v Zagre-bu.** V sredo, dne 12. t. m., je predaval v veliki dvorani mestne posvetovalnice v Zagrebu predsednik »Slovenske Ma-tice« profesor dr. Fran Ilesič o Napo-leonu in njegovi Iliriji. Dvorana je bila polna občinstva, ki je pozdravilo dr. Ilesiča, ko je vstopil, z burnim klica-njem in ploskanjem. Župan dr. Amruš ga je pozdravil in dejal, da je uverjen, da je Ilesiča privedla v Zagreb ljube-zen do Hrvatov. Dr. Ilesič je govoril eno in trideset ure. Ko je končal, so mu poslušalci zopet burno ploskali. Po predavanju se je vršil na čast dr. Ile-

siču v hotelu »Treh gavranov« banket, na katerem se je izreklo več napitnic slovenskemu in hrvaškemu narodu.

— **Dva Kobariška — zaprta v Vid-mu.** Na Laškem imajo sedaj novo po-stavo, ki prepoveduje nositi nože, ki so daljši ko 4 cm. Naši ljudje tega ne vedo, kakor tudi nista vedela za to no-vo laško postavo Anton in Andrej Ku-rinčič s Kobariškega, ki so ju vsled te-ga zaprli. Sedaj sta že na prostem. Sva-rilo drugim!

— **Laški tihotapci pred sodiščem.** V Vidmu na Laškem pride pred sodi-šče 15 tihotapcev, ki so pri Robiču na Kobariškem vtihotali v Italijo iz Av-strije velike množine sladkorja in dru-gega blaga.

— **Shod sodalitatis Ssmi. Cordis** Jesu za novomeški dekanat bo v sredo, dne 19. t. m., v novomeški proštiji.

— **Narodna umetnost v Dalmaciji.** S prizadevanjem dunajske pisateljice Bruck - Auffenberg se ustanove v Za-dru, Splitu, Dubrovniku in Kotoru po-sebni odbori za pospeševanje narodne umetnosti vseh vrst domače industrije. Za vse te člbore se kasneje osnuje de-želna zveza in po njej muzej za narod-no dalmatinsko umetnost.

— **Slov. kat. izobraževalno društvo v Radovljici** priredi v nedeljo dne 16. januarja, ob 7. uri zvečer v hotelu »Bastel« predpušno veselico. Pred-stavljala se bode petdejska čarobna burka »Repoštev, duh v Krkonoskih gorah, ali: vsega je enkrat konec«. Po igri prosta zabava, pri kateri igra dru-štveni tamburaški zbor. K najobilnejši udeležbi vabi odbor.

— **Iz ljudskošolske službe.** Deželni šolski svet je dovolil ustanovitev os-mega razreda na zasebni ljudski šoli v Mekinjah, okraj Kamnik; na znanje je tudi vzel izstop dozdanih učiteljic Ma-rije Lončarič, Pavle Bergant, Marije Kastelic in s. Kajetane Gražar in vstop novih učiteljic Ljudmile Omejc, Marije Tramte, Marije Rus in s. Anzel-me Rodič.

— **Razprodaja manufakturnega blaga** v Kranju iz trgovine I. Krenner, bo v ponedeljek 17. t. m. ob devetih uri dopoldne. Na to razprodajo opozarja-mo cenjene trgovce.

— **C. kr. okrajni šolski svet v Čr-nomlju.** Knezoškofjski ordinarijat je na mesto za župnika v Postojni imeno-vanega dekana v Semiču Matija Erzar-ja imenoval kot uda okrajnega šolske-ga sveta v Črnomlju Jurija Königa, župnika na Vinici.

— **Razpisane nagrade.** Za leto 1910 je razpisanih šest Franc Metelkovih denarnih nagrad po 80 K 41 h in tri de-narne nagrade iz premoženja bivšega vrtnarskega društva po 72 K 16 h za ljudskošolske učitelje, ki se pečajo z vrtnarstvom, poučevanjem kmetijstva in oskrbovanjem šolskih vrtov. Prošnje potom okrajnih šolskih svetov do dne 15. svečana t. l.

SLOVENSKI SVATJE, ŽENINI IN NEVESTE!

Spominjajte se pri veselih ženito-vanjih narodno - obrambnega sklada. Darujte ženitovanjski narodni dar. Po-šiljajte darove na naslov: Slovenska krščansko - socialna zveza (odsek za narodno obrambo) v Ljubljani.

Stajerske novice.

Š **Zadružni tečaj v Mariboru.** »Za-družna zveza« v Ljubljani že več let sem prireja zimske zadružne, teden dni trajajoče tečaje. Tretji taki tečaj se je vršil od 10. do 16. januarja t. l. v Ma-riboru in se ga je redno udeleževalo čez 50 mož in mladeničev. Bila je na tem tečaju res pestra slika pravega smisla zadružništva. Može in fantje, poleg kmeta duhovnik, zraven kmeč-kega fanta dijak visokošolec, vsi tako prijazni in zaupni eden z drugim, kot bi bili že leta in leta skupaj, in ne šele samo par dni. Vodil je ta celotedenski tečaj znani strokovnjak na zadružnem polju, gospod nadrevizor Vlado Puše-njak, katerega bodo vsi udeleženci ohranili v najlepšem spominu. Zraven teoretičnega posojilniškega knjigovod-stva so bila redno vsak dan tudi pre-davanja iz raznih panog kmetijstva. Tako so si udeleženci pridobili zelo mnogo naukov na tem tečaju, katere vse naj vestno uporabljajo pri zavodih, katerih člani ali odborniki so. Tako se bo širila zadružna misel vedno bolj in bolj in tako se bo tudi zboljšalo gospo-darsko stanje našega naroda.

Š **Poročil** se bo prihodnjo sredo, dne 19. januarja, vrli prvoboritelj šent-iljskih Slovencev g. Fr. Zebot z gospi-co Miciko Krenovo, voditeljico šentilj-ske dekliske zveze in hišno posestnico v Mariboru. Poroča se vrši v šentiljski cerkvi. Poročal bo nevestin brat č. g. Fran Kren, kaplan pri Sv. Antonu v Sl. goricah. Bog daj najobilnejšo srečo!

š V začasni pokoj je stopil zaradi srčne hibe in skrajne živčne bolezni č. g. Anton Pinter, prvi kaplan pri Sv. Petru blizu Radgone. Da bi se mu zboljšalo!

š Nov odvetnik v Celju. Državni in deželni poslanec dr. Ivan Benkovič se je te dni preselil iz Brežic v Celje in otvoril odvetniško pisarno v hotelu Teršek »pri belem volu« v Graški ulici.

š Ormož. Naš vsenemški »purgermaister« je postal velik prijatelj Slovencev. V svoji trgovini ima dvojezične blagajniške liste. To je sicer zelo lepo, toda noben pameten in zaveden Slovenec ne bo šel k temu zagrizencu kupiti, ker vé, da je ta dvojezičnost le vada za kaline. Saj imamo dovolj slovenskih trgovcev.

š Kdo je bolj zvit. V Ivanjskem vrhu blizu Gornje Radgone je bila organizirana tatinska družba (brez pravil), ki je na drobno in debelo, kradla meso in špeh. Vso robo so shranjevali pri eni zraven udeleženih rodbin, ki je seveda imela vsled tega masne večere. Toda ni se dolgo veselila okusnega mesa. Nje ostali tatinski tovariši so ji ga ukradli. Tako je bilo to meso in špeh že dvakrat ukradeno. Kot tretja nezgoda pri tem pa pride gornjeradgonska sodnija, ki je za celo stvar izvedela.

š Celjsko nemštvo. Po Celju se govori, da so znanega urednika »vahtarca«, Ballogha, spodili, ker mnogi nemški trgovci in obrtniki niso bili zadovoljni z njegovim netenjem večnih hujskanj in pretepov. — Nemško zagriženi pillar v Gaberju, Anton Seebacher, menda slovenskega denarja ne sovraži tako, kot slovenski jezik, ker bi potem najbrž ne vozil svojih pil na sejme v Mozirje, Konjice itd.

š Vinarskim pristavom v X. činovnem razredu je imenovan pri graški namestniki Jakob Znidarič, dosedaj potovalni učitelj v Voloski.

š Oechsov stolec se giblje. Lastni somišljeniki nemški trgovci v Celju so zadali Oechsu hud udarec. Ker jim njegovo ravnanje pri okrajni bolniški blagajni že dolgo časa ni ugajalo, sledili so slovenskemu trgovstvu, ki se je borilo za ustanovitev svoje bolniške blagajne, katere pa vlada iz strahu za bolniško blagajno ni dovolila, ter ustanovili svojo lastno gremijalno bolniško blagajno, s čemur izgubi Oechs veliko število članov in se bodo s tem tudi njegovi dohodki krčili. — Je že prav tako, naj si bratci tudi enkrat med seboj posežejo v lase.

š Sodne skrivnosti. Pred kratkim smo opročali o napadu s kamenjem na mariborski magistrat, ki ga je izvršil 60-letni delavec Jožef Goriup. Mož je namreč hotel neko denarno podporo; ker pa se mu ista ni hotela podeliti, je začel pisarno obmetavati od zunaj s kamenjem. Okrožno sodišče mu je za to ljubeznivo dejanje prisodilo 15 mesecev strogega zapor. — Zima je tu. Treba je tople obleke in obutala, ker drugače se človek ne upa pokazati v svet. Tega prepričanja je bil tudi delavec Franc Weingerl. Ker je hotel na cen način priti do najpotrebnejše obleke, je Antonu Poliču na Ranci ukradel nove čevlje, Francu Štravsu zimsko suknjo in Antoniji Zelenka zopet ene čevlje. Pri zadnji je pomotoma vzel tudi žepno uro z verižico. Ker pa ta način pridobivanja lastnine v naši državi dosedaj še ni pripoznan, zato ga je mariborsko okrožno sodišče obsodilo v šest mesecev boljšega, to se pravi, strogega zapor. Obleko je moral sicer vrniti, toda to mu ne stori nič hudega, ker sedaj je tako na toplo spravljen, ko pa pride iz ječe, pa ne rabi več zimске obleke.

š Ni za javnost. Kaprol Narodne Stranke dr. Božič, ki je zadnje nedeljo delal v Vuzmetincih reklamo za vinarsko zadrugo, je dejal med drugim, da pravil ne bo razlagal, ker niso za javnost. Zato pa tudi k tej zadrugi ni hotel nikdo pristopiti. Kajti mačke v žaklju pač nikdo ne bo kupoval od dr. Božiča.

Koroške novice.

k Občinska volivna reforma na Koroškem. V Celovcu se je posvetoval od deželnega zbora izvoljeni odsek za spremembo občinskega reda in občinskega volivnega reda. Sklenilo se je: nameravana reforma se napravi ločeno za mesta in za občine na deželi. Volivna pravica se da tudi tistim, ki je dozdaj niso imeli in se v to svrhu ustvari takozvana splošna kurija, v mestih pa IV. volivni razred. Volivna pravica častnih občanov se odpravi. V novi splošni kuriji (oziroma v mestih v IV. vol. razredu) volijo tudi še vsi volivci ostalih volivnih razredov. Vprašanje o volivni pravici žensk se odgodi, ker so mnenja prerazlična. Določi se, da ima volivno pravico le oni, ki je tri

leta v občini prebival. Volivci se razdelijo v posamezne volivne razrede na podlagi skupnega davka, in sicer prva 1/6 v I., druga in tretja v II. in ostale tri šestine v III. vol. razredu. Inteligenčni volivci se razdelijo v posamezne razrede, župniki so v I., kaplani, nadučitelji, doktorji itd. v II., ljudskošolski učitelji in učiteljice v III. volivnem razredu. Volivna doba se je določila na šest let.

k Katastrofa v Rabilju. Na mestu nesreče v Rabilju, kjer se je pogreznila rudniška bolnišnica in pokopala s seboj sedem oseb, dela noč in dan 200 rudarjev, ki se menjavajo. Tri električne obločnice, vsaka po tisoč sveč svetlobe, svetijo po noči pri delu. Vodo so iz kotline že večinoma izsesali. Zemljo odkopavajo ob robu kotline, kakor tudi v kotlini sami. Ko bodo dobili električno dvigalo za prst, se bo delalo z vso mogočo hitricco, da se bo moglo čimprej dospeti do ponesrečenec. Ker se zemlja v pobočju kotline ruši še naprej, se je podrla tudi lesena bajta, ki je stala poleg kotline.

k Grajsčino Gornje Trušnje pri Velikovcu sta dosedanja lastnika, gg. Fajdiga in Bartol prodala gospodu Juliju Karglu iz Moravske. Imenovani je jako priljubljen ter konservativen značaj ter bodo našli tamošnji Slovenci v njem dobrega prijatelja.

k Hotel Trabesinger v Celovcu, ki ga je imel nekaj časa v najemu gospod Szoboslay, je prevzela posetnica hotela, gospa Marija Trabesinger, zopet v lastno režiijo.

k Občinski odbor beljaški je sklenil, izplačevati odstopivšemu županu Frideriku Scholzu, ki je županoval Beljaku celih 22 let, do njegove smrti častno darilo letnih tritisoč kron.

Ljubljanske novice.

SHOD LJUBLJANSKIH ABSTINENTOV : : in njih prijateljev

v ponedeljek, 17. januarja, ob pol osmih zvečer v dvorani S. K. S. Z. (Union).

Na vseh krajih dežele se že giblje, — Ljubljana pa še vedno po stari navadi plava v alkoholu naprej. Pametni preprosi ljudje imajo in kažejo mnogo več smisla za to prepotrebno gibanje; le »razumništvo« ga ne more razumeti in ga hoče še vedno bagatelizirati.

Pridite, da preženemo to ljubljansko meglo, ki puhti iz alkohola! Pridite vsi abstinentje in tisti, ki se nam hočete pridružiti, oziroma ki z nami simpatizirate!

Povabljeni tudi gospodje poslanci! Društvo »Abstinent«.

Ij Javno predavanje v S. K. S. Z., bo zopet prihodnji torkočno točno ob pol osmi uri zvečer. Predaval bo č. g. kanonik Jan. Sušnik o Halleyjevem kometu, ki se sedaj bliža naši zemlji. Predavanje se vrši v dvorani S. K. S. Z. (hiša stavbinske družbe »Union«). Vstop vsakemu prost.

Ij Katoliško politično delavsko društvo v Ljubljani priredi v nedeljo, dne 16. t. m., ob 10. uri dopoldne v prostorih S. K. S. Z. shod. Poroča dr. Lampe o političnem položaju. Somišljeniki, pridite vsi! Odbor.

Ij Liberalne resolucije. Iz meščanskih krogov prejeli smo sledeč dopis: V »Slovenskem Narodu« sem čital, da je deželni poslanec g. dr. Oražen izročil dež. zbornemu predsedstvu vse resolucije, ki so bile sklenjene na zadnjih liberalnih shodih v Ljubljani. Naperjene so te resolucije v prvi vrsti proti volivni preosnovi v Ljubljani. »Slovenski Narod« kriči, da je to krepak odpor ljubljanskega meščanstva, da se bodo gotovo merodajni krogi na to ozirali in ne potrdili v dež. zboru dotične zakone in preosnove. Kakšni pa so bili v resnici ti shodi? Trideset do sedemdeset ljudi z liberalnimi govorniki vred tvorilo je to — kakor imenuje »Sl. Narod« — »ogromno meščanstvo«. In kakšno je bilo to meščanstvo? Ali niso te liberalne shodke posetilevedno enoiniste znanee osebe kakor: Predovič in njegov sin s par njemu odvisnih mesarjev, Bolčev Pepe, mizar Primožič, potem znani Bajžel, nekaj magistratnih uradnikov in še par oseb takega kalibra. Kratko rečeno, na vseh shodih so se skoraj v dele ene in iste osebe, ki so menj ali več odvisne od sedanjega gospodarstva na ljubljanskem magistratu. Veliko vlogo so igrali mestna vaga na klavnici, razne voznje, od par mogotcev odvisni ljudje, tisti, ki bi zopet radi prišli v komodne službe k magistratu itd. Ze sedaj imate pri mestnem magistratu skorej več ljudi, ki so vsotvarjeni bolj za nadzorstvo, nego za delo. Vse to,

zlasti pa mestno gospodarstvo pri našem magistratu upije po reformi volivnega reda. Priobčili ste v »Slovenca« v zadnjem času več stvari, katere so osvetile naše občinsko, zlasti župana Hribarja magistratno gospodarstvo. Vprašam, ali ni zadnji čas, da pride v občinski svet opozicija, katera bo tam večino kontrolirala? Res je, da se lahko kritikuje v časopisju, ali kaj pomaga, ko gospodje na magistratu delajo po svoje. Zatorej je zadnji čas, da dobimo občinsko volivno reformo, zadnji čas je, da pride opozicija v občinski svet, da razni gospodje ne bodo nastopali kakor kaki — paše.

Ij Še enkrat Oražnova kupčija. Ker so o tej kupčiji mnogi jako slabo podučeni ter mislijo, da je vse Aurovo posestvo bilo prodano za tristo tisoč K, hočemo malo natančneje posvetiti v to zadevo, da bo vsakemu jasno, kako izborna kupčija je napravil Oražen, ki je takorekó postal kar črez noč bogatin. Pivovarniška družba »Union«, kupila je namreč le koncesijo Aurove pivovarne, Oražen se je le odpovedal nadaljnjemu kuhanju piva v svoji pivovarni v Wolfovi ulici št. 12, tako da mu je ostala ne le lepa hiša v tej ulici, temveč tudi vsa poleg te hiše na dolgem dvorišču se raztezajoča razna poslopja, katera prav malo, z neznatnimi stroški primerno v delavnice in stanovanja adaptirana bodo nesla Oražnu še prav lepe stalne letne dohodke. To pa še ni vse; k Aurovemu posestvu spada tudi »Zeleni hrib« z lepo hišo in velikim vrtom, za gostilno jako pripravno, potem sladarna in lepi hlevi, poleg tega tudi še precej obširna zemljišča; vse to je Oražnu ostalo, le sladarno si je izgovorila omenjena družba »Union«. Za Rakovnikom sta pa tudi dva velika bazarja, iz katerih je dobival na stotine voz ledu, tudi ta dva bazarja bosta ostala lastnina Oražnova, ki bo vsako leto tu dobival za led lepe stotake. Trdimo dalje: Vsakemu Ljubljancu je znano lepo zemljišče, obširno posestvo »Friškovec«, ki ga je Oražen razdelil na več parcel, od katerih je že nekaj prodal, posebno Južni železnici, za katere je gotovo dobil nad petdeset tisoč in sicer lansko leto; za ostale parcele, katerih cena bo leto za letom rasla, bo dobil Oražen še jako lepe številne stotake. Od tega obširnega posestva pridržala si je družba »Union« le ondi se nahajajoče ledenice, a vse drugo je ostalo v lasti Oražnovi. Kdo ne pozna lepo posestvo na Dunajski cesti ob desni roki malo pred topničarsko vojašnico, last Auerjevih dedičev, kakor se glasi napis na hiši? Tudi to je Oražnu ostalo. Ker se bo naše mesto v tej smeri gotovo še znatno razširilo, ni dvoma, da bo to posestvo v malih letih imelo najmanj dvakratno sedanjo ceno. Ne bomo se motili, ako trdimo, da je vse Oražnu po prodaji še ostalo imetje med brati že zdaj vredno čez dvestotisoč do tristo tisoč kron, in to brez vsega dolga. Vsak kdor to celo zadevo pozna, mora se čuditi, da je Oražen na oduren način zavrnil J. Aurovo pravično zahtevo ter obenem tudi pozabil na svoječasno obljubo.

Ij Narodnjaštvo v besedah in v dejanju. Dr. Oražen rad otepa okoli sebe z narodnimi besedami. Včeraj je v deželnem zboru govoril o dvojezičnem napisu v prisilni delavnici, ki ga prejšnja liberalna večina ni odpravila, sam je pa svojo izborna kupčija z Nemci v »Laibacher Zeitung« javljal v nemškem in slovenskem jeziku, pa tudi je srce tega vzornega slovenskega sokolskega staroste ostalo popolnoma hladno, ko je bilo brezpogojno izročeno njegovo delavstvo Nemcem. O tem gostobesednem narodnjaku se nam še nekaj poročča, kar mu gotovo med slovenskim sokolstvom vnovič pridobi narodno slavo. Leta 1905. je gospod Jurij Auer sklenil pogodbo z Družbo sv. Cirila in Metoda, glasom katere se je zavezal plačevati ti družbi po deset vinarjev od vsakega hektolitra. Dr. Oražen je kot družabnik podjetja protestiral proti temu in spravi gospoda Aura radi tega celo pred razsodišče, češ da je podjetje oškodoval. Ne glede na to, da je vsled te pogodbe družba delala uspešno reklamo za podjetje, prihranila bi si pivovarna letno precejšen znesek za reklamo, družba bi pa imela lep stalen dohodek 1000 K na leto. To je narodnjak dr. Oražen prepričal družbi in ji v poravnavo plačal enkrat za vselej nekaj za obrambni sklad. Kadar bo dr. Oražen zopet odpiral svoja »narodna« usta, mu bomo še marsikaj povedali. Slovenskemu Sokolu, kojega telovadski načelnik se je nedavno na Silvestrovo širokoustil, kako edinole Sokoli varjejo slovenski narod, na njegovem starosti, vzoru značajnosti in čiste ne-sebičnosti, prav prisrčno čestitamo!

Ij Slovenska pivovarna je gotova stvar! Kupčija kranjskih gostilničar-

skih zadrug z mengiško pivovarno je perfektna. V kratkem bo pričela delovati mengiška pivovarna kot pivovarna kranjskih gostilničarskih zadrug.

Ij Med veselimi ljudmi. Letošnja velika predpustnica »Ljubljane« se vrši tudi letos, kakor običajno, na Svečnico, dne 2. februarja, v veliki dvorani »Uniona«. Letos se vrši ta prireditev, ki pomenja vsako leto Ljubljancanom parolo za najboljšo zabavo, pod naslovom »Med veselimi ljudmi«, ter je pomnožen odbor na delu, da bo prireditel res v vsakem oziru odgovarjala naslovu, in sicer po dekoracijah in v vseh podrobnostih. Prireditel bo tem bolj animiva, ker je občinstvu vsled naslova prireditve prosto, ako pride v navadni promenadni obleki, kostumirano ali maskovano. Med odmorom bo aranžiran velik humorističen varieté s sodelovanjem priznanih umetnikov. Posameznosti slede, za danes bodi s tem občinstvo opozorjeno, naj se pripravi, da pohiti dne 2. februarja na veselo zbirališče v »Union«.

Ij Slovensko deželno gledališče. Danes, v soboto, se igra za n e p a r-abonente izvrstna angleška komedija »Sebastijan, veliki knez georgijski«, ki je pri premijeri zbujala mnogo smeha ter je žela v časopisih najboljše kritike. Opozarjamo na to duhovito, napetega dejanja bogato in frapantno se razvijajočo komedijo veleuglednega angleškega modernega komedijografa. Režijo ima g. H. Nučič, ki igra glavno vlogo v družbi ge. Bukšekove, gđč. Wintrove, gđč. Kandlerove, g. Danila, g. Verovška, g. Povheta in g. Bukška. — V nedeljo sta dve predstavi: popoldne za ljudstvo in mladino igra s petjem »Revček Andrejček«, zvečer pa kot debut g. operetnega pevcia Karla Motejla opereta »Umetniška kri«, in to za p a r-abonente.

Ij Društvo državnih pogodbenih uradnikov za Kranjsko v Ljubljani vabi na zabavni večer, ki se vrši danes v soboto, 15. prosinca 1910 v salonu Meščanske pivnice (Hafner) v Ljubljani, Sv. Petra cesta. Začetek točno ob 8 uri zvečer. Vstopnina 50 vinarjev za osebo. — Spored: 1. Fučik: »Kračnica Gladjatorijev«, glasovir, igra tov. Adanič. 2. »Barceuse«, fantazija za violinsko solo s spremljevanjem glasovirja, igrata tov. Šabec in Adanič. 3. a) Dr. G. Ipavec: »Savska«, b) dr. G. Ipavec: »Planinska rožca«, četerospeva, tov. Jež, Stegnar, Štancar, Sever. 4. Fall: Valček iz opere »Ločena žena« in »Dolarska princeza«, Adanič. 5. »V čolnčiku«, dvospev za tenor in bariton solo, pojeta Jež in Štancar. 6. »Zanikarna deteljica«, pevski komičen trospev. 7. Supeč: »Veseloigra«, Ouverturna, glasovir Adanič. 8. Vilhar: »Mornar«, samospev s spremljevanjem glasovirja, poje tov. Sever. 9. a) V. Klaič: »Svračanje«, b) A. Hajdrih: »Pri oknu sva molče slonela«, četerospeva, tov. Jež, Stegnar, Štancar, Sever. 10. I. S. Bach: »Ave Marija«, fantazija za violino in flavto s spremlj. glasovirja, Šabec, Stegnar, Adanič. 11. »Oslova tovaršija«, komičen nastop s petjem in spremljevanjem glasovirja. 12. Supeč: »Lahka konjenica«, Ouverturna, glasovir, igra tov. Adanič. — V kleti vinska pokušnja z domačo godbo. — K mnogobrojni udeležbi vljudno vabi odbor.

Ij Poročil se je v sredo v trnovski cerkvi gosp. Ivan Lavrič, uradnik »Katoliške Bukvarne« in znani bivši pevovodja slovnostnega zbora podčastnikov polka št. 17, z gospodično Josipino Ronner-jevo, hišno posestnico in organizistko v Ljubljani. Naše najiskrenejše čestitke!

Ij Nekaj podatkov o poslovanju mestnega policijskega urada v letu 1909. V preteklem letu je bilo v mestnem policijskem uradu izdanih 434 izpričeval o lepem vedenju, 315 orožnih listov, 105 spremnic za orožje in razstreljivo, 479 delavskih in 28 poselskih knjižic, 293 potnih listov in potnih pravic, 18 potnih izkaznic, 295 domovnic ter 232 raličnih drugih potrdil. Z blagotvorno vožnjo se je domov odpravilo 122 oseb; v hiralnico se je oddalo 115 hiralcev, v domovno občino pa je bilo odgnanih 1423 oseb. Vnanjim revežem je bilo napravljenih 240 nakaznic za brezplačno dobavo zdravil, domačim pa 960. Izdalo se je tudi 1600 nakazil za brezplačne kopeli. V 189 slučajih pa: dobili tuji, mimo potujoči reveži primerne denarne podpore. Za godbo je bilo izdanih 1230 licenc in za podaljšanje policijske ure 2084 dovolil.

Ij Opozarjamo na veselico tobačnega delavstva, ki bo v soboto, dne 29. t. m., v veliki dvorani »Uniona«. Vrše se obširne priprave, da bo priredba res velezabavna. Tudi naša inteligenca naj takrat pohiti med naše pošteno slovensko delavstvo!

Ij Musica sacra. Jutri na god presv. Imena Jezusovega se bo pri veliki maši ob desetih izvajalo v stolnici sledeče:

Missa in laudem et adorationem Ss. Nominis Jesu, zl. Ign. Mitterer, Graduale »Salvos fac nos«, zl. Ant. Foerster, ofertorij »Confitebor«, zl. P. Utto Kornmüller.

Ij Mestno drsališče pod Tivolijem otvorilo se je z današnjim dnem. Cene za drsanje so iste, kakor lani. Letne vstopnice se dobivajo pri mestni blagajnici in pri hišniku na drsališču, dnevne vstopnice pa pri blagajnici na drsališču.

Ij Z nožem ranjeni umrl. K tej ponedeljkovi notici, da je bil Martin Polonšek v Trziču z nožem težko ranjen, se nam še poroča, da je Polonšek tretji dan v tukajšnji bolnišnici umrl.

Ij Občinski svet ljubljanski ima izredno sejo v torek 18. jan. ob 5. pop. Na vrsto prideta med drugim poročili: o dopisu županovem glede zaseditve in uredbe novega pokopališča pri sv. Križu in pa samostalni predlog občinskega svetovca dr. Josipa Pippenbacherja glede ustanovitve državne realne gimnazije tipa A v Ljubljani.

Ij Umrl so: Na Karolinski cesti št. 3, zasebnica Marija Rakar, stara 72 let. — Umrla je zasebnica Marija Janežič, stara 92 let.

EDISONOVA PREROKOVANJA ZA BODOČNOST.

Iz New Yorka se poroča, da je Edison zašel med preroke in je izjavil, kako bo na svetu izgledalo čez 200 let po njegovem mnenju. Ljudje se bodo polastili še v veliko večji meri kot doslej vseh moči zemlje in zraka ter bodo ustvarili čudeže na polju tehnike. Živiljenjske potrebsčine bodo tako cene, da si bo mogel navaden delavec privoščiti razkošnosti, kakršne si more dovoliti dandanes le bogatin, ki ima letno 800 tisoč mark dohodkov. Edison ne veruje samo, da bo imelo človeštvo velike koristi od radija, ljudje bodo uporabljali tudi vulkane v svojo korist. Dandanes tavamo še v temi in smo kljub raznim uspehom šele v začetku. Sedaj smo ljudje še zelonevedni. Ne vemo, kaj je teža, kakšna je narava gorkote, luči in elektricitete, četudi se vsega tega nekoliko poslužujemo. Velikanski razvoj se bo moral zgoditi v naših možganih, da se bomo mogli povzdigniti do resnične višine napredka. Edison pravi, da bo obleka tako cene, da bo lahko vsaka ženska zadostila zahtevam mode. Iz žaganja bodo delali umetno svilo, ki bo lepša od naravne in se bo tudi bolj svetlikala. V petdesetih letih bodo črvi sviloprejci popolnoma nepotrebni, kakor je postal indijski indigo, namesto katerega se sedaj rabi indigo ki se izdeluje v laboratorijih.

Telefonska in brzojavna poročila.

GROF KHUEN HEDERVARY IN PROTI NJEMU ZDRUŽENE MAŽARSKE STRANKE.

Budimpešta, 15. januarja. Na vsak način odpotuje danes grof Khuen Hedervary na Dunaj, da predloži vladarju listo novega ministrstva tudi če bi ministrstvo še ne bi bilo popolno in bi ministrstvo moral pozneje izpopolniti. Med obema strankama iz leta 1848. se vrše že pogajanja za združitev. Polonyi danes prinese Košutu Justhov odgovor, nakar se bodo pogajanja zvečer nadaljevala. Ljudska stranka se je obrnila na obe stranki leta 1848 in na ustavno stranko, naj se vse stranke združijo v združeno opozicijo proti Khuenu. Ustavna stranka se obnaša rezervirano, ostale stranke se pa skoro gotovo združijo in bo že prvi sprejem novega ministrstva v ogrski zbornici zelo buren.

MED VISOKIMI KROGI.

Bruselj, 15. januarja. Danes je bruseljska banka pričela izplačevati princezinji Lujizi in grofici Lonyay zapuščino njihovega očeta, umrlega kralja, v znesku 18 milijonov frankov. Princezinja Lujiza pa dobi v gotovini sedaj izplačanih le 5 milijonov lir, od katerih so dobili 3 milijoni dolžniki, 2 milijona je pa zasegel po svojem odvetniku bivši soproj Lujizin princ Filip Koburški, ker mu je Lujiza pri ločitvi pismeno izjavila, da ima pravico, kadar ona kaj podeduje, zaseči toliko, kolikor je on zanj plačal dolgova. Radi tega je princezinja Lujiza sedaj zopet navezana na — kredit.

UPORNI ČASTNIKI NA ŠPANSKEM.

Madrid, 15. januarja. Uporno gibanje med tukajšnjimi častniki se nadaljuje. Ostro postopanje vlade, je manifestante le še bolj razburilo. Ker so včeraj v častniški kazini zopet pripravljali upore, je vlada na kraljev ukaz častniško kazino zaprla. Aretacije častnikov se nadaljujejo. Vlada pošilja aretirane častnike v daljne trdnjave.

ZBLIŽANJE AVSTRO - OGRSKE S SRBIJO.

Belgrad, 15. januarja. Ob priliki včerašnjega pravoslavne novega leta piše »Samouprava« o potrebi zblizanja med Avstro - Ogrsko in Srbijo, ker imata obe državi koristi od prijateljskih odnošajev.

RAZPUŠČENA SOCIALNO - DEMOKRAŠKA MLADINSKA ORGANIZACIJA V BEROLINU.

Berolin, 15. januarja. Policija je razpustila soc. demokraško mladinsko organizacijo za Berolin in okolico, ker je politično društvo in hoče organizovati mladino pod 18 let starosti, kar je razvidno iz društvenih pravil.

50.000 MARK PONEVERIL.

Berolin, 15. januarja. Pred par tedni je zginil bančni uradnik Kurt Ziehe iz Charlottenburga, ne da bi o čem obvestil svoje sorodnike. Sedaj se poroča, da je njegov beg v zvezi z velikimi poneverenji. V teku petih let je poneveril 500.000 mark.

KMALU BOMO IMELI PERUTNICE!

Berolin, 15. januarja. Gustav pl. Lilienthal je predaval v klubu aviatikov, da je konstruiral letalni aparat, ki omogočuje leteti človeku s porabo lastne sile in moči brez motorja. Izjavil je, da bo v kratkem izpopolnil svoj aparat, s katerim, da je imel že izvrstne uspehe in da bo mogoče s tem aparatom ljudem letati s pomočjo perutnic.

SILNA ZIMA V AMERIKI.

New York, 15. januarja. V Zedinjenih državah ameriških je silna zima od Tihega do Atlanskega oceana, od mehikanskega zaliva do Kanade je vse zmrznilo, povsod so silne množine snega, ki so podrele vse brzojavne in telefonske zveze. Promet je popolnoma ustavljen. Tudi na velikih rekah je promet nemogoč. Strahoviti viharji so napravili silna opustošenja. Vlaki so obtičali v snegu.

VOJSKA MED RUSIJO IN AVSTRIJO?

A. Stolypin, brat ruskega ministrskega predsednika, priobčuje v Nov. Vremja za nas popolnoma nepričakovano vest. Sumniči se v tem članku Avstrijo, da namerava povzročiti razpor z Rusijo. Med vrsticami pa se more čitati, da se gre v tem članku v prvi vrsti za poziv Rusiji, naj bo vedno strogo pripravljena na vojsko. Da vlada v Rusiji tudi ta misel, je razvidno že iz ukaza, ki ga je izdal car pretekli teden, naj se namreč ustanovi štab, ki naj ima nalogo skrbeti za to, da bo ruska vojska vedno za boj pripravljena. Gališki listi tudi poročajo, da zbira Rusija na ruski-gališki meji vojaške čete. Ista poročila trdijo, da je največ ruskih vojaških čet osredotočenih nasproti trdnjavam Przemysl-Jaroslav.

Kašljajoče osebe opozarjamo na oglas o Thymomel scillae, to je prepirat, katerega večkrat zdravniki priporočajo.

Zahvala.

Podpisana si dovoljuje tem potom izraziti najtoplejšo zahvalo za vse čestitke in dokaze prijaznosti, ljubezni in naklonjenosti, ki so ji došli ob njeni samostanski peldesletnici.

U Ljubljani, dne 14. januarja 1910.

M. Terezija Heidrich,
provinціальna prednica.

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 15. januarja.

Pšenica za april 1910	14:30
Pšenica za okt. 1910	11:96
Rž za april 1910	9:95
Oves za april 1910	7:66
Koruza za maj 1910	6:74

Efektiv: zdržno.

Pozor!

Opozarjam tem potom vsakogar, naj mojemu sinu **Jankotu Končanu** na moje ime ne da ne denarja ne kake druge vrednosti, ker jaz zanj nisem plačnik.

Franc Končan
ključavničar v Domžalah.

Poštena

prodajalka

izurjena tudi v naročanju blaga, dobi službo. Primerna hrana in stanovanje prosto. Plača mesečno K 30. Oglasi se sprejemajo do 22. januarja 1910.

Konsumno društvo
na Toplicah (Dolenjsko).

Zahvala.

138

Najiskrenejšo zahvalo izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za obisk in tolažbo med boleznijo našega nepozabnega soproga, očeta, brata in strica pospoda

Leopolda Armiča

nadučitelja in vodje III. m. d. Ij. s.

Zahvaljujemo se tudi vsem darovateljem krasnih vencev in preč. duhovščini. Posebno zahvalo pa še izrekamo pevskemu zboru učiteljskega združenja za ganljivo petje nagrobnic in njega vodji g. F. Maroltu. Najtoplejša zahvala za zadnje spremstvo velerodnemu županu g. Iv. Hribarju, g. vladnemu svetniku in ravnatelju Junowiczu, vsem v. gg. učiteljem in profesorjem, ter vsem mnogostevnim spremljevalcem rajnega k večnemu počitku.

Ljubljana, dne 15. januarja 1910.

Žalujoča rodbina
Armič.

106

Zahvala.

1-1

Za mnogobrojne dokaze iskrenega sočutja povodom bridke nadomestljive izgube naše nepozabne matere, gospe

Marije Rožič

izrekamo najtoplejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem za njihovo tolažilo in spremstvo na poslednjem potu.

Posebno zahvalo izrekamo še prečastiti duhovščini, dalje vsem gospodom pevcem »Slov. kat. izobraž. društva« v Moravčah, ki so zapeli pred hišo žalosti in na grobu tolažilni pesmi žalostinki; končno se zahvaljujemo vsem, ki so spremlili predrago ranjco na zadnji poti. Bog povrni!

Viševak pri Moravčah, 15. jan. 1910.

Za žalujoče brate in sestro:
dr. Valentin Rožič.

123

Preklic.

Jaz podpisani Ivan Farabosco, stavbni mojster v Trziču-Bistrici preklicujem vse tiste žaljive besede, s katerimi sem povsem neosnovano obkladal dne 12. grudnia 1909 v gostilni g. Jakopa Zupana v Rešnjah g. Franceta Poljanec, posestnika v Sebnjah št. 24 ter z njimi ob enem žalil čast njegovega pokojnega očeta. Obžalujem te svoje žalitve ter zahvaljujem g. Franceta Poljanec, da mi je na mojo prošnjo odpustil in odnehal od kazenske pravde.

Ivan Farabosco.

Išče se dober

126 1

mizarski pomočnik.

Plača ugodna. Gašper Šturm, mizarski mojster, Selca 20.

Služba

organista in cerkovnika

je izpraznjena in se lahko hitro nastopi v Timenici, p. Škofji dvor blizu Celovca. Prosilci naj bi znali kako rokodelstvo. Po goji ugodni.

117 6-1

Župnijski urad sv. Jurja v Timenici,
11. januarja 1910.

Opr. št. E 431/9
2

Dražbeni oklic.

Vsled sklepa z dne 15. decembra 1909 opravilna številka E 431/9 se prodaja

dne 17. januarja 1910 dopoldne ob 9 uri v Kranju št. 132

na javni dražbi:

različno manufakturno blago

Reči se smejo ogledati dne 17. januarja 1910 v času med 8 in 9 uro dopoldne v Kranju št. 132.

C. kr. okrajna sodnija Kranj, oddelek III.,
dne 15. decembra 1909.

Domače slovenske tvrdke

Posojilnice.

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice, sprejema hranilne vloge in daje posojila, Dunajska cesta št. 18.

Ljudska posojilnica Miklošičeva cesta 8. — Olej inserat.

Vzajemno podporno društvo, Kongresni trg 19 — Olej inserat.

Razne tvrdke.

Jager Toni, trgovina ročnih del, Židovske ul. 5.

Kollmann Fran, zaloga porcelana in steklenine Mestni trg.

Josip Košmerl prva jugoslovanska tvornica drož priporoča svoje izborne droži (kvas).

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zraven rotožva.

Mencinger T., trgovina s spec. blagom in delikatesami, Sv. Petra cesta št. 37. in 42.

Obrotno pomožno društvo Kongresni trg št. 4.

Pristou Filip, slikar za napise, črke in grbe, Prešernova ul. 50.

Treo Simon, stavbena tvrdka, Sv. Petra c. 25.

Zorec Franc, trgovina z mešanim blagom in moko, Sv. Petra cesta 21.

Zorec Franc, trgovina z meš. blagom, manufak-turo, potreb. za šivilje, Sv. Martina c. 23.

Zibert A., največja zaloga čevljev domačega izdelka, Prešernove ulice.

116

Vabilo

na

redni občni zbor

Posojilnice v Mariboru, registrovane zadruga z omejenim poroštvo,

kateri se bo vršil

v nedeljo, dne 23. prosinca 1910 ob 2 uri popoldne v zadrugi pisarni v Mariboru.

s sledečim sporedom:

1. poročilo ravnateljstva;
2. poročilo nadzornitstva;
3. sklepanje o uporabi čistega dobička;
4. volitev dveh članov ravnateljstva;
5. čitanje revizijskega zapisnika;
6. razni predlogi.

Maribor dne 13. prosinca 1910.

Ravnateljstvo.

Ženitbena ponudba.

Jako premožen, boljši 40leten fant brez kmetije, išče zavoilo osamljenja kaj premožno gospodično ali boljšo dekle do 30 let staro, vdova ni izključena. Zadeva je nujna. Tajnost zagotovljena. Ponudbe s sliko in drugo na upravnitvo „Slovenca pod šifro „3000“.

Poslano.

Spodaj podpisana preklicujem svojo žalitev zoper g. L. Gradišarja, hiš. posestnika na Karlovski cesti št. 6, in izjavljam, da je nerresnična.

V Ljubljani, 14. prosinca 1910.

Josipina Zupančič.

OZNANILO.

Semenj bode v Sežani 24. januarja v ponedeljek po sv. Antonu.

Županstvo v Sežani, dne 14. januarja 1910.
F. Štolfa, župan.

Književnost.

* »Kovačev študent«, za ljudske odre uglasbil Vinko Vodopivec, libreto spisal Ivan Kovačič. Pod tem naslovom je izšla ravnokar v založbi »Katoliške Bukvarne« v Ljubljani šaljiva spevo-igra v treh dejanjih, ki je prirejena deloma za solospive, deloma za moški zbor in je popolnoma umerjena močnem pevskih zborov, s katerimi razpolagajo naši ljudski odri. Besedilo za to spevo-igro, ki bo povzročila, kjerkoli se bo uprizarjala, brezdvomno mnogo veselosti in smeja, se nahaja tudi že v 5. in 6. zvezku »Zbirke ljudskih iger«, ki izhaja v istem založništvu. — Ljudski odri, ki imajo na razpolago par pevcev, ne morejo dobiti za predpust ugodnejšega gradiva, kakor je ta lahko uprizorljiva igra, v kateri nastopi samo: Kovač Vlecimeh (bas), Meta, njegova žena (sopran), Janez, njun sin (bariton), Žan, poštni sel (tenor), Janezovi sošolci: Krok, Zejko, Mucek. — Dobi se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani. — Cena 3 K 20 vin.

Pouk zaročencem in zakonskim. Sestavljen Janez Zabukovec, župnik. Založila »Katoliška Bukvarna« v Ljubljani. Druga izdaja. Cena vezani knjigi 1 K 40 vin.

Cerkev je vedno priporočala in dušnim pastirjem nalagala, da skrbijo za zadostni pouk za zaročence in zakonske, dandanes pa je taka knjiga tembolj na mestu, čim bolj se majajo temelji srečnega zakonskega življenja. Izmed naših bogoslovnih mesečnikov je eden opozarjal na spretno obravnavo kočljive stvarine glede na pouk otrokov, drugi pa nasvetoval duhovnim pastirjem, naj imajo nekaj več izvodov Zabukovečevega »Pouka« vedno na razpolago, da jih dajo zaročencem, ki naj iz te knjige črpajo, kar jim je za novi stan potrebno. Naj bi torej romala knjižica v vsako slovensko hišo, da bo de povsodi učila, kako se pripraviti za resnobni zakonski stan, kako izpolnjevati njega težke dolžnosti. Dobi se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani in velja s poštino vred 1 K 50 vin.

Oseba dohodnina. Četrto poglavje zakona z dne 25. oktobra 1896, št. 220 drž. zak., o neposrednih osebnih davkih s pojasnili, zadevnimi določbami c. kr. upr. sodišča in raznimi vzorci. Uredil Valentin Žun. Cena 1 K 20 vin, s poštino 1 K 30 vin.

Pri setavljanju osebno-davčne napovedi, ki se mora v teku meseca januarja predložiti davčni oblasti, bo ta knjiga vsakomur izborna služila. Olajšala bo delo in prihranila s svojimi praktičnimi navodili marsikaj na davčnih izdatkih. Malokomu so znane določbe glede dovoljenih odbitkov, katerih v napovedi ne upošteva in zato ni deležen gotovih olajšav. — Knjiga se dobi v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

OB RAZPRAVI PROTI BOROWSKI.

V ponedeljek se je v Krakovu pričela sodnijska razprava proti Janini Borowski, ki je obdolžena, da je umorila dr. Lewickega. Neki krakovski dnevnik opisuje tako-le položaj pred razpravo:

Ob 9. uri zjutraj so pričeli razdajati vstopnice za ženske na galerijo k razpravi Borowske. Ves Kazimir (judovski del Krakova) ali pravzaprav vse prebivalke njegove so se že ob 8. uri zjutraj odpravile po vstopnice. Pred sodno palačo se je zbrala ogromna množica žensk, ki so se s silo prerivale do vrat sodišča, da bi prišle kolikor mogoče hitro v čakalnico. Množica je kmalu tako narastla, da je predsednik sodišča moral poklicati policijo, ki je naredila dolg špalir pred vhodom, skozi katerega so morale iti kandidatke za vstopnice za to senzacijsko razpravo.

Na hodniku se je sukalo med raznobarvnimi mozaiki ženskih oblek in ogromnih klobukov nekaj policijskih agentov, ki so morali na bolj uljuden način, kakor to delajo navadno sinovi vojnega boga, zadrževati valove ljudstva in vzdrževati red.

Čez nekaj časa se je slednjič prikazal pred množico žensk predsednik Pogorelski. Ker je število vstopnic na

galerije omejeno, ni moglo biti govora o tem, da bi jih dobile vse navzoče ženske. Predsednik Pogorelski je torej naredil na originalen način.

Z bistrim svojim očesom pogleda v množico... Po senzaciji koprneča ženska srca zatrepečejo... Marsikatera dama je sladko pogledala na starega in golobučega predsednika, da bi ga zase pridobila... in dobila vstopnico k razpravi. In izgledalo je, da kolikor bolj sladko kakšna kandidatinja pogleda na predsednika, toliko hitreje je dobila vstopnico. Kakor stroga sodba je marsikateri izmed navzočih dam zvenela beseda predsednika: »Gospa, nate« — ali drugi »Gospa, je ne dam«.

Začeli so se dogajati škandalični prizori. Na žensko, ki je dobila vstopnico, so se vrgle druge, kakor razjarjene levinje, ji iztrgale vstopnico, jo trgale, teple po zemlji. Med dvema ženskama je prišlo do pravega pretepa. Strgale so si klobuke z glave, razvihrale lase. Slednjič je morala posredovati policija.

Ko je pa število vstopnic pričelo pohajati v rokah predsednika, so se ženske vrgle nanj, tako da je moral v lastno obrambo poklicati na pomoč policijo.

Davno že ni bilo več vstopnic, a dolge vrste žensk so še stale in čakale. Slednjič so se na povelje policije počasi, počasi začele razhajati. Tako je z našimi ženskami. Ob 12. opoldne so začeli izdajati vstopnice časnikařem in moškim. Spet strašanska gnječa, toda vendar veliko mirnejše, kakor je pa bila ženska množica.

Prednost so imeli časnikaři. Bilo jih je okrog 40, a kako čudne postave so med njimi in Bog vé izza kakšnih plank prihajajo... Prvi je bil na las podoben kakšnemu kazimirskemu judku, postavi se pred predsednika in reče: »Jaz sem sotrudnik ameriškega »New-York Herald«.

»Česa?« vpraša predsednik. »Ameriškega dnevnika.« »Amerika in Afrika naj nas v... pišejo,« reče predsednik odločno in pokaže časnikařu vrata.

Na 40 časnikařev jih je kakšnih 15 odšlo z dolgim nosom, med njimi tudi nekaj dopisnikov dunajskih listov.

Hoče — noče, so časnikaři odšli. Potem so se ponovile škandalične orgije, prizori moških množic, ki so nič manj kakor ženske se borili za vstopnice.

Ob 12. opoldne so poklicali še 50 policajev. Hoteli so z njimi narediti drugi špalir. Toda prizadevanje policijskega komisarja dr. Stična je bilo dolgo časa brezuspešno.

Množice so se prerivale, se mešale med policijo, grozile in zmerjale.

Šele po dolgem prizadevanju se je posrečilo narediti drugi špalir in potem so se začele izdajati vstopnice in ponovili so se prejšnji škandali.

Nemška nestrpnost.

Gremijalna bolniška blagajna v Celju.

Ker naša vlada slovenskemu trgovstvu za Spodnje Štajersko, oziroma trgovskemu društvu ni dovolila, to so dobili od namestnje v Gradcu nemški, oziroma nemškutarski trgovci potom gremija, v katerem so prisilno tudi slovenski trgovci. Dovolila se jim je ustanovitev gremijalne bolniške blagajne in so se dne 13. t. m. vršile volitve v odbor v vrtnem salonu pri »Zamorcu«. Volitev so se udeležili tudi slovenski trgovski nastavljenici moškega in ženskega spola, kakor tudi sluga, uslužbeni pri osebah, ki spadajo v gremij. Upalo se je, da bodo Nemci vsaj toliko pravični, da, ako že hočejo v svojo bolniško blagajno siliti vse v področje gremija spadajoče osebe in sluga, dali tudi Slovence eno tretjino mest v odboru. Na tozadevno vprašanje, ako se hoče vpoštevati tudi slovenske nastavljenice in ako je Nemcem na skupnem delovanju, je sicer sklicatelj Kukowetz (kmetje, ki kupujejo pri Lahiču, ga poznajo pod imenom Kukovec), da se bo de o stvari odločilo, vendar so zagnali vsi navzoči, tudi taki za volitev neopravičeni, truša in pobijali predlog, predno je bilo o tem sploh glasovanje, posebno se je še v to čutil poklicanega

neki Costa, ki našim kmetom prav rad prodaja svojo, oziroma svojega nečaka »žajfo«. Rekel je, da se ne sme pripustiti, da bi se društvo poslovenilo, da se vidi, kako se je v Ljubljani pri trg. bolniškem društvu zgodilo, ko so dobili Slovenci večino in se od Nemcev nabrali denar sedaj porablja. Na to mu je zavrnil g. Jagodič, da stvar sploh ne spada tu sem, ker nismo prišli politizirati, ampak se gre tu za res strogo stanovske zadeve, kakor pa je vse kazalo, je Nemcem za politiko in nadvlado. Ako je pa Costa član ljubljanskega trgovskega bolniškega društva in ako potrebuje podpore, jo bo dobil vedno, čeravno je odbor v slovenskih rokah in nima torej niti najmanjšega povoda o tem govoriti. K temu so tudi nekateri pametnejši Nemci pritrdili. — Predsednik je trdil, da se je izvolitev njihovih kandidatov izvršila enoglasno. Proti temu so Slovenci ugovarjali. Kukovec je konfuzno trdil, da ni bilo protipredloga, potem je za zopet izjavljal, da ne dá protipredloga sploh na glasovanje, ker je bil prvi predlog sprejet. — Slovence so s »Heil«-klici nahučili in to vpitje vedno in vedno ponavljali in s tem pokazali, da s celjskimi nasprotniki tudi v strogo stanovskih zadevah ni mogoče skupnega delovanja. Vprašati se pa moramo le, zakaj se potem vabi Slovence k zborovanju in volitvam, ko se jim skoraj niti besede ne dá in zakaj se silijo Slovenci v to bolniško blagajno, v katere odbor se jim niti zastopnikov ne pripusti? — Pač poznamo nemško nadvlado povsod, tam pa, kjer Nemci slučajno niso v večini, pa vpijejo po časopisju, da se jim krivica godi, in to tudi posnema v vsakem oziru celjsko nemško trgovstvo, ki se pa ima za svoj obstoj edino le zahvaliti slovenskim grošem. Nekateri udeleženci s slovenske strani so se jezili nad takim postopanjem Nemcev, toda naj bodo vsi pomirjeni, v Celju smo enakega postopanja že tako navajeni, da nas to ne sme razburjati.

Zaščitna znamka „Sidro“

Liniment. Capsic comp.

Nadomestek za Sidro-Pain-Expeller

je splošno priznana kot izvrstno bol blažujoče in odvodno mazilo pri prehlajenju itd.; cena 80 v., K 1'40 in K 2'— se dobi v vseh lekarnah. Pri nakupovanju tega povsod priljubljenega domačega sredstva, naj se jemljejo le originalne steklenice v škatljah z našo zaščitno znamko „Sidro“ potem se je gotovo prejel or. izdelek.

Dr. Richterjeva lekarna pri „stari levu“ v Prazi
Elizabetna cesta št. 5 nova.

Ženitna ponudba.

Organist in pevovodja, 32 let star, samec, službujoč na veliki župniji z zelo dobro plačo, se želi v svrhu ženitve seznaniti z gospico iz dobre in poštene krščanske rodbine v starosti 20 do 30 let, neomadeževanega življenja, ki naj bi bila dobro izveščana pevka-sopranistinja, če ne drugače tudi altistinja, izveščana silvilja in kuharica, ter varčna gospodinja. Zeleti je, da bi imela, ako mogoče, precejšnjo doto in vsaj nekaj premoženja. Le edino resne ponudbe s sliko naj se blagovolijo doposlati pod naslovom: Ženitna ponudba P. S. št. 222 na upravnishvo »Slovenca«. Tajnost strogo zajamčena.

58 3-1

Line 1909: zlata kolajna, najvisja odlika.

R. WOLF MAGDEBURG-BUCKAU

Podružnica Dunaj
Dunaj III., Am Heumarkt Nr. 21.

Premikalni in stalni patentovani

LOKOMOBILI
na nasičen par in vroči par
od 10—800 konjskih sil.

Gospodarski, trpežni in zanesljivi obratni stroji za vse indust. in poljedelske obrate.

Dosedaj izdelanih nad 650.000 P. S.

V Ameriko in Kanado

zložna, cena in varna

vožnja s **Cunard Line**

H 544 52 **Bliznji odhod:**

Iz Trsta, domačega pristanišča: Saxonia, 23. febr. Pannonia, 1. marca, Carpathia, 6. marca 1910.
Iz Liverpoola: Lusitania, največji in najlepši parnik, 26. febr., 19. marca, 9. aprila, 7. in 28. maja, 18. junija 1910, Mauretania, 29. jan., 19. febr., 12. marca 2. in 30. aprila, 21. maja, 11. junija 1910. Pojasnila in vožne karte pri **Andreju Odlaškem**, Ljubljana, Slomškove ul. 25, bl. cerkve Srca Jezusovega.

Proti katarom

sopilnih organov, pri nahodu, hripavosti in vratnih oteklinah zdravniško priporočana je 38 12 II.

MATTON & GIESSHÜBLER

alkalična kiselina

katera se z vspehom rabi sama ali pomešana z gorkim mlekom.

Ta miloraztapljajoče, osvežujoče in pomirljivo deluje, pospešuje ločitev sleza in se v taci slučajih posebno dobro obnese.

Izvirak: Giesshubi Sauerbrunn,
želez. postaja, zdravilno kopališče pri Karlovih varih
Prospektiastonj in franko.

V Ljubljani se dobiva v vseh lekarnah, večjih specializiranih prodajalnicah in trgovinah s jestvinami in vinom.

Zaloga pri Mihaelu Kastnerju, Peter Lessniku in Andreju Šarabonu, Ljubljana. 114 52—49

ČEŠKI SALONSKI BRIKETI

se najbolje priporočajo vsakemu ki išče stedilno in zanesljivo dobro kurilo. Dobivajo se le pri **J. Paulinu**, Nova ul. 3 v Ljubljani. 3725 1

Stanovanje

s tremi sobami se odda s februarjskim terminom mirni stranki. — Naslov pove 133

Mat. Stražar
čevljarski mojster, Domžale št. 50

Mlad trgovski poslovodja

vojaščine prost, s K 4000— kavcije, išče stalne službe kakega priv. uradnika. Ponudbe pod »Kontorist« na upravo tega lista.

Ženitna ponudba.

99 Zaradi pomanjkanja časa, se želim seznaniti s simpatično, zdravo, krepko in izobraženo gospico, ali vdovo brez otrok. Premoženje postranska stvar. Sem v starosti 40 let, samec, čedne unajnosti, posetnik in trgovec z večjim premoženjem. Oziralo se bode samo na ponudbe s polnim naslovom in sliko, katera naj se blagovolijo vpslati pod »Dobrosrčna« na upravo lista do 25. t. m. Za tajnost se jamči.

Gostilničarji, kavarnarji!

Predno pa kaj kupite, je pa priporočati, da se natančno informirate, katera firma Vam lahko to najboljše dobavi. Pri tej priliki se tudi jaz priporočam najtopleje.

SIMON KMETETZ, dobavitelj godbenih avtomatov, električnih glasovirjev, orchestrionov itd., Ljubljana, Kolodvorska ulica št. 26.

Izvolite pisati po vzorce!

V. J. Havliček a bratr v Poděbradeh (Češko)

468 Izvozna trdka priporoča lanenega in modnega blaga v različnih vrstah.

Plesno blago, opreme za neveste.

Damast, kanafas, Havličkovo platno, namizne in kavine garniture, brisače, žepni robci itd.

Modno blago. Sukno. Čefiri.

Vzorci franco. — Dobite najboljši.

1 kos Havličkovo tkanino „Kvčtuše“ 23 m za K 16—
15 m za K 10-50.
Zavoj s 40 m letnih in zimskih okusno odbranih ostankov za 18 K franco po povzetu.

Samo pri nas pristno!

Vabilo na redni občni zbor

„Prvega ljubljanskega delavskega konsumnega društva, vpisane zadruga z omejeno zavozo“

ki se bo vršil
na Svečnico dne 2. februarja 1910 ob
4 uri popoldne v prostorih „Slovenske
krščanske socialne zveze“ v pritličju
Uniona, vhod Frančiškanske ulice

- po sledečem dnevnem redu:
1. poročilo odbora;
 2. odobrenje letnih računov;
 3. branje revizijskega zapisnika;
 4. sprememba pravil;
 5. volitev odbora in nadzorstva;
 6. raznoterosti.

K obilni udeležbi vabi

odbor.

K občnemu zboru imajo dostop samo člani, oziroma članice, ne pa tudi njih rodbinski udje.

Sode

več vrst, velike in majhne, stare — in nove —
ma na prodaj J. Buggenij, solarski mojster,
Ljubljana, Cesta na Rudolfovo železnico 5.
2957 3—1

Velika zaloga juvelov, zlatnine, srebrnine ter raznih ur.

**Blago prve vrste
Točna postrežba
- Najnižje cene -**

Lud. Černe

juvelir, trgovec z urami in očali ter zapriseženi sodnijski cenilec.

Ljubljana, Wolfova ulica šte. 3.

Gospodarsko društvo

Bermu, pošta Pazin, (Istra),
posreduje brezplačno pri prodaji
svojih udov. Cena je nizka. Vino je bele, rudeče in črne boje; kakovost izborna. (2983 1)

POSTELJNO VLAGO

Odstranitev talcoj. Starost in spol se naznani.
Pojasnilo zastoj. Zavod „Aesculap“, Regensburg, Bavarsko. 28 30—1

Najcenejše in najbolj učinkujoče **odvajalno sredstvo**

Filipa Neusteina
poslajene odvajalne kroglice
(Neusteinove Elizabetne kroglice).

Pred vsemi drugimi podobnimi izdelki imajo prednost te kroglice, proste vsakih škodljivih primesti, vporabljajo se z največjim uspehom pri boleznih v spodnjem delu telesa, lahno odvajajoče, kri čistijo; nobeno zdravilno sredstvo ni ugodnejše in obenem povsem neškodljivo, da bi preprečilo 3006 20—1

za pretje

izvor premnogih bolezni. Radi poslajene oblike jih radi uživajo tudi otroci.
Škatlica s 15 kroglicami stane 30 vin., ovoj s 8 kroglic, torej 120 kroglic, stane le 2 K. Če se pošlje naprej K 2-45, se pošlje franco 1 ovoji

Svarilo! Najno se svari pred ponarejanji. Zahtevajte Filipa Neusteina odvajalne kroglice. Pristne le, če nosi vsaka škatlica in navodilo našo zakonito varstveno znamko v rdeče-črnem tisku „Sv. Leopold“ in podpis „Filipa Neusteina, Apotheke“. Naše trgovsko sodni. zavar. embalaže morajo imeti našo trdiko Filipa Neusteina lekarna „pri sv. Leopoldu“ Dunaj I., Plankengasse 6.

Zaloga v Ljubljani: Rihard Sušnik, lekarnar, in v več drugih lekarnah.

Brady-jeve želodčne kapljice
s podobo
Marijacejske Matere Božje

kot varstveno znamko, zato zvane Marijacejske želodčne kapljice, so najboljše, skozi 30 let preizkušeno sredstvo proti motenju v prebavi vseh vrst, gorečici, zaprtju, glavobolu in težkočam v želodcu, tvoritvi želodčne kisline itd.

Dobi se v lekarnah za ceno K —80 in K 1-40. Razpošilja na deželo lekarnar C. Brady Dunaj I., Fleisch-12—1 markt šte. 2/462, 3118

6 steklenic za K 5.—, 3 dvojne steklenice za K 4-50 franko. Pazite na varstveno znamko s podobo Marijacejske Matere Božje, rudeč ovitek in podpis

C. Brady

Sodi.

Več vrst sodov ima naprodaj A. REPIC, sodarski mojster v Ljubljani, Trnovo. 1810 52-1

Štev. 21.

Razglas.

Na c. kr. umetno-obrtni strokovni šoli v Ljubljani se vrši od 15. aprila do 15. julija l. l.

I. del strokovnega kurza za izobrazbo učiteljev risanja na obrtnih nadaljevalnih šolah.

Drugi, tudi trimesečni del kurza se bode nadaljeval leta 1912. Prošnje za vzprejem je vložiti potom šolskega vodstva neposredno pri podpisnem ravnateljstvu.

Izven Ljubljane zaposleni udeležniki dobé od c. kr. ministrstva za javna dela podporo v znesku 180 K.

Tečaj je v prvi vrsti namenjen učiteljem, ki že delujejo na obrtnih nadaljevalnih šolah. V kurz se sprejme največ 20 udeležnikov.

Natančnejša pojasnila daje podpisano ravnateljstvo.

Ravnateljstvo c. kr. umetno-obrtnih strokovnih šol,

v Ljubljani, dne 12. januarja 1910.

98 3—1

NAZNANILO.

Usojam se slavnemu občinstvu vljudno naznaniti, da otvorim na Sv. Petra cesti 26 v Rohrmannovi hiši dnem 17. t. m. na novo urejeno trgovino s **papirjem, galanterijo in šolskimi potrebščinami.**

Zagotavljam svoje cenjene odjemalce točne postrežbe, kakor tudi glede velike izbire in solidnosti blaga. — Za sedanjí čas priporočam p. n. društvom za predpusne veselice razne kotiljone, serpentine, korijandoli i. t. d. — **Cene za vse blago vsikdar najnižje.** — V nadi, da me bode slavno občinstvo podpiralo z obilnim obiskom, priporočam se

z odličnim spoštovanjem

M. TICAR

120 3—1

t govina s papirjem in galanterijo, Ljubljana, Sv. Petra cesta 26

Stoj prijatelj!

Oglej si že nekoliko rabljeni 130 3—1

šivalni stroj

spособen za novo in staro delo črevljarskega obrta, katero prodam prav po nizki ceni. Prodajalec stroja nahaaja se v Kranju Pungrat št. 32.

2 hiši in stavbni prostor

131 za zidanje ima naprodaj lastnik 2—1
Jožef Kolman na Bledu.

Špiritovi sodi

od finega špirta od 600 do 800 litrov in
vinski hrastovi sodi prav močni,
zanesljivi, se dobijo po nizki ceni pri trdki

M. Rosner & Co., Ljubljana

295 poleg Koslerjeve pivovarne. (1)

Zimsko blago se mora prodati in to sploh: kratki, mesni in polni ko-

žuhi, zimske suknje, raglani, pe- fudi pod usako ceno.
lerine in damska konfekcija

„Angleško skladišče oblek“ O. BERNHOTOVIC Ljubljana, Mestni trg šte. 5.

Štev. 4.

Razglas.

V tekočem letu 1910. so določeni nasledni dnevi za pomočniške preizkušnje:

1. Sreda, dne 9. marca,
2. Sreda, dne 1. junija,
3. Sreda, dne 28. septembra,
4. Sreda, dne 14. decembra.

Lastnoročno pisane prošnje za pripustitev k izkušnji je vložiti pri podpisani komisiji najpozneje 4 tedne pred določenim rokom, da preostaje dovolj časa za napravo pomočniškega dela

Takso v znesku 6 K je plačati pri trgovski in obrtniški zbornici.

Obrtno oblastvena preizkuševalna komisija za pomočnike.

V Ljubljani, dne 15. januarja 1910.

Predsednik:

Ivan Subic

c. kr. državne obrtne šole ravnatelj.

MARIJA SATTNER

Ljubljana, Dunajska cesta 10, II. stop., II. nadstr. (Medijatova hiša).

91 se priporoča prečastiti duhovščini za 26 1

izdelovanje cerkvenih paramentov.

Izdeluje cele ornate, kazule v vseh liturgičnih barvah pluvijale, obhajilne burze, štole in vse za službo božjo potrebne stvari, priprosto in najfineje, kakor se glasi naročilo, v svilnatem in zlatem vazenju. — Izdeluje tudi bandera in baldahine ter izvršuje vsakovrstno cerkveno perilo iz pristnega platna. — Vporablja samo dobro blago, cene po mogočnosti nizke, zagotavlja trpežno, vestno delo in hitro postrežbo. — Prenovljenje starih paramentov tudi radovoljno prevzame.

»Turški križ« na selškem odru.

Iz Selc se nam poroča: Ni je zlepa predstave, pri kateri bi bilo združeno to, kar je bilo pri tej. Dr. Krek je spisal to igro nalašč za selško dolino, kakor je sam povedal pred predstavo, v znak vsajega zanimanja za novo izobraževalno društvo v Selcih in iz hvaležnosti za dušni užitek, ko je videl s kako vnmom, veseljem in obenem z umevanjem so naša dekleta in naši fantje nastopali v drugih igrah. Vzvišena lepa misel, ohraniti nam in naši mladini veliko in močno ljubezen do našega doma; poleg te resnosti, ki preveva vso igro, pa življenje polno dovtipov in veselje, vse to je napravilo nepopisen vtis na igralce in poslušalce. Igralci so se vživili v svoje vloge in so igrali kakor bi šlo zares. Veliko tega življenja jim je pokazal dr. Krek sam, ki je bil večkrat pri skušnjah. Poleg tega so bile pa še vse vloge tako v pravih rokah, da bi težko boljše izbirali. Uršula je nastopala kot prava junakinja, s svojim primerno spreminjajočim glasom je izražala čustva, ki so ji prišla iz srca; Mina je igrala svojo vlogo, da se je moslilo, da je res stara ženica; mogočen je bil nastop Juzuf-paše kot janičarja, obenem pa je mehko izražal spomine na dom in mater; Dihur je znal napraviti pri poslušalcih gnus do vsiljivega, hinavskega protestantskega pridigarja; Strigalica je s svojo živahnostjo vzbudil veliko smeha pa tudi usmiljenja. Skupine so prav moštrsko kazale življenje. Sploh so vsi igralci izborno rešili svoje vloge. Bili so sami domači igralci; stala jih je marsikaka žrtev, saj so morali nekateri moške hoditi dobro uro daleč k skušnjam. Zato čast vsem! — Pri poslušalcih je tudi napravila igra tak vtis, da se je v vsaki hiši govorilo o tej predstavi. Težko so jo čakali igre, kakor še nobene ne, pa dasi so že videli »Divjega lovca«, »Za pravdo in srce«, »Revčka Andrejčka«, jim vendar te igre niso veliko proti tej igri. Igro je izročil dr. Krek v popolno last Katol. slov. izobraževalnemu društvu v Selcih. (O igri sami prinesemo tudi mi od svoje strani oceno. Opomba uredn.)

— **Katol. slov. izobraževalno društvo Podbrdo** (Goriško) priredi dne 30. t. m. 1910 ob 5. uri popoldne v društvenem prostoru veselico z zanimivim sporedom. Petje: mešan, moški in otroški zbor, deklamacija, dve igri, šalji »pust« in srečkanje.

Ij **Podružnica I. avstrijskega društva državnih slug v Ljubljani**, zahvaljuje se povodom veselice dne 8. t. m. v Unionu, vsem velečenjenim pokroviteljem za izdatno podporo, slavnemu občinstvu za obilno udeležbo, dalje gg. Mathianu in Herzmandskiju za okusno dekoracijo ter učitelju g. Selaku za prelepo aranžiranje. Bodi vsem skupaj izražena iskrena zahvala, ker so pripomogli do gmotnega uspeha, ki se bo uporabil v blagi podporni namen. Dodatno k poročilu pa moramo še omeniti, da so priredbo posetili še tudi gg. dr. Furlan in dr. Majaron.

Ij **Občni zbor vdovskega in sirotinskega pokojninskega zaklada društva zdravnikov na Kranjskem** se vrši dne 26. januarja ob pol 6. uri popoldne v srebrni dvorani hotela »Union«. Dnevni red: 1. Poročilo upravnega odbora. 2. Volitev dveh revizorjev. 3. Slučajnosti.

SLUŽBENA PRAGMATIKA IN ČASOVNO NAPREDOVANJE C. KR. DRŽAVNIH URADNIKOV.

Praga, 15. januarja. Glasilo čeških poštinih uradnikov objavljva v posebni izdaji glavne točke vladne predloge o službeni pragmatiki in o napredovanju v službi. Najvažnejše točke so sledeče: Z ozirom na kvalifikacijo določa § 19., da se bodo ozirali: 1. na strokovno izobrazbo; 2. na umevanje in sposobnost; 3. na pridnost, vestnost in na zaupljivost v službeni uporabi; 4. na sposobnost v obvešanju s strankami; 5. na uspehe v službovanju; 6. na obnašanje izven službe in v službi; 7. na sposobnost uradovanja in vodstva uradov. Kvalifikacijske note so: izvrstno, prav dobro, povoljno, manj povoljno. Po § 26. se uradniku naznani kvalifikacijska nota. Uradnik ima pravico, da zahteva v 14 dneh vpogled v kvalifikacijo, ki se mu mora dovoliti. Če slove nota manj povoljno, ima uradnik pravico, da se proti uradnemu načelniku pritoži. Za povišanje na boljše mesto je potrebno, da je uradnik posebno sposoben, uporaben in zaupljiv. Uradniki z vsaj povoljno noto in z izkušnjami imajo pravico napredovanja v višjo plačilno mesto v predpisanem času ne glede na to, če je število mest polno, ko so doslužili predpisano dobo. Uradniki se razdele v štiri skupine, in sicer: 1. skupina: popolna vseučiliška izobrazba. 2. skupina: srednja šola in en viso-

košolski tečaj, kakor tudi ena državna izkušnja (geometer). 3. skupina: srednja šola. 4. skupina: ljudsko šolo presegajoča izobrazba.

Napredujejo uradniki po sledeči razpredelnici:

Avskulanti, volonterji in praktikanti bodo služili, in sicer konceptni 3, sodni 8 in geometri 3 leta. Po 5 letih doseže konceptno osobje X., po 7 letih IX. in po 8 letih VIII. činovni razred. Sodno osobje s popolno visokošolsko izobrazbo praktikira 8 let, IX. činovni razred doseže po 7, VIII. pa po 8 službenih letih. Geometri praktikirajo 3 leta, po 4 letih dosežejo XI., po 6 letih X., po 8 letih pa IX. činovni razred. Uradno osobje s srednješolsko izobrazbo praktikira 3 leta, XI. činovni razred se doseže po 6, X. po 7 in IX. po 8 letih. Z višjo kakor ljudskošolsko izobrazbo se praktikira 3 leta, XI. činovni razred se doseže po 9 in X. činovni razred po nadaljnjih 9 letih.

Razne stvari.

Tobačna režijska. Avstrijska tobačna režijska je največje podjetje v Avstriji, ki ima 30 tovarn in 7 velikih skladišč, nad 1100 uradnikov in slug in 40.000 delavcev in delavk. Na leto se izdelata pol drugo milijardo smodk, šest milijard svaljčic in dva in pol milijona meterskih stotov tobaka za kaditi. Na leto prejme 270 milijonov kron, med temi 5 milijonov za izvoz. V deželah, kjer raste tobak (v Dalmaciji, južni Tirolski, Galiciji in Bukovini) je več kot 60 tisoč oseb, ki goje tobak in ki zaslužijo ob žetvi okoli 6 milijonov kron. Založnikov je 1000 in tobačnih trafik 70.000. To je seveda velikanski organizem.

Protestantski zgodovinar — katoličan. Protestantski zgodovinar in vseučiliški profesor dr. pl. Ruville, ki je pred nekaj časa prestopil v katoliške cerkev, je izdal knjigo »Nazaj k Sveti Cerkvi«, ki je vzbudila povsod velikanško zanimanje in ki je doživela v desetih dneh 15 izdaj.

Svoboda vesti na Francoskem. Francoski ministrski predsednik je izdal okrožnico na prefekte, v kateri zahteva, da morajo pri nastavljanju državnih uradnikov strogo gledati na to, ako so prosilci republikanskega mišljenja. Pri komer vstaja najmanjši dvom v tem oziru, ga je treba neizprosno odbiti.

Kolera v Peterburgu. Uradno se razglša v Peterburgu, da je kolera popolnoma zatrta.

Izgon čeških delavcev iz Pruske Šlezije. Zadnje dni je dobilo mnogo čeških delavcev v Pruski Šleziji izgonske naloge. Med njimi so tudi taki, ki so se ondi vdomačili in poročili z Nemkami.

Protiv suženjstvu v Turčiji. V Turčiji je do zadnjih časov cvetela trgovina s sužnji; ne le bivši sultan Abdul Hamid, marveč tudi drugi velikaši so dobivali sužnje obojega spola iz Arabije. Sedaj je izdal sultan Mohamed V. irade, s katerim se najstrožje prepoveduje kupčijo z živimi ljudmi. Značilno je, da ta ukaz niso javno razglasili, marveč je bil dostavljen le tistim, ki se jih tiče. Upati je, da se irade tudi izvede, kajti sedanji režim je le toliko evropski, da smatra suženjstvo za madež v državi.

Ženske, ki jedo srca nezvestih moških. V Rimu je bilo obsojeno neko dekle, ki je iz maščevanja zagnalo svojemu nezvestemu ljubimcu v obraz vitriol, ki mu je vsa lica sežgal. »Moja ljubosumnost«, je reklo dekle po izvršeni osveti, »je bila tolika, da bi mu najraje snedla srce. Marsikdo bo rekel, da je to pretirana fraza, nepremišljeno izrečeno v trenutku razburjenosti. A ni tako! Povedati hočem primer, ko je zapuščena, varana ženska v istini snedla srce nezvestega. Markiza d'Astorga je skuhala svojemu nezvestemu zaročniku srce neke pustolovke, v katero se je strastno zagledal. Pa ni to edini slučaj, temveč je takih še mnogo. Španska pevkica Moreno, ki jo je zapustil nek zastavnik, se je grozno osvetila. Nova zaročnica je prejela na svoj godovni dan, ravno opoldne pred kosilom, pismo od zastavnika: »Ne morem priti k obedu, ker imam vaje. Jej sama, tečno, na moje zdravje!« Ko je pojedla prinešeno kosilo, je dobila drug listek: »Recite mi, ali je bilo tečno meso vašega zaročnika-zastavnika? Rešite me radovednosti v nagrado mojega truda pri kuhanju njegovega mesa. Moreno.« — Znano je, da je Demeyrac, umetnica »Comedie Française«, ko je zvedela, da se hoče poročiti maršal d'Anese, zaželela razgovarjati se z njim pred poroko. Zjutraj, ko je nevesta, bogata plemkinja, čakala na maršala, da se odpeljeta k poroki v cerkev, so ribiči izlekli iz Seine mrtvo truplo maršalovo — z izrezanim srcem. Vse zasledovanje po maršalovem morilcu je

ostalo brezuspešno. Sele po mnogih letih, ko je Demeyrac umrla, so našli v njeni pisalni mizi med kupom pisem tudi listek z besedami: »Maršal d'Anese mi je hotel odvzeti srce, ko mi ga je že tisočkrat poklonil. Iztrgala sem mu ga, da preprečim njegov zločin. Iztrgala sem mu srce, skuhala in pojedla, da ostane tako vedno moje in samo zame —« — Tako so se znale nekatere ženske strašno maščevati za nezvestobo.

Nesrečna družina. V Csanadpaloti, kjer razsaja davica, je bogatašu Valentinu Blašku umrlo v enem dnevu vseh pet sinov v starosti od 12 do 19 let. Starša sta zblaznela.

Starost — norost. V Pečuhu se je vsled nesrečne ljubezni obesil 98leten stariček, bogataš Makai. Zagledal se je v 16letno punico, ki je bila tako pretkana, da ga je hotela vzeti, a so ji stariši zabranili. Stari norec se je nato v obupu obesil. S tem je gotovo napravil največje veselje svojim dedičem, ki so itak že predolgo morali čakati na njegovo smrt.

Fes je odpravljen v turški vojski. Ker so po splošni vojaški dolžnosti obvezani tudi kristjani fes nositi, fes pa je označba turštva, bo turška armada odslej splošno nosila neke vrste čepico.

— **177.023 Avstrijcev** se je leta 1907 izselilo v Ameriko, kakor poroča statistična centralna komisija. Velikanska številka! Čez Trst jih je šlo 8893, večinoma iz Galicije in Dalmacije, čez Reko 1975, čez Hamburg 51.809, čez Bremen 61.389. Rodbin gre menj, več pa poslov, posebno ženskih. Iz Bremena samega je šlo 41.378 oseb kmečkega stanu! Iz Ogrske jih je šlo 5517, iz Bosne 2436. Nasproti letu 1906 se je izselilo v Ameriko iz Avstrije 33.394 oseb več, samo iz Ogrske 10.613 več! Nemcev je izmed teh 40.497, 13.363 Čehov, 59.719 Poljakov, 23.751 Rusinov, 47.125 Hrvatov in Slovencev, 41.815 Slovakov. Avstrija ima takoj za Italijo največ izseljencev; poprečno gre vsako leto v Ameriko 200.000 oseb, iz Nemčije pa samo 40.000, torej petkrat menj.

— **Nemški cesar kroka.** Nemški cesar Viljem II. je pač originalen mož. Stori veliko pametnega, pa obenem tudi veliko neumnosti, da se mora z njimi še parlament pečati. Iz zadnjega časa so znane od cesarja sledeče zgodbe: Izjavil je, da je nek doprni kip, ki ga je profesor Bohde našel nekje v Londonu, delo Leonarda da Vinci, pa se je kmalu izkazalo, da je delo nekega podobnega Angleža — nato je povabil Viljem k sebi neko igralco iz Pariza, da mu je predavala »o ljubezni« — pred par dnevi pa je povabil v svojo palačo približno 40 umetnikov in učenjakov iz Berolina, pa je z njimi v »Kneipstubi« cesarske palače do dveh zjutraj pri pivu in cigarah krokal. Oj ta Viljem!

Milijon lir za Garibaldince. Italijanski parlament je sklenil dne 4. julija 1907 ob stoletnici rojstva Garibaldija zakon, da se razdeli en milijon lir kot nacionalen dar med prejšnje, potrebne Garibaldijeve vojake. Po dveh letih in pol je končala komisija svoje delo in senator Cadolini je poročal, da bo dobil vsak vojak samo 50 lir, ker se je prijavilo nad 28.000 mož, od katerih je zavrnila komisija nad 7000, tako da je ostalo še 20.033 utemeljenih prošenj. Država mora še 1650 lir prispevati. Iz tega se pa da soditi, da je Garibaldi poveljeval v svojih sedmih vojnah okrog 127.000 prostovoljcem, od katerih jih živi sedaj še od 20—30.000.

Čenstohovske dragocenosti najdene. Kakor znano je bila lani popolnoma oropana slavna božjepotna cerkev v Čenstohovem. Sedaj je dobila varšavska policija anonimno pismo, na podlagi katerega je našla oropane zaklade in tudi aretirala one tri roparje, ki so zločin izvršili. Dragocenosti so našli v rjuho zašite na dnu reke Varta.

KOŽNE BOLEZNI

ki jih ni lahko ozdraviti, kakor izpuščaji in otekline, so mnogokrat posledice slabe boleestne krvi.

SCOTT-OVA EMULZIJA

je najboljšo sredstvo za pomnoženje in ojačenje krvi ter premaguje tozadevnih bolečin.

Učinkujejo sestavine, ki so spojene po neprekosnem SCOTT-ovem ravnanju v lahko prebavno emulzijo, so pridobile SCOTT-OVI EMULZIJi na daleč in široko sloves vzor-emulzije in se ista povsod smatra za najboljšo sredstvo proti tem boleznim.

Cena izvirni steklenici 2 K 50 vin. Dobi se v vseh lekarnah.

Pristna le s to znamko — ribičem — kot garancijskim znakom SCOTT-ovega ravnanja!

P. Košak

restavracija, Ljubljana

Prešernova ulica 9 (poleg glavne pošte)

priporoča svoja čisto na-

ravna vina kakor: 6 let

starega Ljufomerčana,

5 let starega Silvanca (v

boteljah), stara kranjska trta,

pristen cviček iz slovečih

goric „Gadova peč“, odli-

kovan na razstavi v Novem

mestu, ter razne druge vrste.

Izborna meščanska kuhinja.

93 3—1

Uspehi potrjujejo

da služi

Thymomel Scillae

pri trdovratnem kašlju otrok in odraslih najboljšo.

Stotne zdravniških priznanj.

Prosimo, vprašajte svojega zdravnika!

1 steklenica K 2-20. Po pošti franco proti naprej pošiljati K 2-90. 3 steklenice proti naprej pošiljati 7 K. 10 steklenic proti naprej pošiljati 20 K.

Izdelovanje in glavna zaloga v

B. FRAGNER-ja lekarni

c. i. kr. dvor. dobavitelja

Praga-III., št. 203.

Dobiva se v vseh lekarnah.

Pozor na ime sredstva, izdelovalca in varstveno znamko.

Esenca za želodec

3668 izdelek iz Avgsburga pri J. G. Kiesow.

Izborno preizkušeno, tek vzbujajoče in prebavo pospešujoče sredstvo.

Brez recepta v vseh lekarnah v steklenicah po K 1-20 in K 2-40.

Svarilo: Zahtevajte Klesow!

Izrečno ime Klesow!

Zaloga: Ljubljana: Lekarna pri zlat. jeleni, pri zlatem orlu; Celje: lekarna pri Mariji Pomagaj; Maribor: lek. p. Mariji Pomagaj.

Ceno posteljno perje.

1 kg sivga skubljenega perja K 2, polbelega K 2-90, belega K 4, finega K 6, najboljšega skubljenega K 8, sivga puha K 8, belega K 10, prsnega puha K 12, od 5 kg nadalje poštne prosto.

Dovršene postelje bogato napolnjene, iz zelo gostega irpežnega rdečega, modrega, belega ali rumenega inlet-nanking-blaga, 1 pernica vel. 180x116 cm z 2 blazinama, velikost 80x56, napolnjena z jako lepim mehkim perjem K 16, s polpuhom K 20, s puhom K 24; posamezne pernice K 12, 14, 16; vzglavnica K 3, K 3-50, K 4 — Pernice 180x140 cm velike K 15, 18, 20; vzglavnica 90x70 ali 80x80 cm K 4-50, 5—, 5-50. Spod. pernica iz gradla 180x116 cm K 15—, 15— razpošilja proti povzetju pošti, prosto pri naročilu od 10 K dalje.

M. Berger v Dešenici št. 1010. Češki les.

Za neugajajoče denar nazaj ali se blago zamenja. — Ceniki o zimskih, odejeh, prevlekah in vsem drugem F 716 posteljnem blagu zastoj in pošt. prosto. 52—1

Fattingerjeva mesna pogača za pse

preizkušeno krmilo za pse

useh pasem 50 kg K 23—

iz tovarne; 5 kg K 3-20

poštne prosto.

Obsirne cenike in brošure o drugih krmilih za pse, perutnino, kunce, fazane, srne in drugo divjačino zastoj pri trdkit.

Henrik Polsterer

(patent. tovarna za Fattingerjeve pogače za pse in krmila za perutnino)

Dunajsko Novomesto (Wien-Neustadt).

Ustanovljeno 1893. — Nad 300 najvišjih odlikovanj.

Zaloga v Ljubljani: Peter Lassnik.

Usak naj se prepriča

da je praško domače mazilo v vsakem gospodinjstvu neizogibno potrebno.

Ze 40 let se je izkazalo mečlino vlažno mazilo, takozvano praško domače mazilo kot zanesljivo sredstvo za obvezo. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladi in pospešuje zaceljenje.

— Razpošilja se vsak dan. —

1 pušica 70 vin. Proti predplačilu K 3-16 se pošljejo 4 pušice, za K 7— pa 10 pušic poštne prosto na vsako postajo avstro-ogrške monarhije.

Pozor na ime izdelka, izdelovalca, ceno in varstveno znamko. Pristno le po 70 vin.

Glavna zaloga 2960 20—1

B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj

lekarna „Pri črnem orlu“

Praga, Mala strana, vogal Nerudove ulice št. 203.

Zaloga v lekarnah Avstro-Ogrske.

Zahodraunika Schweigerja
Se zboljšana naša voda

Tacitol

povzroči prijeten hladilen okus v ustih, uniči nastale bakterije, odstrani slab duh, tudi pri kadih, je nenadomestljivo sredstvo zoper zobobol, ker s tinkturo brez primesi vode napojena bata v bolni zob vložena takoj omili bolečino.

Tacitol 2759 1

ne bi smela nobena hiša pogrešati!

Podrobnejša navodila daje popis, ki je vsaki steklenici priložen.

Cena steklenice je 1 K 60 vin.

Dobi se v lekarnah gospodov: Bohinc Piccoli, Sušnik, Trnkoczy; pri drogistu g. Kancu in vseh večjih prodajalnah.

Naročila od 4 steklenic dalje se razpošiljajo poštne prosto.

Kdor je siv, izgleda star.

Izborno zajamčeno neškodljivo barvilo za lase in brado sta 1. Vitek-ov „Immerjung“, ružičk. ružave in črne barve. Barva takoj in trpežno. Kart. K 4.—. 2. Vitek-ov „Nucin“, enojna steklenica K 1.—. Ti barvili sta tisočkrat preizkušeni. Edino pristni iz klen. laboratorija

FR. VITEK & Co. PRAGA 1934

Vitek-ov „Immerjung“ Vitek-ov „Immerjung“

Pred uporabo. Po uporabi.

Zahtevajte le Vitke izdelke in odklanj. odločno vse drugo.

Dobi se pri: Ant. Kancu, T. Mencingerju, Ljubljana.

Edini ugoden nakup !ostankov!

40 metrov celira, barhenia, flanele, volnine itd. lepo zbranih, v kosih 1—8 metrov pošilja franco po povzetju za 18 kron slovitno znana 509 izvozna trdka 52—1

V. J. Havlicek a bratr
v Poděbradích, Češko.

Naročite takoj! — Priporočilo! Velec. gospod V. J. Havlicek a bratr, Poděbrady. Zadržite pošiljatev sem sprejeti z veseljem in se mi je zelo dopada. Prosim, pošljite mi še 40 metrov ostankov. Spoštovanjem V. V. Neustya, Uhry, 16. II.

Velika nova hiša

ob državni cesti z lepim sadnim vrtom se da v najem ali pa proda. Več pove lastnik 101 Ivan Vahčić, Cerklje pri Krškem.

Patniki v Ameriko
Kateri želijo dobro, po ceni in
na najhitrejši poti, naj se obrnejo
na
Simona Kmetetka
v Ljubljani Kolodvorske ulice 20.
Kontaktna Pijavica daje se brezplačno.

Nihče naj ne zamudi poskusiti Pasini-jevo vino - pelinovec

ki je dišeče medicinalno vino krasnega okusa in vzbuja tek, krepí in da novih moči. Neštevilna priznanja. Zajamčeno pristno, iz najboljših tirolskih vin, in popolnoma odgovarja novemu vinskemu zakonu. Najvišja odlikovanja! Grand Prix in zlata svetinja v Parizu in Florenci. Naročila je nasloviti na izdelovalca Fausto Pasini, Trident, Tirolsko ali pa na glavno zastopstvo za Ljubljano in Kranjsko: JANKO TRAUN.

Lekarnarja **A. THIERRY-ja BALZAM**
(Postavno zavarovano)

Edino pristen je z varstveno znamko REDOVNICA.

Učinkuje pri želodčnih težavah, napenjanju, motenju prebave, kašlju, pljučnih boleznih, prsni boleznih, hripavosti itd.

Cisti zunanje rane, olajšuje bolečine. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic ali 1 velika posebna steklenica K 5.—.

Lekarnarja A. THIERRY-ja edino pristno
CENTIFOLIJSKO MAZILLO

zanesljivo učinkuje pri priskih, ranah, ranitvah, vnetju še tako starim vseh vrst. 2 lončka K 3.—. Naročila naj se naslavlja na lekarno pri anđelu

A. THIERRY v PREGRADI pri Rogški Slatini.

Dobi se skoro v vseh lekarnah.

Vino na prodaj

v kletah slovenskih kmetov na morski obali Izola, Piran, leži na solnčnem bregu. Za pristnost jamči „Kmečka gospodarska združba“ v Medoših, pošta Piran, Istra.

Vina so: refoško črni, cena 26 do 28 K 100 l, vina, belo, rumeno, cena 30 do 32 K 100 l, postavljeno na postajo Portorož.

Kdor kupi, naj pošlje svoje sode na pošto 3348 1

TOIFL-OV

TALANDA

CEYLON
ČAJ

3207

Ženitbena ponudba.

Gospodična, obenem kuharica, stara 38 let, gotovine 2000 K, se želi poročiti z moškim enake starosti ali tudi starejšim, ki bi imel stalno državno službo in bil Slovenec. Ljudovi brez ali z enim otrokom niso izključeni. Mora biti mirnega in strogega krščanskega značaja. Ponudbe se naj pošljejo na upravnitvo pod naslovom:

„Srečen zakon“.

111 2—1

Ura z verižico za samo kron 2.—.

Vsled nakupa velike zaloge ur, razpošilja šlezijska tovarna: 1 prekrasno pozlačeno, 36 ur idočo precizijsko-anker-uro z lepo verižico za samo K 2.—, ter 3letnim pisnim jamstvom. Pri nakupu 3 kosov cena K 5.50, 5 kosov K 9.—. Pošilja proti povzetju

prus.-šlezijska izvozna trdka
A. GELB, Krakov 340.

2561 Za neugajajoče denar nazaj. 1—1

C. kr. oblastveno potrjeno učiliš. e za krojno risanje

Fránja Jesih

Ljubljana, Stari trg št. 28.

Dobi se tudi kraj po životni meri.

! PLOZOR!

Ker svojo glavno trgovino Mestni trg št. 19 s 1. februarjem opustim in isto v Gorico, Soška ulica št. 6 premestim, prodam vso svojo trgovsko opremo po jako ugodni ceni, ter opozarjam reflektante na to res ugodno priliko.

Cenjenim odjemalcem pa vljudno naznanjam, da bodem od dne 1. februarja naprej v Ljubljani trgovino imel **samo na Jurčičevem trgu „Pri Planinki“**

katero bodem znatno povečal in založil. Do 1. februarja pa prodajam v moji glavni trgovini Mestni trg št. 19 **vso blago pod tvorniško ceno.**

87 1 Engelbert Skušek.

Perle za postelje in puh

3092 priporočila po najnižjih cenah 52—1
F. HITI pred Skofijo 20.
Zunanja naročila se točno izvršujejo.

Proda se po nizki ceni.

bencinmotor

(tovarne F. Renaner), komaj tri leta rabljen. Ima moči za 10 konjskih sil. Pripraven za mlin ali žago. Obenem se proda tudi

mrežna žaga

(vollgater.) 60 cm široka. Natančnejša pojasnila daje J. Hribar, pošta Izlake, Zagorje ob Savi. 3—1

2043 1

Motorje

najboljšega sistema,

mline in stiskalnice

za grozdje in sadje.

Železne blagajne, stavbene potrebščine

in vso železnino ::
drugo

dobavlja po najnižjih cenah slovenska veletrgovina z železnino **Jr. Stupica** v Ljubljani, Marije Terezije cesta štev. 1.

Ugodna prilika!

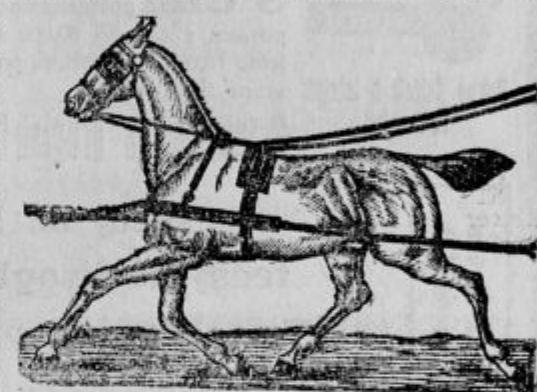
Sode od finega špirta

iz hrastovega lesa, krasni izdelek tovarne špirta, zelo močne in trpežne, deloma popolnoma nove, deloma enkrat rabljene po 300, 350, 400, 600 do 700 litrov za takojšnjo rabo vsakih vrst vina najboljšje priporočljive, ~~52~~ ~~50~~ po prav nizkih solidnih cenah trdka 3320 20 1

lo. A. Harimanna nasl.

Aug. Tomažič

Ljubljana, Marije Terezije cesta

JOSIP ŠTUPICA

jermenar in sedlar

v Ljubljani, Slomškova ulica številka 6.

Priporočam svojo bogato zalogo najrazličnejših konjskih oprav kakor tudi krasno opremljene kočije, druge vozove in najrazličnejšo vprežno opremo, katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarsko obrt spadajoče potrebščine kakor tudi že obrabljene vozove in konjske oprave. 52—1

Prodajalka

mlada, ki se je izučila v mestu, želi svojo sedanjo službo premeniti kam na deželo. Več pod šifro „Pridna 1000“ pošto le-žeče Ljubljana. 113 2—1

Rabite za streho Vaših hiš

Eternit

ETERNIT-TOVARNA, BUDIMPEŠTA, HUNGARIJA. HANZ-VERKE, ZÜRICH, SVAJTSKA. DUNAJ, AVSTRILIJA. BUDIMPEŠTA, HUNGARIJA. VERGES, UNGARN.

Glavno zastopstvo za južne dežele:

V. JANACH IN DRUG, TRST.

IZPELJAVA
vseh poslovnih transakcij. — Izdajanje čekov, nakaznic in **KREDITNIH PISEM** za vsa glavna in stranska mesta tu- in inozemstva.

MENJALNICNA DELNISKA DRUŽBA
MERCUR OSREDNJA MENJALNICA:
DUNAJ L. WOLLZEILE 1.
Podružnice: Baden, Götting, Hamburg, Köln, Leipzig, Linz, Lübeck, Nürnberg, Prag, Riga, St. Petersburg, Tübingen, Viena, Zürich.

NAKUP IN PRODAJA
vseh vrst rent, obilgacij, državnih papirjev, akcij, prioritet, zastavnih, srečk i. t. d., i. t. d.
Zavarovanje proti izgubi pri drobnih stroških in vredn. papirjev.
Prospekte in cenike premij zastoj in franko.

Prvi slovenski pogrebni zavod v Ljubljani, Prešernova ul. 44.

Prilaga pogrebe od najpreprostejših do najelegantnejših vrste v odprtih kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrljice, kakor: kovl-naste in lepo okrašene lesene krste, čevlje, vence, umetne cvetlice, kovline, porcelana in perl. - - Najnižje cene.

Za slučaj potrebe se viječno priporočajo

51 52 1

Turk in brata Rojina.

Naznanilo.

Naznanjam slavnemu občinstvu, da kupujem

3728 4-1

smrekov in hrastov les

postavljen na mojo **parno žago** (prej Deghenghi).
Prevzamem tudi **žaganje vsakega vrsta lesa** po najnižjih cenah.
Ponudbe oziroma naročila se naj blagovolijo vpslati v mojo pi-sarno **Selenburgova ulica št. 6.**

Val. Scagnetti

arhitekt in stavbenik
Ljubljana.

S ČIM so dosegli bi-cikli in avtomobili sedanjo višino?

S tečajem na kroglah!

S ČIM se odpravi pri železnih kolesih in trans-misijah trenje in postanejo trpežne?

S tečajem na kroglah!

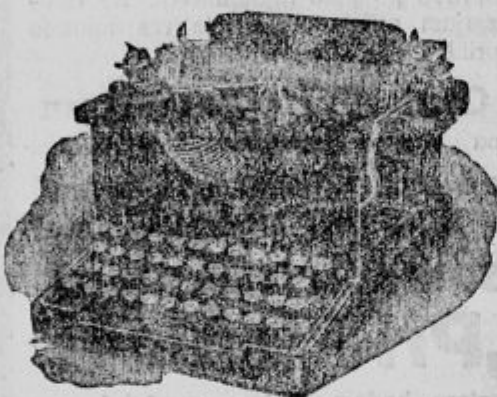
S ČIM postane samo-pisnica, z dnevno 50.000 in letno 15.000.000 udari, se po-sebno trpežna?

S tečajem na kroglah!

Pisalni stroj

L. C. SMITH & BROS

z vidno pisavo

ima:

tečaj na kroglah pri vozu,

tečaj na kroglah pri izseku,

tečaj na kroglah pri tipkinem dvigalu!

Noben drug pisalni stroj nima teh eminentnih prednosti. Ta stroj je vspeh 20 letnih izkušenj v izdelovanju samopisnic. V najkrajšem času se je prodalo 100.000 teh strojev v popolno zadovoljnost odjemalcev, ki stavijo velike zahteve.

Zahtevajte prospekte!

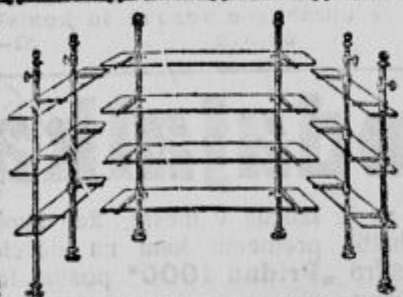
89

Zahtevajte brezplačno razkazovanje stroja!

Glavno zastopstvo **THE REX CO.** Ljubljana
Selenburgova ul. 7.

Ugodna odplačila na obroke!
Stari stroji se zamenjajo!

10 letno jamstvo za dobro funkcioniranje.

Rudolf Klamper

Izdelovanje modernih **oprao za izložbe**
nikelnaste stelaže vseh vrst
Dunaj VI. Mariahilferstr. 79

Ceniki se pošiljajo radevolje zastoj in franko.

Zaloga moke Vinko Peter Majdič Krani Jarše

v Ljubljani: Emonska cesta 2, v Siški: Jernejeva ulica 231.
Naročila se sprejemajo v obeh skladiščih in tudi v Ljubljani, Dunajska cesta 32.

Telefon št. 165. **KAREL MEGLIČ** Telefon št. 165.
3340 lastnik turške Lavrenčič & Domicelj, žitna trgovina. 3-1

Slovenska tvrdka obuval

„Združenih čevljarjev v Ljubljani“

Wolfova ulica 14 Wolfova ulica 14

priporočam sl. občinstvu svojo veliko zalogo za jesensko in zimsko sezono vseh vrst najmodernejših čevljev za gospode, dame in otroke, kakor tudi za turiste in telovadce ter razne čevlje za dom. Prave ruske galoše, dokolenice (gamašne) in vse v to stroko spadajoče potrebščine. Naročila po meri in popravila se okusno, točno in solidno izvršujejo v lastni delavnici. — Zahtevajte cenike.

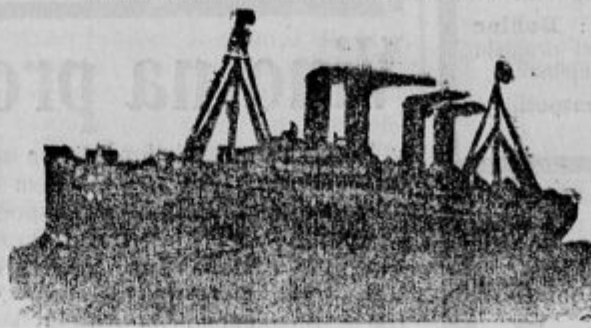
1133

Najcenejša in najhitrejša vožnja v Ameriko je s parniki „Severonemškega Lloyd“

iz **BREMENA**

v **NEW-YORK ::**

s cesarskimi brzoparniki
:: Kronprinzessin Cäcilie ::
Kaiser Wilhelm II, Kron-prinz Wilhelm, Kaiser Wil-helm der Große. ::

Prekomorska vožnja traja samo 5-6 dni.

Natančen in zanesljiv poduk in veljavne vožnje listke za parnike gori nave-denega parobrodnega društva kakor tudi listke za vse proge ameriških že-leznic dobite v Ljubljani edino-le pri

2886-58

Edvard Tavčar-ju, v Kolodvorskih ulicah št. 35.

nasproti občeznane gostilne „Pri starem Tišlerju“.

Odhod iz Ljubljane je vsak torek, četrtek in soboto. Vsa potovanja se tikajoča pojasnita točno in brezplačno. Postrežba pošena, rečna in solidna.

Potnikom namenjenim v zapadne države kakor: Colorado, Mexiko, California, Ariona Utah, Wyoming, Nevada, Oregon, in Washington, nudi naše društvo posebno ugodno izvanredno ceno čez Galveston. Odhod na tej progi iz Bremena enkrat mesečno.

Tu se dobivajo pa tudi listki preko Baltimore in na vse ostale dele sveta, kakor: Brazilija, Kuba, Buenos Aires, Colombo, Singapore, v Avstralijo itd. itd.

Priznano dobre, pristne čebelno-voščene

priporoča

sveče

Pavel Seemann, Ljubljana

88 6-1

Družbe
sv. Cirila in Metoda
za Istro

Izvrstno sredstvo proti vsakemu
kataru in kašlju

Prsni bonboni

Zavitek 20 vinarjev. Dobi se povsod.

Glavna zaloga: Pavel Baar, Varaždin na Hrvaškem.

Brzoparilniki za krmo

„ALFA“
so najbolji!

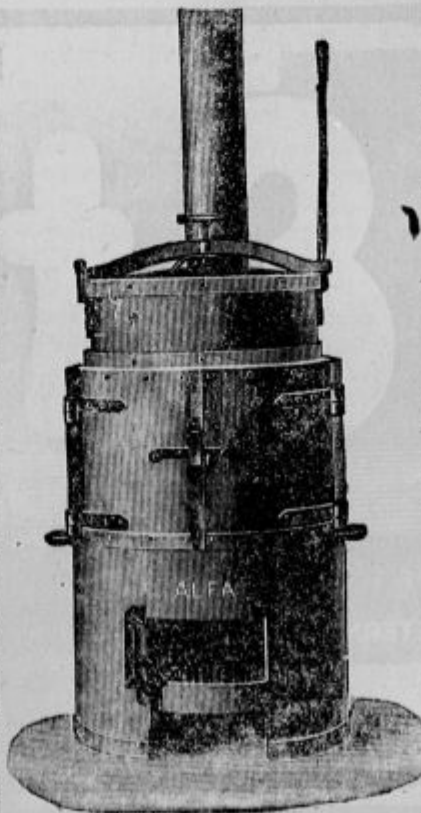
Velika prihranitev
na času,

na kurivu

in bolja krma

to so največje prednosti istega.

Zahtevajte cenik! Dopisuje se slovensko!

Delniška družba Alfa Separator Dunaj XII.

IGNAC FOCK V KRANJU

paro-tovarna za milo, surovi margarlin, kristalno
sodo in stearinske sveče

Castiti duhovščini priporočam stearinske sveče za cerkveno rabo z znamkami „EXCELSIOR“ in „SUPERIOR“.

priporoča mila vseh vrst, toaletna mila, glicerinska in jedrnata, stearinske sveče znamki „ELEKTRA“ in „SOLNCE“, posebno pa milo v prid „družbe sv. Cirila in Metoda“ z znamko: 20. IX. 08 in blagovestnikov ki je produkt moderne kemije zato neprekosljivo blago.

Največje in najstarejše slovensko podjetje!

Najcenejša vožnja v Ameriko.

E. Kristan

oblastveno koncesijoni-
rana potovalna pisarna

za

:: Ameriko ::

v Ljubljani, Kolodvorske ulice šte. 41

3143 52-1

Najcenejša vožnja v Ameriko.

Ustanovljena 1847.

Ustanovljena 1847.

Tovarna pohištva J. J. Naglas

:: Ljubljana, Turjaški trg šte. 7. ::

Največja zaloga pohištva

za spalne in jedilne sobe, salone in gosposke
sobe. Preproge, zastorji, modroci na vzmeti,
- žimnati modroci, otroški vozički itd. -

Najnižje cene. 3091 52-1 Najsolidnejše blago.

Prvo kranjsko podjetje za umetno steklarstvo in slikanje na steklu

Augusta Agnola, Ljubljana

Dnajska cesta št. 13 poleg „Figovca“

se priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom kakor
p. n. občinstvu za prevzete in solidno izvršitev vsakovrstnega

umetnega steklarstva in slikanja na steklo

za steklarstvo v figuralni in navadni orna-
mentiki, stavbno ter portalno steklarstvo kakor
vsakovrstna v to stroko spadajoča dela vse v najmo-
dernejšem slogu in po najnižjih cenah.

Zaloga kakor velika izbira steklenega in porce-
lanastega blaga vsake vrste, svetilk, zrcal, okvirov
podob, izdelovanje okvirov za podobe itd. 3140 52-1

Narisi in proračuni na zahtevo zastoj.

Spričevala mnogih dovršenih del so na razpolago p. n.
odjemalcem v ogled.

845 52-1

Največja in
najstarejša tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov

Avg. Drelse v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana.

Mnogokrat odlikovana

Priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v naročila na
štedilna ognjišča in peči

preproste in najfinejše, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih
najbolj strokovnjaški, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Župniščem
samostanom in šolam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago.

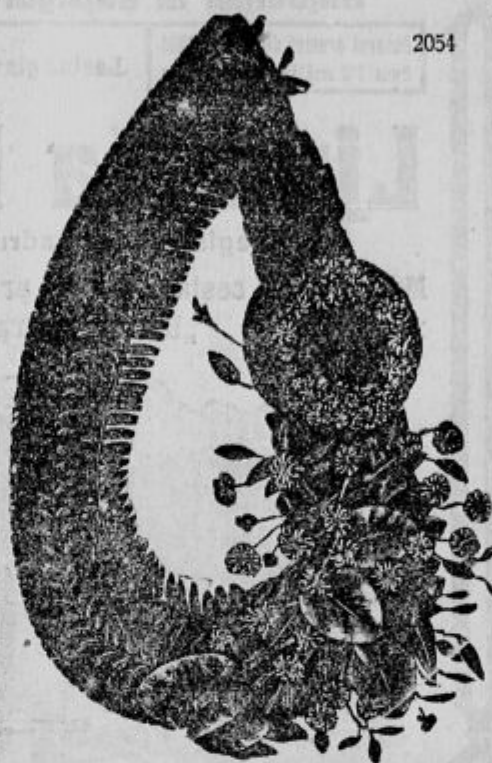
= Fotografski umetni zavod =

Avg. Berthold

Ljubljana, Sodnijske ulice šte. 11.

Izvrševanje vseh v fotografsko stroko spadajočih
naročil kakor: povečevanje, reproduciranje, foto-
grafiranje tehničnih predmetov, interijerjev itd.

— Vsa dela se izvršujejo točno tudi v največji množini. —

2054

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev.

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg 11

priporoča največjo zalogo krasnih

**nagrobni vencev
in trakov z napisi.**

Zunanja naročila se izvršujejo
:: hitro in točno. ::

~ Cene brez konkurence! ~

Najkrajša in najcenejša vožnja v Ameriko

z modernimi, velikimi brzoparniki iz
Ljubljane čez Antwerpen v New-York in čez
Antwerpen v Boston.

je proga
rdeče zvezde „Red Star Line“.

Na naših parnikih „Finland“, „Kroonland“,
„Vaderland“, „Zeeland“, „Lapland“, „Menomi-
na“, „Maniton“, „Gothland“, „Marquette“ in
„Samland“, kateri vsak teden v sobotah oskr-
bujejo redno vožnjo med Antwerpnom in New-
Yorkom, so snaznost, izborna hrana, vljudna
postrežba in spalnice ponovno urejene v kajite
za 2, 4 in 6 oseb, za vsakega potnika eminent-
nega pomena in traja vožnja 7 dni.

Odhod iz Ljubljane vsak torek popoldan.

Naša proga oskrbuje tudi po večkrat na mesec
vožnjo čez Kanado, katera pa je izdatno ce-
nejša kakor v New-York.

Pojasnila daje vladno potrjeni zastopnik

Franc Dolenc

v Ljubljani,

Kolodvorske ul. ce odslej št. 26, od južnega
kolodvora na levo pred znano gostilno pri
„Starem tišlerju“ 188 (52-1)

VODOVODI
kanalizacije, kopališča

Načrti in izvršitev le pri
domači specialni tvrdki.
Tehniške ocene in načrti
zastoj, ko se poveri delo.

Inženier-hidrotekt
Konrad Lachnik, Ljubljana
Beethovenove ul. 4. Brzjav: Lachnik, Ljubljana.

Zaloga sukna,
platna, modnega in
manufakturnega
blaga

FRANC SOUVAN SIN - LJUBLJANA

Mestni trg št. 22 in 23

Manufakturna veletrgovina. **Narodno podjetje.**

3714

Največja zaloga
preprog.
Popolne opreme
za neveste

Ponudimo vsako poljubno množino

Zarezane strešnike (prve vrste) za priležati ali pribiti na late
torej popolnoma varno proti nevihti).
zidarsko strojno opeko, Portland-cement, peči, štedilnike, šamotne plošče
za tlakanje cerkvâ, hodnikov i. t. d.

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana.

Na zahtevo pošljemo vzorce in prospekte takoj brezplačno.

Herbabny-jev podfosfornokisli

apneno-železni sirup.

Ta je že 40 let uveden, zdravniško preizkušen in priporočen. Izborno sredstvo za tvoritev krvi in kosti. Odstranjuje sluz, pomirjuje kašelj in vzbuja slast. Pospešuje prebavo in reditev posebno pri slabotnih otrocih. Cena steklenici K 2-50, po pošti 40 vinarjev več za zavitek.

Edino izdelovanje in glavna razpošiljatev: Dr. Helmannova lekarna (Herbabnyjev naslednik) „zur Barmherzigkeit“, Dunaj, VII. 11, Kaiserstrasse 73-75.

V zalogi je nadalje pri gosp. lekarnarjih v Ljubljani, Bejaku Brežah, Celju, Celovcu, Črnomlju, Novem mestu, Reki, Sovodnju, St. Vidu, Trbižu, Trstu, Velikovcu, Volšperku in Andrijeveču.

Zaloga skoro v vseh lekarnah.

Herbabny-jev okrepljeni

Sarsaparilla-sirup.

Je že 35 let uveden in najbolje preizkušen. — Izvrstno odvajalno sredstvo. — Odstranjuje zaprtje in njega zle posledice. — Pospešuje odvajanje in čisti kri.

Cena steklenici K 1-70, po pošti 40 vinarjev več za zavitek. 2935 16-1

Spretna modistinja

se sprejme. Letna služba. —
Ponudbe na upravo lista pod
„modistinja 1910“. 107 3-1

Najboljša in najsigurnejša prilika za štedenje!

Donatni promet do 31. dec. 1908
čez 72 milijonov kron

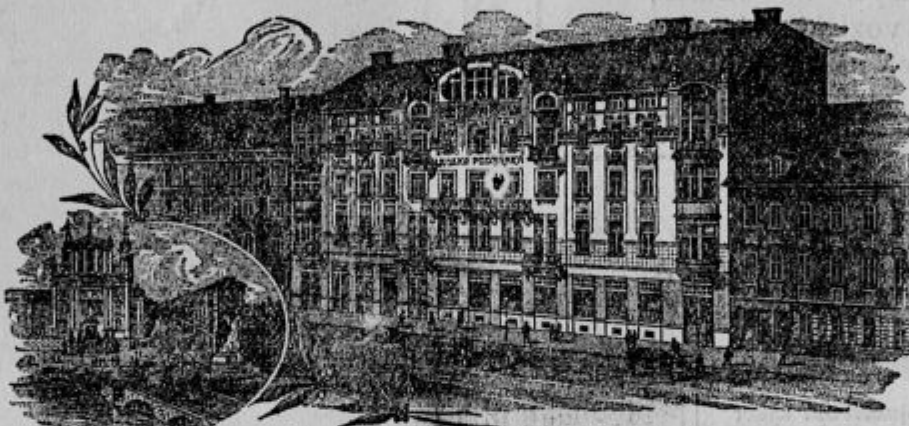
Lastna glavica K 420.537-92

Stanje vlog dne 31. majnika 1908
čez 20 milijonov kron

Ljudska Posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta štev. 8, pritličje, v lastni hiši nasproti hotela
„Union“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do
1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vlo-
ženih 100 kron čistih 4-50 kron na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje
kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice na raz-
polaganje. Sprejema tudi vloge od svojih zadrušnikov na tekoči račun ter daje
istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti po-
roštvu) in zastavi vrednostnih papirjev. Menjice se najkulantneje eskomptujejo.

Dr. Ivan Sušteršič, predsednik. Josip Siška, stolni kanonik, podpredsednik. —
Odborniki: Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano
Fran Povše, vodja, graščak, drž. in dež. poslanec. Anton Kobl, posestnik in trgovec,
Breg pri Borovnici. Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. Matija Kolar,
stolni dekan v Ljubljani. Ivan Kregar, svetnik trgovske in obrtne zbornice in hišni
posestnik v Ljubljani. Fran Leskovic, hišni posestnik in blagajnik Ljudske posojil-
nice. Ivan Pollak ml., tovarnar. Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani.
Gregor Šilbar, župnik na Rudniku.

Najstarejša slovenska tvrdka te stroke.

Obstoji že nad 38 let.

Ana Hofbauer

imejteljica zaloge cerkvene obleke in orodja
Ljubljana, Wolfove ul. 4

si usoja javiti preč duhovščini ter sl. občinstvu,
da izdeluje natančno po naročilu in predpisih
vsakovrstne bandere, baldahine, plašče,
kazule, pluvijale, dalmatike, velume,
albe, koretije, prte itd. itd., sploh vse
kar se rabi v cerkvi pri službi božji.
Izdeluje se vse ročno, solidno, pošteno ter
po najnižjih cenah, ter se prevzemajo tudi
naročila na vezenje, prenavljanje stare
obleke ter sploh vsa popravila.

Zagotavlja hitro in najpoštenjeje postrežbo, prosil, da se pri
2403 naročilih izvoti ozirali na prvo domačo tvrdko, 26-1

Vsak dan sveže pustne krofe

priporoča

JAKOB ZALAZNIK

Stari trg št. 21.

Domača elektrotehnična obrt

FR. SAX elektrotehnik

Gradlišče štev. 17

priporoča svojo elektroinštalacijsko obrt
slav. občinstvu v mestu in na deželi za uva-
janje vsakovrstnih signalnih in varnost-
nih električnih naprav, kot hišnih zvon-
cev, budilk, telefonov i. t. d. Upeljujem in
preskušam strelavo na njihovo odvodno
zmožnost na znanstveni podlagi. Izvršujem
tudi inštalacijo jakih tokov za moč in
luč. — Postregel bodem vestno in točno.

Pokličite me, ako je Vaš električni obrat moten!

2139 Velespoštovanjem (1)

FR. SAX, domača elektrotehnična obrt Ljubljana
Gradlišče štev. 17.

Najboljše Klavirje in harmonije

(amerik. sistema) iz prvovrstnih tvornic izposoja
in prodaja najceneje tudi na delna plačila brez za-
datja edino le
narod. tvrdka **Alfonz Breznik**
učitelj Glasb. Matice, strokovnjak in zapriseženi

izvedenec dež.
sodišča v Ljub-
ljani, Gradlišče
št. 11.

Opozarjam zla-
sti na blagogas-
nost in trpežnost
Hörl-Beltzmanovih
pianinov.
Velika najrazno-
vrstnejša izbira.
Ugodna zamenjava.
10 letno jamstvo*
3668

Priporoča se:

Hotel pri Maliču

(nasproti glavne pošte) v najprometnejši legi
mesta. — Sobe za tuje od 1-20 K naprej.
restavracija v hiši.

Oddajajo se tudi mesečne sobe po zni-
žani ceni. 484 52-1

Kamnoseški izdelki iz marmorja za
cerkvene in pohišvene oprave, spo-
minki iz marmorja, granita ali sije-
nita, apno živo in ugašeno se dobi pri

Alojziju Vodniku

kamenarskem mojstru

:: Ljubljana ::
Kolodvorska
::: ulica :::

Daje po

4 1/2 %

UZAJEMNO PODPORNO DRUŠTVO V LJUBLJANI

KONGRESNI TRG 19

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

KONGRESNI TRG 19

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje po **4 1/2 %** brez odbitka, tako, da dobi vlagatelj od vsakih vloženih 100 K čistih 4 K 50 v na leto. Rent davek plačuje društvo samo. Druge hranilnične knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje prekinilo. Daje tudi svojim članom predujme na osebni kredit, vračljive v 7 1/2 letih (90 mesecih ali 390 tednih) v tedenskih, ozir. mesečnih obrokih, kakor tudi posojila na zadolžnice in menice

Dr. Fr. Dolšak l. r.,
zdravnik v Ljubljani, podpredsednik.

Prelat A. Kalan l. r.,
predsednik.

Kanonik I. Sušnik l. r.,
podpredsednik.